

UČEBNÍ OSNOVY

Obsah

4.2 II. STUPEŇ	2
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	2
ANGLICKÝ JAZYK	18
NĚMECKÝ JAZYK	31
ZÁKLADY ANGLICKÉHO JAZYKA	37
ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA	46
MATEMATIKA.....	51
INFORMATIKA 6. – 9. ročník.....	67
DĚJEPIS.....	78
OBČANSKÁ VÝCHOVA.....	91
FYZIKA	103
CHEMIE.....	114
PŘÍRODOPIS.....	130
ZEMĚPIS	152
HUDEBNÍ VÝCHOVA	171
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	181
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	190
TĚLESNÁ VÝCHOVA	201

4.2 II. STUPEŇ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast – jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. - 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět, je členěn na:

- Komunikační a slohovou výchovu
- Jazykovou výchovu
- Literární výchovu

Je úzce spjat s dějepisem, informačními a komunikačními technologiemi, hudební výchovou, občanskou výchovou a výtvarnou výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, MKV a MV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách se začleněním krátkodobých projektů, v 6. ročníku 5 h týdně, v 7. 8. a 9. ročníku – 4 hodiny týdně (z toho jsou 2 hodiny disponibilní).

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturních rozmanitostí
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k jejich propojování do širších významových celků
- učíme žáky využívat prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty (projektové dny, monoprodukty...)
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- příležitostně informujeme veřejnost o akcích školy v regionálním tisku
- žáci se mohou podílet na zpracování různé dokumentace ze života školy
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování

- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních a sportovních aktivit
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví a k úctě našich národních tradic

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení
- svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách ČJL, využívat je při učení,
- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin ČJL zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník:6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*
- *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh*
- *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*
- *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*
- *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*
- *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*
- *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*
- *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- *rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*
- *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*
- *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*
- *využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel,*
- *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
- *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*
- *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*
- *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - odliší spisovná a nespisovná slova - seznámí se s některými jazykovědnými příručkami - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - využívá slovní zásobu při stylistických cvičeních - prohlubuje znalosti základních pravopisných jevů, ústně odůvodňuje - rozlišuje slovní druhy - procvičuje tvary a pravopis jmen - rozpozná druhy jmen a jejich využití v textu - rozlišuje základní větné členy - seznámí se s rozvíjejícími větnými členy - utvrzuje si učivo o shodě přísudku s podmětem - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - využívá jazykové prostředky v různých komunikačních situacích - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní 	<p><u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> Jazyk a jeho útvary, nářečí a nadnářeční útvary Jazykové příručky Nauka o slově Stavba slova Odvozování Slova příbuzná</p> <p>Hláskosloví Skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně a zdvojené souhlásky Předpony s-, z-, vz- Předložky s, z Pravopis i-y po obojetných souhláskách Tvarosloví Slovní druhy Podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní Podstatná jména – mluvnické kategorie, zařazování ke vzorům, pravopis koncovek Přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, stupňování Zájmena – druhy, pravopis Číslovky Slovesa – kategorie sloves, slovesný způsob Skladba Základní větné členy Rozvíjející větné členy Shoda přísudku s podmětem Věta jednoduchá a souvětí</p> <p><u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> Viz. Slohové útvary</p>	

<p>na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - vyjádří písemně i ústně své zážitky - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění - používá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci - uvědomuje si posloupnost děje - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel <ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - vyhledává a tvoří jednoduché publicistické útvary - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - výrazně čte <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci 	<p>Mluvní cvičení</p> <p>Vypravování</p> <p>Jednoduchá osnova, odstavce Výstižná dějová slovesa</p> <p>Popis Popis předmětu Popis osoby Popis pracovního postupu Korespondence (pohled, dopis)</p> <p>Jednoduché publicistické útvary Zpráva, oznámení</p> <p>Práce s informacemi Výpisky a výtah</p> <p><u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u></p>	<p>OSV/ Kreativita Komunikace</p>
---	---	---------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje žánry báje, pohádky, pověsti - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<p>Literární druhy – epika, lyrika, drama, próza, poezie Nejstarší literatura – mýty a báje Pověsti Pohádky Bajky</p> <p>Kulturní deník, divadelní a filmové představení</p>	<p>MV/ Tvorba mediálního sdělení VV, DĚ, HV</p>
--	--	--

Ročník:7.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*
- *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh*
- *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*
- *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*
- *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*
- *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*
- *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- *rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení*
- *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*
- *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*
- *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*
- *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*
- *využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*

- *uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*
- *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
- *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*
- *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*
- *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*
- *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy, určuje druhy podstatných jmen, prohlubuje své znalosti v pravopise jmen vlastních a názvů zeměpisných - používá tvary přídavných jmen, stupňování, zájmena číslovek - používá slovesné tvary - určuje neohebné slovní druhy - rozliší slova jednoznačná, mnohoznačná... - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozliší větu jednočlennou a dvočlennou 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p><u>Tvarosloví</u> Slovní druhy-prohlubování učiva Podstatná jména – vlastní jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa – rod činný a trpný</p> <p>Neohebné slovní druhy <u>Slovní zásoba</u> – význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma Obohacování slovní zásoby – tvoření nových slov</p> <p>Jazykové příručky</p>	<p>Na základě výběru textu</p>

<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s typy jednočlenných vět - zvládá pravopis shody podmětu s přísudkem - prohloubí si učivo o základních větných členech - prohloubí si učivo o rozvíjejících větných členech - seznámí se s druhy vedlejších vět - orientuje se ve stavbě věty jednoduché - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci - seznámí se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění - dbá na vhodný výběr slov při popisu - odliší podstatné a okrajové informace - uvědomuje si posloupnost děje - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, 	<p><u>Skladba</u> Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent</p> <p>Základní větné členy</p> <p>Rozvíjející větné členy</p> <p>Věty vedlejší Jednoduchá souvětí</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Mluvní cvičení</p> <p>Vypravování ústní i písemné Osnova Kompozice (stavba textu) Jazykové prostředky Popis Popis osoby (charakteristika vnější a vnitřní) Popis předmětu, přírody, líčení Popis pracovního postupu Žádost Výtah, výpisky</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární druhy – epika, lyrika, drama, próza, poezie (výběr ukázek dle obsahu Čítanky) Cestopisy Historie v literatuře Fantasy literatura</p>	<p>OSV/ Poznávání lidí, Komunikace</p> <p>Dě, Ze</p>
---	--	--

návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Kulturní deník, divadelní a filmové představení	HV, VV,
--	---	---------

Ročník:8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*
- *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh*
- *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*
- *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*
- *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*
- *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*
- *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*
- *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- *odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*
- *rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*
- *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*
- *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*
- *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*
- *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*
- *využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*
- *uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*
- *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
- *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*
- *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*
- *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*
- *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - zdokonaluje se ve skloňování a pravopise slovních druhů - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - rozlišuje útvary českého jazyka - určuje větné členy a druhy vedlejších vět - seznamuje se s významovými poměry - analyzuje stavbu souvětí a následně zdůvodňuje interpunkci v souvětí - rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Nauka o slovní zásobě</u></p> <p><u>Pravopis</u> Opakování gramatických pravidel Skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně Předpony s-, z-, vz-, předložky s, z Pravopis i-y po obojetných souhláskách</p> <p><u>Tvarosloví</u> Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen</p> <p>Slovesný vid</p> <p>Útvary českého jazyka – spisovné a nespisovné <u>Skladba</u> Významové poměry (věty hlavní, vedlejší, několika-násobný větný člen) Interpunkce v souvětí podřadném a souřadném Jazykové rozборы</p>	

<p>prostředků (výběr slov, přirovnání)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodnými jazykovými prostředky vyjadřuje emoce - využívá témat z různých oborů - formuluje přesně a výstižně své myšlenky - seznamuje se s odborným textem, jeho stavbou - vyhledává hlavní myšlenky textu - odlišuje podstatné znaky od méně důležitých - vyjadřuje vlastní názor na dané problémy - obhájí svůj názor, vhodně argumentuje, - zapojuje se do diskuze - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - seznámí se se základními literárními směry a jejich významnými představiteli v české a světové literatuře - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<p><u>Obecné výklady o českém jazyce</u></p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p><u>Charakteristika osoby</u> Hlavní jazykové prostředky popisu Charakteristika literární postavy <u>Subjektivně zabarvený popis (Líčení)</u> <u>Výklad</u> Odborné názvy (termíny), přesné pojmenování <u>Výtah</u>, osnova, výpisky, citát <u>Úvaha</u> Stavba a jazykové prostředky</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Nové žánry literatury, prohlubování znalostí o předchozích žánrech a druzích literatury (výběr ukázek dle obsahu Čítanky) Světová a česká literatura 18. a 1. pol 19. století – výběr autorů z čítanky Nejvýznamnější literární směry a zástupci této doby Světová a česká literatura 20. století – výběr autorů z čítanky</p> <p>Kulturní deník, divadelní a filmové představení</p>	<p>OSV/Sebepoznání a sebepojetí</p>
---	--	-------------------------------------

Ročník:9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*
- *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh*
- *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými slovníky a příručkami*
- *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*
- *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*
- *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*
- *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí*
- *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- *odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*
- *rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*
- *rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*
- *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*
- *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*
- *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*
- *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*
- *využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*
- *uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*
- *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
- *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se kultivovaně jak v písemném, tak v ústním projevu - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p><u>Diskuze</u></p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literatura 20. století (česká i světová) - poezie, próza, drama – výběr autorů a děl z čítanky Literární druhy a žánry – prohloubení učiva Moderní literární směry ve světové a v české literatuře Válečná a poválečná literatura v Čechách i ve světě Česká a světová literatura 2. poloviny 20. století</p> <p>Kulturní deník, divadelní a filmové představení</p> <p>Inspirace dle výběru z Čítanky a literárních textů</p> <p>Návštěva knihovny, čtenářské dílny</p>	<p>Tvorba mediálního sdělení</p>
--	--	----------------------------------

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast – jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. - 9. ročník)

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze 2 školou nabízených jazyků v rámci oboru *Cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět anglický jazyk na 2. stupni (3. období, 6. – 9. ročník) integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru cizí jazyk. Jedná se o samostatný vyučovací předmět s časovou dotací 3 hodin týdně. Výuka probíhá soustředěně v průběhu školního roku, kdy při početnějším ročníku, tzn. více dětí se zájmem o AJ, probíhá souběžně ve více paralelních skupinách.

Předmět je úzce spjat s: HV, VV a komunikačními technologiemi. V rámci tohoto předmětu jsou realizována následující průřezová témata: OSV, VMEGS a MKV.

Výuka AJ probíhá v kmenových třídách. Do výuky jsou začleňovány krátkodobé projekty, které jsou pak prezentovány v prostorách učeben nebo na chodbách školy.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, aby získali sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama. Žáci musí také porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemnému vyjadřování. Na 2. stupni jde více o osvojování cizího jazyka jako prostředku získávání dalších poznatků. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu, více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a Interaktivní tabulí.

Výuka seznamuje žáky s realitami země, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Vzdělání směřuje k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, rozvíjí pozitivní vztah k cizímu jazyku, chápe jej jako zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání smyslu celoživotního učení se jazykům
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- učíme žáky organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny a znaky
- při hodnocení různých činností poskytujeme žákům včasnou zpětnou vazbu, současně tak sledujeme jejich pokrok
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- podněcujeme nadané žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, samostatnost, tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učitelem
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky „nonverbální komunikaci“
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- během vzdělávání používáme a podporujeme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi ve dvojicích, popř. malé skupině

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých, zohledňujeme individuální rozdíly
- umožňujeme žákům přístup k materiálům, které žáky motivují k zájmu o kulturní dědictví anglicky mluvících zemí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- seznamujeme žáky v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály a vybavením
- vedeme je k využívání znalostí AJ v praxi, poukazujeme na lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin AJ a využívat je tak při učení,

- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin AJ zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin AJ žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- *rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně*
- *rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat*

MLUVENÍ

- *zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích*
- *mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech*
- *vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- *vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech*
- *rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace*

PSANÍ

- *vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*
- *napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- *reaguje na jednoduché písemné sdělení*

Ročník: 6.

Očekávané výstupy RVP ZV:

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- zeptá se a odpoví na detailnější osobní údaje - zeptá se na umístění předmětů - popíše svůj byt	Osobní informace / můj život – formulář / dotazník Rodina a širší příbuzenské vztahy Popis pokoje a nábytek Vazba „ <i>There is/are</i> “ Předložky místa	OSV/ Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace

<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se a odpoví na činnosti ve volném čase, narozeniny, záliby a rutinu - poznamená si, udá a zeptá se na datum - popíše činnosti, které dělá pravidelně - zeptá se na časový údaj - popíše obrázek, aktuální dění - popíše své oblíbené a neoblíbené činnosti - zeptá se na minulé události a činnosti a také odpoví - napíše dopis / e-mail z dovolené / z prázdnin - zná a užívá minulý čas - řekne, která jídla a nápoje má rád/nerad 	<p>Den školáka / volný čas / sport Měsíce / datum / narozeniny Řadové číslovky Domácí práce Svátky a zvyky v kalendářním roce Přítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Řadové číslovky Frekvenční příslovce a fráze Předložky času Zvířata / příroda Bajka Zájmena osobní a pádová Přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Přítomný čas prostý X přítomný čas průběhový Sloveso „<i>must</i>“ „<i>Like + - ing</i>“ Popis událostí v minulosti – prázdniny/ víkend/ dovolená Dopravní prostředky Problémy E-mail / dopis kamarádovi z prázdnin/dovolené Cestování Sloveso „<i>to be</i>“ v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Porovnávání věcí, lidí, míst, atd. Jídlo a pití Jídelníček a stravovací návyky V restauraci</p>	<p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá MKV/ Multikulturalita</p> <p>HV, VV</p>
--	---	---

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - popíše svoje město - stupňuje krátká i dlouhá přídavná jména a tvoří srovnávací věty - porovnává místa, země, věci a osoby, popíše rozdíly - popíše svůj kulturní život - oblíbené televizní pořady, filmy, hudbu, ... - vyjádří, co bude dělat o víkendu / prázdninách - z přídavných jmen vytváří příslovce, ve větách užívá i příslovce nepravidelně utvořená - vyjádří své plány, rozhodnutí, domněnky - popíše svou budoucnost - stručně vyjádří, co se chystá dělat - ve větných konstrukcích hovoří o povinnostech - vyjádří, co nemusí udělat - učiní nabídku, pozve na návštěvu, vyjádří přání / žádost - vyžádá si / předá jednoduchou informaci o sobě, rodině, škole - správně používá slovesné časy 	<p>Zeměpisné názvy a pojmenování Ve městě – budovy a místa Příroda a počasí Přídavná jména Otázky s „How“ + přídavné jméno Stupňování přídavných jmen</p> <p>Porovnávání věcí, lidí, míst, atd. Přirovnání „as ... as“ Volný čas / kulturní život a zábava Televize / kino / film/ divadlo / hudba Budoucí plány a rozhodnutí Přídavná jména X příslovce Vyjádření povinnosti něco udělat Budoucí čas pomocí vazby „going to“ - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „ano / ne“, otázky s tázacími zájmeny Tvoření příslovcí Sloveso „have to“ - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „ano / ne“, otázky s tázacími zájmeny Návrh, nabídka, domluva schůzky „Why don't we? Let's...Do you fancy?Would you like?“ Důležité životní události Rodina / rodinné vztahy / přátelství Osobní informace a povolání Každodenní činnosti – škola, záliby, volný čas, sport Oblíbené činnosti Pozvání Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový</p>	<p>OSV/ Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace</p> <p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV/ Multikulturalita</p> <p>HV, VV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - tvoří souvětí s běžnými spojkami - vyjádří svůj názor na danou situaci, věc, atd. - vyjádří návrh, dohodne se na určité věci / odmítne nabídku / návrh - popíše průběh minulého děje, udává přesné časové údaje při vyprávění - správně tvoří souvětí s minulými časy - vytváří souvětí s pomocí spojek či dalších výrazů - vytváří věty vyjadřující minulé, přítomné a budoucí děje / činnosti / události - čte nahlas, plynule, zřetelně a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a obtížnosti - samostatně používá dvojjazyčný slovník - používá slovní zásobu k osvojovaným tématům - správně užívá krátké odpovědi a každodenní užitečné výrazy - jednoduše reprodukuje obsah textů v učebnici a odvozuje možný význam slov z kontextu 	<p>Přítomný čas prostý X přítomný čas průběhový Minulý čas prostý slovesa „be“ Minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves Spojky „and, but, because, so, while, when, if“ Vesmír Předpovědi a proroctví Plány, návrhy, záměry a jejich odmítnutí Můj život v budoucnosti Budoucí čas „will“ - vyjádření rozhodnutí a nabídky - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „ano / ne“, otázky s tázacími zájmeny Budoucí časy „will“ X „going to“ Činnosti a události v minulosti Přírodní katastrofy / životní prostředí Bydlení, dům, nábytek Pocity a nálady Minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „ano / ne“, otázky s tázacími zájmeny Minulý čas průběhový X minulý čas prostý Fráze „it looks“ „it sounds“ Spojky a prostředky textové návaznosti, např. „but, however“</p> <p>Pravopis a výslovnost</p> <p>Práce se slovníkem Užitečné každodenní výrazy / slovní spojení</p>	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - v textech vyhledává známé výrazy a fráze; nalezne odpovědi na otázky - rozumí adekvátně obtížné a jasně vyslovované konverzaci a reprodukuje stručně její obsah - v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slov - tvoří a obměňuje písemně věty a texty s využitím probraných gramatických jevů - přiměřeně komunikuje s kamarádem i dospělým na každodenní téma / v reálných situacích 	<p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>	
--	---------------------------------------	--

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na cestu a popíše, jak se dostat na určité místo - adekvátně používá člen určitý a neurčitý - správně užívá zájmena - sdělí, co bude dělat v nejbližší době - popíše své zkušenosti; co ve svém životě ne/zažil - správně tvoří přičestí minulé - vyjádří schopnost, možnost, povolení, dovednost, nutnost, potřebu, povinnost, doporučení, radu - seznámí se s některými frázovými slovesy 	<p>Město – orientace / památky / místa / budovy Popis cesty Domluva schůzky, návrhy „<i>Shall ? , What about ?</i>“ Neurčitý člen „<i>a / an</i>“, určitý člen „<i>the</i>“ s názvy míst Zájmena osobní, přivlastňovací a neurčitá Neurčitá zájmena „<i>every- / some- / any- / no- + -body / -thing</i>“ Přítomný čas průběhový k vyjádření blízké budoucnosti Životní zkušenosti Zážitky a ambice Přičestí minulé – pravidelná / nepravidelná slovesa Předpřítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „<i>ano / ne</i>“, otázky s tázacími zájmeny „<i>Ever / never / just / since / for</i>“ Zdraví a nemoci / pocity a nálady Abstraktní podstatná jména Příslovce Pravidla - příkazy, zákazy, rady a doporučení Frázová slovesa</p>	<p>OSV/ Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace</p> <p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV/ Multikulturalita HV, VV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše svoje každodenní činnosti - rozlišuje mezi přítomnými časy a správně je používá - zeptá se na plánované a neplánované budoucí činnosti spolužáka a na stejné otázky odpoví - popíše oblečení na obrázku nebo oblečení spolužáků - rozumí a vede rozhovor prodavače a zákazníka v obchodě s oblečením, identifikuje v něm typické fráze a obraty, které i používá - popíše události nebo stav věcí v minulosti - rozlišuje mezi minulými časy a správně je používá - zeptá se spolužáka, jak se jeho život změnil oproti minulosti, na stejné otázky odpoví - mluví o činnostech, které už udělal nebo ještě neudělal - popíše části počítače nebo notebooku a příslušenství - rozumí rozdílu mezi minulým a předpřítomným časem - ověří si svou domněnku tázacím dovětkem - čte nahlas, plynule, zřetelně a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a obtížnosti a rozumí jejich obsahu a smyslu - používá dvojjazyčný slovník, užívá transkripci, vyhledává informace ve výkladovém slovníku - správně užívá krátké odpovědi a každodenní užitečné 	<p>Modální slovesa, např. „<i>should / shouldn't / must / mustn't / don't have to</i>“</p> <p>Každodenní činnosti a věci denní potřeby Charitativní činnost a pracovní zkušenosti Přítomný čas prostý X přítomný čas průběhový Stavová slovesa – např. „<i>want, think, like, love</i>“ Budoucí čas vyjádřený pomocí vazby „<i>going to</i>“ a se slovesem „<i>will</i>“ Móda, módní trendy Oblečení a jeho popis Nakupování</p> <p>Minulý čas prostý X minulý čas průběhový</p> <p>Vyjádření opakovaného děje v minulosti pomocí vazby „<i>used to</i>“ Pořadí rozvíjejících přídavných jmen Částice „<i>too / enough</i>“ Minulé tvary modálních sloves – např. „<i>could / couldn't, had to / didn't have to</i>“ Spojky „<i>although, but, however</i>“ Životní zážitky Zajímavá povolání Problémy mládeže Moderní technologie a média Předpřítomný čas Předpřítomný čas X minulý čas prostý Tvoření slov – podstatná a přídavná jména Výrazy „<i>for, since, been, gone</i>“ Tázací dovětky Pravopis a výslovnost</p> <p>Práce se slovníkem</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje se spolužáky o generačních problémech, vyjádří své mínění a poradí, jak problémy řešit - popíše situace na obrázcích a vytvoří reálnou podmínku děje - vyjádří děj v závislosti na čase - popíše své činnosti v souvislosti s předchozími či následujícími událostmi či situacemi - vyjádří důvody, proč něco udělal - čte nahlas, plynule, zřetelně a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a obtížnosti a rozumí jejich obsahu a smyslu - používá dvojjazyčný slovník, užívá transkripci, vyhledává informace ve výkladovém slovníku - správně užívá krátké odpovědi a každodenní užitečné výrazy - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k tématům, vyhledá konkrétní informace - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům 	<p>Generační rozdíly</p> <p>Frázová slovesa Podmínkové věty - první kondicionál</p> <p>Časové věty vedlejší</p> <p>Vazba podstatného jména a slovesa</p> <p>Vazby s vyjádřením účelu „to“ Pravopis a výslovnost</p> <p>Práce se slovníkem</p> <p>Užitečné každodenní výrazy / slovní spojení</p> <p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>	
---	--	--

NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast – jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. - 9. ročník)

Německý jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze 2 školou nabízených jazyků v rámci oboru *Cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět německý jazyk na 2. stupni (3. období, 6. – 9. ročník) integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru cizí jazyk. Jedná se o samostatný vyučovací předmět s časovou dotací 3 hodin týdně. Třídy se dělí na skupiny maximálně po 24 žácích.

V rámci tohoto předmětu jsou realizována následující průřezová témata: OSV, VMEGS a MKV. Do výuky jsou začleňovány krátkodobé projekty, které jsou pak prezentovány v prostorách učeben nebo na chodbách školy.

Cílové zaměření vyučovacího předmětu:

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, aby získali sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama. Žáci porozumí čtenému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemnému vyjadřování. Na 2. stupni jde více o osvojování cizího jazyka jako prostředku získávání dalších poznatků. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu, více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a Interaktivní tabulí.

Výuka seznamuje žáky s realitami země, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Vzdělání směřuje k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, rozvíjí pozitivní vztah k cizímu jazyku, chápe jej jako zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání smyslu celoživotního učení se jazykům
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem

- učíme žáky organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny a znaky
- při hodnocení různých činností poskytujeme žákům včasnou zpětnou vazbu, současně tak sledujeme jejich pokrok
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- podněcujeme nadané žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, samostatnost, tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci
- do výuky zařazujeme projekty, k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učitelem
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky „nonverbální komunikaci“
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- během vzdělávání používáme a podporujeme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině a vést diskusi

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých, zohledňujeme individuální rozdíly
- umožňujeme žákům přístup k materiálům, které žáky motivují k zájmu o kulturní dědictví německy mluvících zemí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia
- seznamujeme žáky v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály a vybavením
- vedeme je k využívání znalostí NJ v praxi, poukazujeme na širší možnosti pracovního uplatnění

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat běžná digitální zařízení, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- *rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně*
- *rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat*

MLUVENÍ

- *zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích*
- *mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech*
- *vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- *vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech*
- *rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace*

PSANÍ

- *vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*
- *napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- *reaguje na jednoduché písemné sdělení*

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - vysvětlí smysl jednoduchých textů v učebnicích - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci - odvozuje pravděpodobný význam slov z kontextu - používá dvojjazyčný slovník	Čtení jednoduchých textů se správnou výslovností, jednoduchá reprodukce Poslech - porozumění a stručná reprodukce Odhad významu slov z kontextu Práce s dvojjazyčným slovníkem, využití IT techniky	OSV/Komunikace, Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy VMEGS/Evropa a svět nás zajímá MKV/Multikulturalita HV, VV

<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduché i písemné sdělení o svém volném čase, rodině, domově - seznamuje se s náležitostmi při psaní dopisu, emailu - obměňuje písemně jednoduché věty a krátké texty s využitím probraných gramatických jevů - reprodukuje stručně obsah přiměřeného textu, promluvy i konverzace - tvoří otázku i odpověď - komunikuje jednoduše s kamarádem i s dospělým - používá slovní zásobu k osvojeným tématům - používá probrané gramatické jevy 	<p>Ústní a písemná sdělení (představení sebe a svých kamarádů, popis domácích mazlíčků, domluva, přijetí / odmítnutí, popis dne / týdne, dotazník, vyjádření názoru, rozhovor v nákupním centru, popis rodiny, domova, dopis, email)</p> <p>Slovní zásoba k probíraným tématům (volný čas, záliby, zvířata, oblečení, rodina, domov, popis činností během dne / týdne / roku)</p> <p>Gramatika: zájmena přivlastňovací, 4.pád podstatných jmen, časování nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou, předložky, kladná a záporná věta, imperativ, slovosled)</p> <p>Základní informace o německy mluvících zemích</p>	
--	--	--

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - objasní smysl jednoduchých textů v učebnicích i obsah autentických materiálů s využitím vizuální opory - rozumí jednoduché a zřetelně vyslované konverzaci - odvozuje pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu - používá dvojjazyčný slovník - sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení k probíraným tématům - obměňuje písemně jednoduché věty a krátké texty s využitím probraných gram. jevů 	<p>Čtení přiměřených textů se správnou výslovností, odvozování významu neznámých slov z kontextu</p> <p>Poslech a nácvik porozumění jednoduché konverzaci</p> <p>vyhledávání informací v textu Práce se slovníkem, IT technikou</p> <p>Ústní i písemná sdělení (přání k narozeninám, pozvánka, popis města, školy, cesty, objednávka v restauraci, pohled z dovolené / prázdnin)</p> <p>Písemné obměňování jednoduchých vět s využitím probraných gramatických jevů</p>	<p>OSV/ Komunikace, Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá MKV/ Multikulturalita HV, VV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje stručně obsah přiměřeného textu, promluvy i konverzace - tvoří otázku i odpověď - komunikuje jednoduše s kamarádem i s dospělým - používá slov. zásobu k osvojeným tématům - používá probrané gramatické jevy 	<p>Tvoření otázek a odpovědí</p> <p>Slovní zásoba k probíraným tématům (měsíce, roční období, narozeniny, části lidského těla, nemoci, město, dopravní prostředky, jídlo a pití, povolání)</p> <p>Gramatika: modální slovesa, osobní zájmena ve 3. a 4.p., minulý čas (Präteritum) sloves <i>haben</i> a <i>sein</i>, předložky místa, spojka <i>deshalb</i>, frekvenční příslovce</p> <p>Základní informace o německy mluvících zemích</p>	
---	---	--

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - objasní smysl jednoduchých textů v učebnicích i obsah autentických materiálů s využitím vizuální opory - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci - odvozuje pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu - používá dvojjazyčný slovník - sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení k probíraným tématům situacích v rodině a škole - obměňuje písemně jednoduché věty a krátké texty s využitím probraných gram. jevů - reprodukuje stručně obsah přiměřeného textu, promluvy i konverzace - tvoří otázku i odpověď - komunikuje jednoduše s kamarádem i s dospělým s ostatními 	<p>Čtení přiměřených textů</p> <p>Porozumění obsahu textů v učebnicích i autentických textů s využitím vizuální opory</p> <p>odhad významu slov z kontextu</p> <p>Používání dvojjazyčného a překladového slovníku</p> <p>Ústní i písemná sdělení (aktivity ve městě, ubytování, vlastnosti osob, popis sportovních aktivit, rozhovor v obchodě, popis domu / pokoje, vyjádření vlastního názoru, reprodukce obsahu textu)</p> <p>Slovní zásoba k probraným tématům (cestování, popis cesty, přátelství, sport a jeho druhy, časové údaje, nakupování, oblečení, typy obchodů, potraviny, bydlení)</p> <p>Gramatika: Perfektum pravidelných a nepravidelných sloves, vedlejší věta s „weil“ a „dass“, stupňování přídavných jmen, řadové číslovky, slovesa se 3. pádem,</p>	<p>OSV/Komunikace, Rozvoj schopností poznávání,</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV/Multikulturalita</p> <p>HV, VV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše osobu - vysvětluje jednoduše význam slova v cizím jazyce - používá slov. zásobu k osvojeným tématům 	<p>osobní zájmena ve 3.pádu, přídavná jména po členu určitém a neurčitém, předložky se 3. a 4. pádem. Reálie- základní orientace na mapě, Berlín</p>	
--	---	--

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo.	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - objasňuje smysl jednoduchých textů v učebnicích i obsah autentických materiálů s využitím vizuální opory - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci - odvozuje význam neznámých slov z kontextu - používá dvojjazyčný slovník - sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení k probíraným tématům - obměňuje písemně jednoduché věty a krátké texty s využitím probraných gram. jevů - reprodukuje stručně obsah přiměřeného textu, promluvy i konverzace - tvoří otázku i odpověď - komunikuje jednoduše s kamarádem i s dospělým - popíše obrázek a jednoduchý příběh podle obrázku - orientuje se v základních údajích na mapě Německa - používá slov. zásobu k osvojeným tématům 	<p>Čtení přiměřených textů – plynule a foneticky správně</p> <p>Porozumění obsahu textů v učebnicích i autentických textů s využitím vizuální opory,</p> <p>odhad významu slov z kontextu</p> <p>Používání dvojjazyčného slovníku</p> <p>Ústní i písemná sdělení (vyjádření pocitů, nálad, názoru, důvodů, rady, objednávka v restauraci, porozumění receptu, stravování, reprodukce literárního textu, vedení domácnosti, kapesné, popis počasí, významné svátky, reprodukce obsahu textu)</p> <p>Slovní zásoba k probraným tématům (nálady a pocity, jídlo a pití, jídelní lístek, druhy textů, vyjádření množství, peníze a kapesné, počasí, svátky)</p> <p>Gramatika: podmínkové věty, zvrtná slovesa, přivlastňovací zájmena ve 3.pádě, W-otázky, Präteritum modálních sloves, spojky <i>damit, trotzdem</i></p> <p>Reálie- základní informace o německy mluvících zemích, základní orientace na mapě, svátky, jídlo</p>	<p>OSV/Komunikace,Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy VMEGS/Evropa a svět nás zajímá, MKV/Multikulturalita VV,HV,Ze</p>

ZÁKLADY ANGLICKÉHO JAZYKA

Vzdělávací oblast – jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor – další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu 7. – 9. ročník

Základy anglického jazyka je vyučovací předmět, který je realizován v rámci oboru *Další cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka v jeho osobním životě a v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

S předmětem *Základy anglického jazyka* žáci začínají v 7. ročníku. Ve 2 hodinové dotaci týdně v každém ročníku II. stupně (vyjma 6. ročníku) v jeho výuce pokračují až do 9. třídy. Výuka zpravidla probíhá ve skupinách utvořených z žáků různých tříd v rámci jednoho ročníku. Může probíhat i ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků, pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují. Skupiny pracují v počítačové, popřípadě kmenové učebně.

Výuka dalšího cizího jazyka v základní škole směřuje k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku, popř. v kombinaci s využíváním ICT.

Ve výuce (dalšího) cizího jazyka jde především o praktické dovednosti. Cílem je i probudit zájem žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na základní minimum, slovní zásoba je volena na základě okruhu probíraných témat. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména anglicky mluvících) zemí. Vyučující využívá odlišnosti žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení se jazykům
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- učíme žáky organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- učíme žáky operovat s obecně užívanými fonetickými znaky

- při hodnocení různých činností žáky poskytujeme včasnou zpětnou vazbu, současně tak sledujeme jejich pokrok
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problému

- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, samostatnost, tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky „nonverbální komunikaci“
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- během vzdělávání používáme a podporujeme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých, zohledňujeme individuální rozdíly

Kompetence pracovní

- učíme je bezpečně zacházet s materiály a vybavením
- vedeme je k využívání znalostí AJ v praxi

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin ZAJ a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin ZAJ zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin ZAJ žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7. - 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně*
- *rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*

MLUVENÍ

- *zapojí se do jednoduchých rozhovorů*
- *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- *rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům*
- *rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům*
- *rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci*

PSANÍ

- *vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*
- *napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- *stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení*

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>- pozdraví a představí se - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům učitele</p> <p>- hláskuje své jméno a běžně používaná slova</p>	<p>Pozdravy a představování Osobní informace Člen neurčitý a určitý Ve třídě Instrukce Rozkazovací způsob Čísla 1 – 100 Abeceda Hláskování Množné číslo podstatných jmen Jména a titulování Názvy států Sloveso „to be“ – věty oznamovací, záporné, tázací Rodina Povolání Zájmena osobní a přivlastňovací Přivlastňovací pád Dny v týdnu / měsíce Tázací zájmena Adresa Osobní vlastnictví Sloveso „to have“ – věty oznamovací, záporné, tázací Domácí mazlíčci Přídavná jména ve větě Škola Rozvrh a předměty Škola a pravidla škola v různých zemích</p> <p>Určení času Předložky s časem „on / in / at“ Přítomný čas prostý – věty oznamovací, záporné, tázací</p>	<p>OSV/ Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace</p> <p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV/ Multikulturalita</p> <p>HV, VV, ZE</p>

<ul style="list-style-type: none"> - poskytne požadovanou informaci, odpovídá na jednoduché otázky - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a sportu a podobné otázky pokládá - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a sportu - rozumí jednoduchým výrazům/frázím/pokynům/větám/otázkám, které se týkají osvojovaných témat, a reaguje na ně - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - používá slovní zásobu k osvojovaným tématům - zapojí se do jednoduché konverzace týkající se probíraných témat - sestaví jednoduché ústní sdělení na probíraná témata - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpověď na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 	<p>Otázky Denní režim Volný čas Sport</p>	
--	---	--

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - popíše svůj pokoj - zeptá se na umístění předmětů 	<p>Bydlení Nábytek a místnosti Můj pokoj Můj dům / byt Předložky místa – „<i>opposite, next to, between ...</i>“ Vazba „<i>There is/are</i>“ – věty oznamovací, záporné, tázací Ve městě – budovy a místa</p>	<p>OSV/ Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá MKV/ Multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zeptá se a odpoví na dotazy o schopnostech - popíše své schopnosti - popíše svého kamaráda - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, školy, volného času a sportu a podobné otázky pokládá - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, školy, volného času a sportu - rozumí a užívá údaje o čase – hodiny a dny - popíše obrázek – aktuální činnost, osoba, místo - rozumí jednoduchým výrazům/frázím/pokynům/větám/otázkám, které se týkají osvojovaných témat, a reaguje na ně - rozumí základním informacím v krátkých 	<p>Instrukce, popis cesty Sloveso „can“ – věty oznamovací, záporné, tázací</p> <p>Lidské tělo / popis lidí – vzhled Zdraví Oblečení Přítomný čas průběhový – věty oznamovací, záporné, tázací Nakupování Přítomný čas průběhový X Přítomný čas prostý Osobní informace / můj život – formulář / dotazník Rodina - širší příbuzenské vztahy Popis pokoje – upevnění učiva Zájmena přivlastňovací – upevnění učiva Den školáka / volný čas / sport Přítomný čas prostý – upevnění učiva</p> <p>Měsíce / datum / narozeniny Řadové číslovky Domácí práce Frekvenční příslovce a fráze Svátky a zvyky Zvířata / příroda Přítomný čas průběhový – upevnění učiva Porovnávání věcí, lidí, míst, atd. Přítomný čas prostý X přítomný čas průběhový – upevnění učiva Spojky „and, but, because, so, while, when, if“ Bajka Zájmena osobní a pádová Sloveso „must“</p>	<p>HV, VV, ZE</p>
---	---	-------------------

<p>poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá slovní zásobu k osvojovaným tématům - zapojí se do jednoduché konverzace týkající se probíraných témat - rozumí jednoduchým pokynům učitele - sestaví jednoduché ústní sdělení na probíraná témata - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpoví na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník - poskytne požadovanou informaci, odpovídá na jednoduché otázky - používá slovní zásobu k osvojovaným tématům a zapojuje se do jednoduchých rozhovorů		
--	--	--

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>zeptá se na minulé události a činnosti a také odpoví - zná a užívá minulý čas</p> <p>- řekne, která jídla a nápoje má rád/nerad</p> <p>- objedná si v restauraci</p> <p>- stupňuje krátká i dlouhá přídavná jména a tvoří srovnávací věty - porovnává místa, země, věci a osoby, popíše rozdíl - popíše svůj kulturní život - oblíbené televizní pořady, filmy, hudbu, ... - popíše svou budoucnost - z přídavných jmen vytváří příslovce, ve větách užívá i příslovce nepravidelně utvořená</p> <p>- učiní nabídku, pozve na návštěvu, vyjádří přání / žádost - rozumí jednoduchým výrazům/frázím/pokynům/větám/otázkám, které se týkají osvojovaných témat, a reaguje na ně</p>	<p>Popis minulých událostí – prázdniny / víkend / dovolená</p> <p>Minulý čas prostý - pravidelná a nepravidelná slovesa Cestování Dopravní prostředky Problémy Jídlo a pití Podstatná jména počitatelná a nepočitatelná Člen určitý a neurčitý V restauraci Nakupování, seznam na nákup „<i>Much/many / Some/any / A little/a few</i>“ Vyjádření množství potravin: „<i>a cup, a tin, a bar, ...</i>“ Vaření – kuchařské recepty Zdraví a zdravý životní styl Zeměpisné názvy Příroda a počasí Stupňování přídavných jmen</p> <p>Porovnávání věcí, lidí, míst, atd. Reálie anglicky mluvících zemí Volný čas / kulturní život a zábava Televize / kino / divadlo / hudba Budoucí čas „<i>going to</i>“ Tvoření a stupňování příslovcí Přídavná jména X příslovce Vyjádření povinnosti něco udělat Sloveso „<i>have to</i>“ Návrh, nabídka „<i>Why don't we? Let's...Do you fancy? Would you like?</i>“ Modální slovesa „<i>should / shouldn't</i>“</p>	<p>OSV/ Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace</p> <p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV/ Multikulturalita</p> <p>HV, VV, ZE</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - používá slovní zásobu k osvojovaným tématům - zapojí se do jednoduché konverzace týkající se probíraných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, jeho domova, města, životního stylu,... a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým pokynům učitele - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, jeho domova, města, životního stylu,... - sestaví jednoduché ústní sdělení na probíraná témata - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpověď na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník - poskytne požadovanou informaci, odpovídá na jednoduché otázky - zapojí se do jednoduché konverzace týkající se probíraných témat - poskytne požadovanou informaci, odpovídá na jednoduché otázky - používá slovní zásobu k osvojovaným tématům 	<p>Budoucí čas „will“ Upevnění učiva – přítomný, minulý, budoucí čas</p>	
--	---	--

ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA

Vzdělávací oblast – jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor – další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu 7. – 9. ročník

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Základy německého jazyka je vyučovací předmět, který je realizován v rámci oboru *Další cizí jazyk*.

Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, VMEGS, MKV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách se začleněním krátkodobých projektů.

Vyučuje se od 7. do 9. ročníku 2 hodiny týdně. V každé skupině jsou maximálně 24 žáci.

Výuka dalšího cizího jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku, nejlépe v kombinaci s využíváním ICT. Ve výuce dalšího jazyka se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních oblastí, resp. jazykových dovedností – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Ve výuce tohoto (dalšího) cizího jazyka jde především o praktické dovednosti. Cílem je i probudit zájem žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na základní minimum, slovní zásoba je volena na základě okruhu probíraných témat. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. Vyučující využívá odlišnosti žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a ze jejich „budoucnost“, připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky organizovat a vyhodnocovat svou činnost

- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou, učíme trpělivosti

Kompetence k řešení problému

- vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit, učíme je nebát se problémů – problém vždy vyzývá k řešení
- umožňujeme žákům vyhledávat informace, třídít je a využívat k řešení problému
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, samostatnost, tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace v písemném i ústním projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učíme žáky „nonverbální komunikaci“
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- používáme a podporujeme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení, učíme je také vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- v třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování bez projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- chování žáků monitorujeme a včas přijímáme účinná opatření
- žáky vedeme k respektování druhých, zohledňujeme individuální rozdíly
- podněcujeme žáky k zapojení se do kulturních aktivit
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, které se liší od jejich vlastních
- umožňujeme žákům přístup k materiálům, které žáky motivují k zájmu o kulturní dědictví germánských zemí
- umožňujeme žákům navštívit partnerskou školu v Rainbachu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- seznamujeme žáky v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály a vybavením
- vedeme je k využívání znalostí NJ v praxi, poukazujeme na lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat běžná digitální zařízení, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- čte nahlas foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou - rozumí nejzákladnějším výrazům z běžného denního života - reaguje na jednoduché pokyny učitele	Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav, e-mailová adresa	OSV/ Komunikace Rozvoj schopností poznávání VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá MKV/Multikulturalita HV, VV, Ze

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí částečně jednoduchému textu, vyhledává v textu základní informace a odpověď na otázku - učí se používat abecední slovník učebnice - sdělí ústně i písemně jednoduché základní údaje o své osobě a o své rodině, vyplní formulář - reprodukuje jednoduše a s pomocí učitele jednoduchý text, promluvu a konverzaci - sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení a odpověď na otázku - poskytne jednoduchou informaci, zapojí se do jednoduchého hovoru 	<p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola, důležité zeměpisné údaje</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p>	
---	---	--

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje a čte nahlas foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - reaguje na jednoduché pokyny - rozumí smyslu jednoduchého textu, vyhledává v něm potřebnou informaci - používá abecední slovník učebnice, seznamuje se s dvojjazyčným slovníkem - podává ústně i písemně základní informace o sobě, své rodině a o běžných každodenních situacích - umí vyplnit formulář - reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého textu a promluvy - napíše jednoduchá sdělení a odpoví na otázku - aplikuje jednoduché gramatické struktury - domluví se v běžných situacích, poskytne požadovanou informaci 	<p>Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování</p> <p>Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, e-mailová adresa</p> <p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, příroda a počasí, svátky, důležité zeměpisné údaje</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p>	<p>OSV/ Komunikace Rozvoj schopností poznávání VMEGS/Evropa a svět nás zajímá MKV/ Multikulturalita VV, HV, Ze</p>

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou - reaguje adekvátně na pokyny - rozumí každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám - pracuje s textem, rozumí jeho obsahu a smyslu, vyhledává v něm potřebnou informaci - používá abecední slovník učebnice i dvojjazyčný slovník - sděluje ústně i písemně základní údaje o sobě, o své rodině, orientuje se v běžných situacích, vyplňuje formulář - reprodukuje obsah přiměřeného textu, promluvy i konverzace - píše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení /dopis/ - používá správně základní gramatické struktury - domluví se v běžných situacích, poskytne požadovanou informaci	<p>Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování</p> <p>Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost</p> <p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p>	<p>OSV/Komunikace Rozvoj schopností poznávání VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá MKV/ Multikulturalita HV, VV, Ze</p>

MATEMATIKA

Vzdělávací oblast – matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Vyučovací předmět je členěn na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. V 6., 8. a 9. ročníku po čtyřech hodinách týdně, v 7. ročníku pět hodin týdně, předmět je posílen o 2 h z disponibilní časové dotace. Má vazby se zeměpisem, s fyzikou a informačními a komunikačními technologiemi. Předmětem se prolíná průřezové téma OSV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách se začleněním krátkodobých projektů.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu;
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematického modelu, poznávání hranic jeho použití, uvědomování si, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, k jeho realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému;
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a ke komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jeho způsobu řešení);
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- pomáháme žákům vyhledávat a třídit informace

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- do výuky zařazujeme projekty (projektové dny, monoprojekty...)
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení, jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- žáky vedeme k respektování druhých

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách matematiky, využívat je při učení,
- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin matematiky zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník. 6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desítným číslem)

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru a osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
- nadanější žáci rozvíjí svůj talent, srovnávají se s ostatními školami: Pythagoriáda, Klokan, Matematická olympiáda, soutěž Pangea

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- čte a zapisuje desetinná čísla - znázorní desetinné číslo na číselné ose, porovnává čísla - zaokrouhluje desetinná čísla	Desetinná čísla Čtení a zápis desetinných čísel Zápis desetinných zlomků pomocí desetinných čísel	Fy/Výpočty

<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje desetinné číslo zlomkem a naopak - sčítá a odčítá desetinná čísla (z paměti i písemně) - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, .. - provádí odhady výsledků a porovnává je s přesným výpočtem - řeší slovní úlohy z praxe - násobí desetinná čísla, provádí odhady výsledků - řeší slovní úlohy s využitím násobení desetinných čísel - dělí desetinná čísla, provádí odhady výsledků, zkoušku - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a obsahu - vybírá vhodné jednotky pro měření, výpočet - používá různé druhy čar (osa, pomocné čáry,..) - pozná technické písmo, užívá šablonu - používá základní matematické symboly (bod, úsečka, přímková, polopřímka, velikost úsečky, bod náleží, přímková kolmá, rovnoběžná, různoběžná) a jejich geometrický význam, - narýsuje osu úsečky, zná a využívá její vlastnosti - narýsuje a popíše úhel a změří velikost úhlu úhломěrem, - odhadne přibližnou velikost úhlu - rozliší základní úhly a rýsuje je bez úhломěru (90°, 180°, 60°) - narýsuje osu úhlu, využívá její vlastnosti - pozná úhel pravý, přímý, tupý, ostrý - odvodí velikost úhlů při průsečíku různoběžných přímk - přenáší a porovnává úhly (graficky, pomocí průsvitky) - graficky i početně sčítá a odčítá úhly - využívá v úlohách poznatku o součtu úhlů v trojúhelníku - užívá znaky dělitelnosti (2,3,4,5,10,100,1000) - rozliší liché a sudé číslo - rozliší prvočísla a čísla složená (i s užitím tabulky) 	<p>Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel Počtetní výkony s desetinnými čísly Sčítání desetinných čísel Odčítání desetinných čísel Násobení desetinných čísel 10, 100, .. Dělení desetinných čísel 10, 100, .. Násobení des. čísel přirozeným číslem Násobení des. čísel desetinným číslem Dělení des. čísel přirozeným číslem Dělení des. čísel desetinným číslem Převody jednotek délky, hmotnosti, objemu Jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) Jednotky hmotnosti (g, dag, kg, t) Jednotky objemu Jednotky obsahu Základy rýsování Druhy čar, pravidla rýsování Technické písmo Rýsování a popis základních geometrických útvarů Osa úsečky Úhel Úhel jako část roviny Přenášení úhlu Měření úhlu Porovnávání úhlů Sčítání a odčítání úhlů Osa úhlu Úhel - ostrý, tupý, pravý, přímý Úhly vedlejší a vrcholové</p> <p>Dělitelnost Násobek, dělitel Prvočísla, čísla složená</p>	<p>Fy/Měření délky, hmotnosti, objemu a obsahu</p> <p>PČ/Měření délky, kótování</p> <p>VV/Druhy písma</p> <p>PČ/Technický výkres</p> <p>Ze/Určování zeměpisné polohy</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - složené číslo rozloží na součin prvočísel, určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel různými způsoby - získané znalosti a dovednosti využívá v jednoduchých úlohách - rozliší vnější a vnitřní úhly trojúhelníku - určí třetí vnitřní úhel trojúhelníku výpočtem - rozliší různé druhy trojúhelníků, charakterizuje je a užívá jejich vlastnosti - vypočítá obvod trojúhelníku, určit třetí stranu trojúhelníku výpočtem - znázorní a správně užívá výšky, těžnice, střední příčky - využívá poznatků o trojúhelnících v úlohách - určuje vlastnosti útvarů v osově souměrnosti - sestrojí obraz útvaru v osově souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle osy - určí osu souměrnosti 	<p>Znaky dělitelnosti Čísla soudělná a nesoudělná Rozklad čísel na součin prvočinitelů Nejmenší společný násobek Největší společný dělitel</p> <p>Trojúhelník Úhly v trojúhelníku Trojúhelníková nerovnost Obvod trojúhelníku Třídění trojúhelníků Výšky v trojúhelníku Těžnice, střední příčky v trojúhelníku Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku</p> <p>Osová souměrnost Osově souměrné útvary</p>	
---	--	--

Ročník: 7.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- *provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;*
- *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*
- *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*
- *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*
- *řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*
- *řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- *porovnává soubory dat*
- *určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*
- *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
- *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
- *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*
- *načrtne a sestrojí rovinné útvary*
- *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
- *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*
- *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*
- *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*
- *řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*
- *nadanější žáci rozvíjí svůj talent, srovnávají se s ostatními školami: Pythagoriáda, Klokán, Matematická olympiáda*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - graficky znázorní zlomek - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - rozšiřuje a krátí zlomek - při hledání společného jmenovatele užívá znalosti znaků dělitelnosti - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose - provádí základní početní operace se zlomky – sčítání, odčítání, násobení a dělení - převádí smíšené číslo na zlomek a naopak - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému	Zlomky Pojem zlomek, rovnost zlomků Dělitelnost, znaky dělitelnosti Rozšiřování a krácení zlomků Zápis zlomků desetinnými čísly Uspořádání, porovnávání zlomků Společný jmenovatel zlomků Sčítání a odčítání zlomků Násobení zlomků Dělení zlomků Smíšená čísla Početní výkony se smíšenými čísly Složený zlomek	

<ul style="list-style-type: none"> - odhadem výsledku ověří jeho reálnost - využívá poznatků o trojúhelnících v úlohách - vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - objasní věty o shodnosti trojúhelníků - využívá vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách – sestrojí trojúhelník podle vět SSS, SUS, USU - dodržuje zásady správného rýsování - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku - provádí početní operace s racionálními čísly - vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí - určí absolutní hodnotu a vysvětlí její geometrický význam - modeluje a řeší situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady, znázorní celé číslo na číselné ose a určí číslo opačné - porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti - provádí početní operace s celými čísly - objasní praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí absolutní hodnotu - řeší jednoduché slovní úlohy v oboru celých čísel - určuje vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti - sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu - určí střed souměrnosti - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím poznatků o shodných zobrazeních - dodržuje zásady správného rýsování - dělí celek na části v daném poměru - zvětší a zmenší veličiny v daném poměru - zapíše poměr velikostí dvou veličin 	<p>Slovní úlohy se zlomky</p> <p>Shodnost trojúhelníků, konstrukce trojúhelníků</p> <p>Shodnost geometrických útvarů</p> <p>Věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>Konstrukce trojúhelníků</p> <p>Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku</p> <p>Racionální čísla, číselné výrazy</p> <p>Uspořádání racionálních čísel</p> <p>Porovnávání racionálních čísel</p> <p>Sčítání a odčítání racionálních čísel</p> <p>Násobení a dělení racionálních čísel</p> <p>Absolutní hodnota</p> <p>Číselné výrazy</p> <p>Celá čísla</p> <p>Kladná a záporná čísla</p> <p>Celá čísla na číselné ose</p> <p>Porovnávání celých čísel</p> <p>Čísla opačná</p> <p>Absolutní hodnota</p> <p>Sčítání a odčítání celých čísel</p> <p>Násobení a dělení celých čísel</p> <p>Středová souměrnost</p> <p>Středová souměrnost</p> <p>Útvary středově souměrné</p> <p>Poměr, úměrnost</p> <p>Určování poměru</p> <p>Změna čísla v daném poměru</p>	<p>Fy/Vztahy mezi veličinami</p> <p>Ze/Měřítko plánu, mapy</p> <p>Che/Výpočty pomocí trojčlenky</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy a využívá jej při řešení slovních úloh - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - řeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu, obsahu těchto obrazců, matematizuje a řeší jednoduché reálné situace - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník, provede náčrt, konstrukci a diskuzi počtu řešení - rozliší jednotlivé druhy lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku pomocí vzorce - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu těchto obrazců, matematizuje a řeší jednoduché reálné situace - přesně a pečlivě narýsuje lichoběžník, provede náčrt, konstrukci a diskuzi počtu řešení - užívá základní pojmy procentového počtu: procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím procentového počtu, zdůvodní postup řešení - užívá kalkulátor k zefektivnění výpočtů - provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení - porovnává a vyhodnocuje data znázorněná grafy 	<p>Postupný poměr Měřítko mapy Dělení celku na části v daném poměru Užití poměru ve slovních úlohách Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Trojčlenka</p> <p>Čtyřúhelníky Vnitřní úhly čtyřúhelníku Rovnoběžníky Druhy rovnoběžníků Obsah rovnoběžníku Obsah trojúhelníka Konstrukce rovnoběžníku Lichoběžníky Obsah lichoběžníku Konstrukce lichoběžníku</p> <p>Procenta Pojem procenta, odhady výsledků Procentová část a její výpočet Výpočet základu Výpočet počtu procent</p>	<p>OSV/Pschohygiena</p>
---	--	-------------------------

<p>a diagramy s procenty</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduchý diagram (kruhový, sloupcový) - provede kontrolu reálnosti získaného výsledku - charakterizuje kvádr, krychli, počítá povrch a objem - znázorňuje síť kvádrů a krychle, ze sítě modeluje kvádr a krychli - užívá znalosti o kvádru a krychli při řešení úloh z praxe - charakterizuje hranoly - počítá povrch a objem kolmých hranolů - znázorňuje síť hranolů - užívá znalosti o hranolech při řešení úloh z praxe - používá kalkulátor k zefektivnění výpočtu 	<p>Úrok</p> <p>Slovní úlohy z praxe</p> <p>Grafy a diagramy s procenty</p> <p>Hranoly</p> <p>Objem kvádrů a krychle</p> <p>Povrch kvádrů a krychle</p> <p>Vlastnosti hranolů, třídění hranolů</p> <p>Objem hranolů</p> <p>Povrch hranolů</p> <p>Slovní úlohy</p>	
---	---	--

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- *ve výpočtech druhou, třetí mocninu a odmocninu*
- *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*
- *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*
- *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*
- *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*
- *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- *porovnává soubory dat*
- *určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*

- *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
- *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
- *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*
- *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*
- *načrtne a sestrojí rovinné útvary*
- *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
- *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*
- *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*
- *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*
- *načrtne a sestrojí síť základních těles*
- *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*
- *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*
- *řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*
- *nadanější žáci rozvíjí svůj talent, srovnávají se s ostatními školami: Pythagoriáda, Klokán, Matematická olympiáda*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu některých racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10 , jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - určí druhou mocninu a třetí mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru - provádí odhady s danou přesností - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu - popíše a užívá vlastnosti pravoúhlého trojúhelníku - vypočítá třetí stranu trojúhelníka pomocí Pythagorovy 	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Druhá mocnina Určování pomocí tabulek, kalkulačky Druhá mocnina racionálních čísel Druhá odmocnina, užití tabulek</p> <p>Pythagorova věta</p> <p>Pythagorova věta</p>	<p>Fy/Zápis jednotek fyzikálních veličin</p>

<p>věty</p> <ul style="list-style-type: none"> - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace, zakreslí náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší - určí bez použití kalkulačky či tabulek třetí mocninu některých racionálních čísel (třetí mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - určí třetí mocninu a třetí odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru - vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé z paměti, těžší na kalkulačce - používá pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami, - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - převádí mocniny se záporným mocnitelem do tvaru zlomku - umocní součin, podíl, mocninu - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde n je celé číslo - určí mocninu s exponentem nula - žák vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí - modeluje a určuje základní polohové vztahy mezi kružnicemi, kružnicí a přímkou - narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem, sestrojí tečnu, sečnu a tětivu (dané délky) - vysvětlí význam průměru a poloměru a vztahu mezi nimi - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců - využívá poznatky o kružnici v konstrukčních a početních úlohách - rozliší výraz číselný a výraz s proměnnou, - jednočlen a mnohočlen, člen výrazu 	<p>Výpočet přepony Výpočet odvěsny Užití Pythagorovy věty</p> <p>Třetí mocnina a odmocnina Třetí mocnina Určování pomocí tabulek a kalkulačky Třetí mocnina racionálních čísel Třetí odmocnina, užití tabulek</p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem Sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem Násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem Mocnina součinu a podílu Umocňování mocnin</p> <p>Zápis čísel pomocí mocnin deseti</p> <p>Kružnice, kruh poloha dvou kružnic Obsah kruhu, délka Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná kružnice</p> <p>Výrazy</p>	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmem proměnná, konstanta; uvádí příklady užití v praxi - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz - rozkládá výraz na součin (vytýkáním nebo pomocí vzorců) - vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, - provádí zkoušku řešení dosazením do rovnice - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím lineárních rovnic, zdůvodní a ověří postup řešení - počítá povrch a objem válce - užívá znalostí o válci při řešení úloh z praxe - užívá kalkulátor k zefektivnění výpočtů - řeší jednoduché konstrukční úlohy - při řešení úloh provede rozbor, konstrukci - žák sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - vysvětlí Thaletovu kružnici a využije ji ke konstrukcím - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu - využívá vztahů mezi geometrickými útvary k řešení konstrukčních úloh - zakreslí náčrtek zadaného úkolu, provede konstrukci a diskusi počtu řešení - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice 	<p>Zápis výrazů, číselné výrazy Výrazy s proměnnou Hodnota výrazu Sčítání a odčítání výrazů Násobení výrazů jednočlenem Násobení mnohočlenů Rozklad výrazu na součin Slovní úlohy s užitím výrazů Druhá mocnina dvojčlenu Rozdíl druhých mocnin</p> <p>Dělení mnohočlenu jednočlenem</p> <p>Lineární rovnice Rovnost Ekvivalentní úpravy rovnic Lineární rovnice s jednou neznámou Lineární rovnice se zlomky a závorkami Řešení slovních úloh pomocí rovnic</p> <p>Válec Objem válce Povrch válce Slovní úlohu</p> <p>Konstrukční úlohy Množiny bodů daných vlastností Thaletova kružnice Jednoduché konstrukce Konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi Konstrukce tečen ke kružnici Konstrukční úlohy</p>	<p>Fy/Řešení fyzikálních úloh, vztahy mezi veličinami</p>
---	--	---

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- *provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou, třetí mocninu a odmocninu*
- *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*
- *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*
- *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*
- *řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*
- *řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*
- *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*
- *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- *porovnává soubory dat*
- *určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*
- *vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*
- *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*
- *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
- *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
- *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*
- *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*
- *načrtne a sestrojí rovinné útvary*
- *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
- *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*
- *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*

- *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*
- *načrtne a sestrojí síť základních těles*
- *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*
- *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*
- *řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*
- *nadanější žáci rozvíjí svůj talent, srovnávají se s ostatními školami: Pythagoriáda, Klokan, Matematická olympiáda*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché statistické šetření, výsledky zaznamená do tabulky a vyhodnotí je - řeší jednoduché reálné situace s využitím aritmetického průměru - vyhledá a vyhodnotí statistická data v tabulkách a grafech - užívá kalkulátor k zefektivnění výpočtů - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím lineárních rovnic, zdůvodní a ověří postup řešení - žák vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti, na základě poměru podobnosti - určí velikosti dalších útvarů - využívá věty o podobnosti v početních a konstrukčních úlohách - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace 	<p>Základy statistiky Statistický soubor Statistické třídění a vyhodnocování Jednotka, znak, četnost Aritmetický průměr Užití grafů, shromažďování údajů</p> <p>Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Podobnost Podobnost geometrických útvarů Poměr podobnosti, věty o podobnosti trojúhelníků Dělení úseček v daném poměru Užití podobnosti v praxi</p>	Ze/Třídění údajů

<p>s využitím podobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvětší a zmenší útvary v daném měřítku, užívá poměr podobnosti - umí řešit jednoduché soustavy rovnic se dvěma neznámými metodami numerickými i graficky - dokáže zvolit nejvhodnější postup - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím soustav lineárních rovnic - zdůvodní a ověří postup řešení, matematizuje reálné situace - vyřeší daný problém pomocí matematických dovedností - zdůvodní použitý postup a ověří výsledek řešení - znázorní body a najde souřadnice bodů v pravouhlé soustavě souřadnic - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestaví tabulku a zakreslí graf funkce přímé a nepřímé úměrnosti, lineární funkce užívá funkční vztahy při řešení úloh - sestavuje tabulky a diagramy - vyhledá hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách - užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe - užívá kalkulátor k zefektivnění výpočtů - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování - umí převádět měny - charakterizuje jednotlivá tělesa - vymodeluje tělesa ze sítě, načrtne síť těles - vypočítá povrch a objem těles - využívá znalosti při řešení úloh, matematizuje reálné situace 	<p>Soustavy rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy Řešení soustav - metoda sčítací, dosazovací, grafická Slovní úlohy řešené soustavou rovnic Slovní úlohy o pohybu Slovní úlohy o společné práci Slovní úlohy o směsích</p> <p>Funkce Soustava souřadnic v rovině Graf funkce, lineární funkce, funkce rostoucí, klesající Přímá a nepřímá úměrnost Grafy, diagramy</p> <p>Goniometrické funkce Vztahy mezi stranami a úhly pravouhlého trojúhelníka Grafy goniometrických funkcí Užívání tabulek Užití goniometrických funkcí ve slovních úlohách</p> <p>Základy finanční matematiky Převody měn Jednoduché úrokování Využití matematiky v rodinném hospodaření</p> <p>Objem a povrch jehlanu, kužele, koule Jehlan - síť, objem, povrch Kůžel - síť, objem, povrch Koule - objem, povrch Slovní úlohy z praxe</p>	
--	--	--

INFORMATIKA 6. – 9. ročník

Vzdělávací oblast – Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Informatika je součástí vzdělávací oblasti Informatika. Jedná se o samostatný předmět, který je vyučován na 2. stupni (6. – 9. ročník) 1 hodinu týdně.

Předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty a vědními obory. V rámci informatiky jsou realizována následující průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EVVO) a Mediální výchova (MV).

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích nebo tabletech buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými zřízenými, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen přílišný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických,

- bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení, k orientaci v každodenním životě
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení v daném předmětu
- na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na vyhledávání informací z různých zdrojů
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva
- žáky učíme operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost a vedeme je k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu, současně tak sledujeme jejich pokrok
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty (individuální či skupinové)
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, které vedou žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých, výměna názorů přispívá k uvědomování si sebe sama
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu společenskému dění
- žáci se mohou podílet na zpracování různé dokumentace ze života školy
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě, event. prezentaci své individuální práce

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých a k respektování společně stanovených pravidel chování
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, které se liší od jejich vlastních
- snažíme se vést k toleranci

Kompetence pracovní

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do reálných životních situací
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin I a využívat je tak při učení
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- do hodin I zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce
- v rámci hodin I žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6. - 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- *získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat*
- *navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu*
- *vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní*
- *zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji*

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen*
- *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení*
- *vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému*
- *v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné*
- *ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu*

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- *vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů*
- *nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat*
- *vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat*
- *I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu*

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- *popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě*
- *ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos*

- *vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky*
- *poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače*
- *dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení*

Ročník: 6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla 	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <p>Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika</p> <p>Zjednodušení zápisu, kontrolní součet</p> <p>Binární kód, logické A a NEBO</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační 	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>Data v grafu a tabulce</p> <p>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat</p> <p>Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty</p> <p>Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva,</p>	<p>VMEGS (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech)</p> <p>3/2 Objevujeme Evropu a svět 3/3 Jsme Evropané</p>

<p>systém, s nímž ve škole aktivně pracují</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<p>databázové relace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vybere vhodný formát pro uložení dat - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu Princip e-mailu</p> <p>Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)</p> <p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	

Ročník: 7.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - diskutuje různé programy pro řešení problému - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Vytvoření programu Opakování Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Podprogramy	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Standardizovaná schémata a modely	MKV (Multikulturní výchova) 4/2 Lidské vztahy

<ul style="list-style-type: none"> - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	4/4 Multikulturalita
---	--	----------------------

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Větvení programu, rozhodování</p> <p>Grafický výstup, souřadnice</p> <p>Podprogramy s parametry</p> <p>Proměnné</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní 	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>Relativní a absolutní adresy buněk</p>	<p>EVVO (Environmentální výchova)</p>

<p>adresu buňky</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - připiše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - řeší problémy výpočtem s daty - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy</p> <p>Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce</p> <p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	<p>5/4 Vztah člověka k prostředí</p>
--	---	--------------------------------------

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků 	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - řeší problémy sestavením algoritmu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematicém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti 	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí</p> <p>Operační systémy: funkce, typy, typické využití</p> <p>Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)</p> <p>Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p>	<p>MV (Mediální výchova)</p> <p>6/1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 6/2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 6/3 Stavba mediálních sdělení 6/5 Fungování a vliv médií ve společnosti 6/6 Tvorba mediálního sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	
---	--	--

DĚJEPIS

Vzdělávací oblast – člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. - 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Je úzce spjat s českým jazykem, hudební výchovou, výtvarnou výchovou, zeměpisem, matematikou, fyzikou, přírodopisem, chemií a občanskou výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: VDO, MKV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách se začleněním krátkodobých projektů.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů

- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů...
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- vedeme žáky k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy
- do výuky zařazujeme rozmanité aktivity a metody, kterými vedeme žáky ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, věcnému argumentování a zapojování do diskuse

Kompetence sociální a personální

- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních, společenských a sportovních aktivit
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění

Kompetence pracovní

- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- žáky vedeme k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žáky učíme ovládat digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků; tyto znalosti a dovednosti dokáží uplatnit při výuce dějepisu (např. k přípravě materiálů)
- s pomocí digitální technologie žáci usilují o to, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- žáci se učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učitel vede žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- *uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*
- *uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány*
- *orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- *charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu*
- *objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost*

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- *rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*
- *uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví*
- *demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství*
- *porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – definuje, co je historie a co dějepis – rozlišuje prameny hmotné a písemné – pojmenuje instituce, kde se prameny uchovávají – osvojí si práci s časovou přímkou – pojmenuje v chronologickém sledu jednotlivá historická období – porovnává a posuzuje různé teorie o vzniku Země a života na ní – seřadí chronologicky jednotlivé vývojové typy	<p>Úvod do učiva dějepisu</p> <p>O vzniku Země a života</p>	<p>Ze/ Orientace na mapě</p> <p>Př/ Přírodní podmínky</p> <p>ČJL/ Báje, mýty, pověsti, vývoj písma</p> <p>VV/ Nástěnné malby, keramika</p>

- *vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí*
- *ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*
- *vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve*
- *vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*
- *popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky*
- *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*
- *objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky*
- *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si periodizaci středověku – seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formováním národních států – vysvětlí úlohu křesťanství a víry – vymezí obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu – charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské – rozpozná znaky románského slohu – objasní úlohu náboženské víry ve středověku – seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě – dokáže vyjmenovat české přemyslovské krále počínaje Přemyslem Otakarem I. a klíčové události jejich vlády – posoudí vládu Lucemburků na konkrétních činech – uvede rozdílné pohledy na vládu Jana Lucemburského – charakterizuje vládu Karla IV – vysvětlí změny ve způsobu života ve městech i na 	<p>RANÝ STŘEDOVĚK Časové rozdělení středověku Franská říše Byzantská říše Křesťanství v Evropě Arabové Slované Počátek českých dějin, Sámova říše Velká Morava Počátky českého státu Vláda prvních Přemyslovců Románský sloh</p> <p>VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK Poslední Přemyslovcí</p> <p>Lucemburkové na českém trůně</p> <p>Proměna středověké společnosti</p>	<p>HV/ Chorály ČJL/ Kroniky, legendy OV/ Soužití s etnickými menšinami, lidská práva, náboženství Ze/ Orientace v mapě VV/ Románská a gotická kultura</p>

<ul style="list-style-type: none"> – venkově, vysvětlí trojpolní způsob hospodaření, – dokáže popsat typy měst a rozdíl mezi nimi – popíše typické znaky gotických staveb – seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci – posoudí snahy o nápravu církve a celé společnosti – hodnotí význam Husovy osobnosti – seznámí se s programem husitů – seznámí se s průběhem husitské revoluce – zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad – vysvětlí, jak se stavy podílely na vládě za Jagellonců – uvede nejznámější stavby pozdní gotiky – pomocí mapy popíše cesty vybraných mořeplavců – zhodnotí přínos objevných plaveb i jejich negativní důsledky – seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí – popíše základní znaky renesanční architektury – seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli – charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii – uvědomí si příčiny sporů Habsburků s českými stavy – objasní příčiny vzniku třicetileté války, její důsledky – seznámí se s osobností J. A. Komenského – orientuje se v náboženské a politické situaci v Evropě 	<p>Gotický sloh</p> <p>POZDNÍ STŘEDOVĚK Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách</p> <p>Doba poděbradská Doba jagellonská</p> <p>Objevné cesty</p> <p>Humanismus a renesance, náboženská reformace</p> <p>RANÝ NOVOVĚK Nástup Habsburků na český trůn</p> <p>Boj českých stavů proti habsburským panovníkům</p> <p>Třicetiletá válka J. A. Komenský</p> <p>Evropa na počátku novověku (Anglie, Francie, Španělsko)</p>	
---	---	--

Dějepis 8. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – objasní vznik Spojených států amerických – vyhodnotí situaci ve Francii v předvečer revoluce – dokáže přiblížit počátek revoluce, vysvětlit její heslo Volnost, rovnost, bratrství – rozlišuje jednotlivé fáze revoluce ve Francii – stručně charakterizuje velikost osobnosti Napoleona Bonaparta a císařské období Francie – zhodnotí, co přinesly napoleonské války Evropě – vysvětlí rozdíl mezi obrannými a dobytčnými napoleonskými válkami 	<p>Čas revolucí a změn</p> <p>Vznik USA, Velká francouzská revoluce a napoleonské války</p>	<p>VDO/ Občan, občanská společnost a stát 2/2</p>
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže vyjmenovat národy žijící v českých zemích a v celé habsburské monarchii – přiblíží první i druhou fázi národního obrození, zná představitele a cíle jejich 	<p>České země na počátku převratných změn</p>	

<p>snažení</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojmy klasicismus a romantismus a jejich uplatnění v kultuře a umění 		
<ul style="list-style-type: none"> – objasní pojem průmyslová revoluce a předpoklady pro její realizaci v Anglii – přiblíží pracovní podmínky dělníků – uvede hlavní představitele jednotlivých technických vynálezů – dokáže přiblížit počátky průmyslové revoluce v českých zemích – objasní hlavní příčiny revolucí v Evropě v první polovině 19. století – přiblíží průběh revolucí v letech 1848/1849 – uvědomí si zásadní změnu, kterou přinesla revoluce 1848 českým zemím 	<p>První fáze průmyslové revoluce</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže objasnit pojmy liberalismus a nacionalismus – na příkladu předních států Evropy srovná hlavní trendy jejich vývoje – zhodnotí podíl kolonií na rozvoji koloniálních říší – prokáže schopnost orientovat se mapě koloniálních výbojů 	<p>Svět ve 2. polovině 19. století</p> <p>Změny ve světě v průběhu druhé poloviny 19. století</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže charakterizovat druhou etapu průmyslové revoluce – popíše způsob života ve 2. polovině 19. století – vyjmenuje názory na řešení sociální otázky a pokusí se vyslovit vlastní názor – při hodnocení postavení Židů a Romů 	<p>Habsburská monarchie do roku 1848 a během revoluce 1848</p> <p>Proměny společnosti v 19. století</p>	

<p>srovná tehdejší stav s dnešní situací</p> <ul style="list-style-type: none"> – zformuluje svůj vlastní postoj k ženským právům 		
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže rozlišit pojmy absolutismus a ústavní systém – umí vyjmenovat hlavní představitele českého národního života v druhé polovině 19. stol. – vysvětlí pojem dualismus a jeho dopad na české země – zhodnotí význam názorů T. G. Masaryka pro současnou společnost – objasní kořeny prohlubujících se rozporů v soužití Čechů a Němců – uvede typické znaky hospodářského rozvoje českých zemí v tomto období – popíše situaci v české kultuře a umění – zhodnotí význam Národního divadla pro český národní život 	<p>České země v 2. polovině 19. století</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje jednotlivé evropské mocnosti a rozdělení sféry jejich vlivu – popíše vojenskou situaci na Balkáně – objasní příčiny vzniku 1. světové války – dokáže rozlišit hrůzný dopad bojových akcí v této válce od předchozích válečných střetů – přiblíží utrpení civilního obyvatelstva – vysvětlí výsledky říjnové revoluce v Rusku – charakterizuje život obyvatelstva za války – uvědomí si význam Masarykova zahraničního odboje (vč. legií) pro vznik 	<p>Svět spěje ke světové válce</p> <p>Nové rozpory a spojení První světová válka</p> <p>České země za první světové války</p>	

Československa – dokáže objasnit vyhlášení československé samostatnosti		
--	--	--

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky*
- *rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů*
- *charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu*
- *na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv*
- *zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí*
- *vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků*
- *vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce*
- *posoudí postavení rozvojových zemí*
- *prokáže základní orientaci v problémech současného světa*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – vyhodnotí situaci po 1. světové válce, důsledky válečné katastrofy – vysvětlí vliv světové hospodářské krize na rozvoj fašismu, nacismu a komunismu – stručně vymezí základní znaky totalitních ideologií – objasní pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust, koncentrační tábor, pogromy – porovná pojmy fašismus a komunismus – objasní příčiny vypuknutí války, její průběh – zaujme stanovisko k hrůzám války – dokáže charakterizovat dějinnou zkušenost české 	<p>Československo a svět mezi dvěma světovými válkami Poválečné změny Podoba Československa po válce Světová hospodářská krize</p> <p>Totalitní režimy Ohrožení Československa fašismem Mnichovská dohoda Konec Československa Vznik Protektorátu Čechy a Morava</p> <p>2. světová válka Vypuknutí války Průběh války v Evropě i ve světě</p>	<p>HV/Moderní hudební styly (jazz, swing, muzikály...)</p> <p>VV/ Umělecké styly (pop-art, kubismus...)</p> <p>ČJL/ Beatnická poezie, Exilová literatura</p> <p>OV/ Náboženství, etnika</p>

<p>společnosti s totalitním protektorátním uspořádáním</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje životní podmínky lidí v protektorátu - vysvětlí odlišné představy o poválečném uspořádání světa a Evropy, bipolární svět a vznik studené války - porovná rozdílnost dvou politických soustav - vyhodnotí hlavní problémy specifické cesty vývoje postkoloniálních rozvojových zemí - objasní hlavní příčiny nástupu komunistického režimu v Československu - popíše život za socialismu, snahy o reformy v roce 1968 - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - přiblíží lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí - vysvětlí postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - přiblíží události spojené se „sametovou revolucí“ v Československu - reaguje na nejnovější změny doma i ve světě - vyjmenuje základní globální problémy dneška 	<p>Protektorát Čechy a Morava – život za okupace Protifašistická koalice Konec války Holocaust</p> <p>Evropa a svět po roce 1945 Mezinárodněpolitické změny ve světě Studená válka – rozdělení světa Hlavní vývojové rysy západních a východních států</p> <p>Dekolonizace Obnovení Československa, směřování ke komunistické totalitě Budování socialismu 50. léta „Pražské jaro“ Normalizace Hlavní místa válečných konfliktů ve světě</p> <p>Sjednocování Evropy Integrace na Západě, nepokoje na Východě Pád komunistických režimů a jeho důsledky Pád totality v Československu Nový stát – Česká republika Globální problémy moderní společnosti</p>	<p>MKV/Etnický původ 4/3</p>
---	---	------------------------------

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Člověk a společnost (vzdělávací obor Výchova k občanství)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět občanská výchova zahrnuje vzdělávací oblast Člověk a společnost vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Jedná se o samostatný předmět, který je vyučován na 2. stupni (6. – 8. ročník) 1 hodinu týdně.

Předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty: matematika, dějepis, zeměpis, přírodopis, jazyky, výtvarná a rodinná výchova, ale v jeho obsahu také nalezneme souvislost s dalšími vědními obory, př. právo, etika, ekonomie, sociologie aj. Některé školní výstupy a učivo jsou realizovány v rámci mezipředmětových vztahů s předměty zeměpis, přírodopis, výchova ke zdraví nebo seminář a cvičení z matematiky.

V rámci občanské výchovy jsou realizována následující průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MKV, EVVO, MV. V průběhu školního roku žáci vypracovávají co do rozsahu a obsahu menší či rozsáhlejší krátkodobé projekty, zejm. v průřezových tématech VMEGS, EVVO a MV, které jsou poté prezentovány v prostorách školy.

Žáky vedeme k využívání digitálních technologií vzhledem k jejich schopnostem a znalostem. Žáci pracují v aplikacích na podporu výuky jazyků a do výuky jsou také začleněny činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení se různým sociálním rolím, k orientaci v každodenním životě
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení v daném předmětu
- na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva (všechno souvisí se vším)
- žáky učíme operovat s obecně užívanými termíny
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu, současně tak sledujeme jejich pokrok
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- zadáváním domácích úkolů (písemné, úvahy, referáty aj.) vedeme žáky k soustavné a samostatné domácí přípravě
- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (dramatika)
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty (individuální či skupinové)
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, které vedou žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých, výměna názorů přispívá k uvědomování si sebe sama
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu společenskému dění
- příležitostně informujeme veřejnost o akcích školy v regionálním tisku
- žáci se mohou podílet na zpracování různé dokumentace ze života školy
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- žáci vyšších ročníků připravují akce pro MŠ
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- usilujeme o to, aby se žáci naučili respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě, event. prezentaci své individuální práce
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- zaměřujeme se na utváření pozitivních občanských postojů
- žáky vedeme k respektování druhých a k respektování společně stanovených pravidel chování
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, které se liší od jejich vlastních,
- snažíme se vést k toleranci
- směřujeme žáky k rozvíjení osobního občanského a právního vědomí
- podněcujeme žáky k aktivní účasti v kulturních a sportovních aktivit, k účasti na životě demokratické společnosti

Kompetence pracovní

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do reálných životních situací
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- v rámci diskusí na dané téma žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin OV a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin OV zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin OV žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6. – 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*
- *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
- *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí*
- *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích*
- *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*
- *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

- *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*
- *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*
- *kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*
- *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru*

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

- *rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady*
- *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti*
- *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení*
- *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít*
- *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu*

- *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*
- *rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu*

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

- *rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky*
- *rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu*
- *objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů*
- *vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů*
- *přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod*
- *objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství*
- *uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci*
- *dozrívá právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování*
- *rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů*
- *rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady*
- *diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

- *popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování*
- *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky*
- *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů*

Ročník: 6.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vnímání času v naší kultuře - prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek - uvede, k čemu slouží kalendář a na jaké časové úseky je rozčleněn - zdůvodní, proč slavíme rozmanité rodinné a společenské svátky	ŽIVOT V ČASE Čas, měření času Kalendář Čas svátků	MV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam domova pro děti i dospělé - vyjádří význam společných chvil v rodinném kruhu - v návaznosti na učivo dějepisu objasní historii rodiny - pěstuje si pěkný vztah k rodičům, sourozencům, prarodičům i příbuzným - zamýšlí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině - dokáže objasnit pojmy „náhradní rodinná péče, adopce, adopce na dálku, pěstounská péče“ - vysvětlí smysl SOS dětských vesniček, dětských domovů a kojeneckých ústavů	ŽIVOT V RODINĚ Rodina má mnoho členů Rodina má své zvyklosti I rodina se někdy neshodne – konflikt a jeho řešení, vzájemná komunikace Rodina má mnoho podob Užší a širší rodina, náhradní rodinná péče	OSV/Sebepoznání a sebepojetí MKV/Lidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v jemu blízkých konkrétních životních situacích - zapojuje se do společných činností ve třídě, škole i dalších organizacích - objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách, je schopen tato pravidla aktivně	ŽIVOT MEZI LIDMI Pravidla pomáhají společnémužití Pravidla pomáhají chránit	OSV/Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice VDO/Občanská společnost a škola

<p>navrhovat a uplatňovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování, ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc 	<p>Když se pravidla nerespektují (šikana, násilí)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva - zjistí, s jakými problémy se může obracet na obecní úřad - uvede, jaké příležitosti realizovat své zájmy mají děti žijící v konkrétní obci - pokusí se navrhnout způsoby prezentace obce, ve které žije - uvede, co je typického pro region, ve kterém žije - na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony - ví, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele - dokáže popsat státní symboly ČR, uvede, kde jsou umístěny a při jakých příležitostech se používají - prokáže, že pochopil pojmy „vlast a vlastenectví“ - objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti - pokusí se uvést výhody začlenění ČR do EU - objasní význam třídění odpadů a ekologického chování domácností - zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJÍ Žiji v obci, kraji, ve státě</p> <p>Domov</p> <p>Žili a žijí tu se mnou</p> <p>Žiji v Evropě a ve světě</p> <p>Žiji na Zemi – příroda v ohrožení, konzumní a ekologický způsob života</p>	<p>VDO/Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MKV/Kulturní diference</p> <p>VMEGS/Jsme Evropané EVVO/Vztah člověka k prostředí</p>

Ročník: 7.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák**

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života - rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází v dospívání - charakterizuje své osobní vlastnosti a popíše způsoby jejich kultivace - učí se rozpoznat a rozlišit projevy schopností svých i druhých lidí - snaží se rozpoznat projevy charakterových vlastností u sebe i ostatních - dokáže dostatečně korigovat své chování a jednání - zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život - rozliší společenské skupiny, do nichž patří - objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti - rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování - rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace - uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí	<p>KAM PATŘÍM Já a dospívání</p> <p>Žijeme ve společenství lidí</p> <p>Ve školních lavicích</p> <p>Komunikace</p> <p>Pravidla chování</p>	<p>OSV/Sebepoznání a sebepojetí,</p> <p>OSV/Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>VDO/Občanská společnost a škola</p> <p>OSV/Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vysvětlit význam základních státoprávních pojmů: stát, prezident, parlament, vláda	<p>JÁ A SPOLEČENSKÝ A SYSTÉM Česká republika – stát, ve kterém žiji</p>	<p>VDO/Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO/Principy demokracie jako formy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní rozdělení moci ve státě a uvede příklady orgánů a institucí - charakterizuje menšiny žijící v České republice - rozpozná národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášlivosti - objasní nutnost vzájemné tolerance a respektu pro život ve společnosti - uvede základní dokumenty upravující lidská práva - vysvětlí, jaký význam má pro život člověka a společnosti dodržování lidských práv - vyjádří svůj osobní postoj k výše uvedeným problémům a hledá způsoby řešení - diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat svých práv 	<p>Žijí s námi</p> <p>Vlastenectví</p> <p>O lidských právech</p>	<p>vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MKV/Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, multikulturalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země - objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou - vlastními slovy vyjádří své představy o kráse - rozliší základní druhy umění - dokáže se vhodně chovat při kulturních událostech - uvede své vlastní kulturní aktivity - popíše způsoby, jak se může dítě i dospělý podílet na ochraně kulturních památek a přírodního prostředí své obce a regionu - objasní nebezpečí působení masmédií, masové kultury a reklamy na člověka, uvede příklady z vlastního života - formuluje svůj názor na náboženství obecně - orientuje se v hlavních světových náboženstvích 	<p>JÁ A OKOLNÍ SVĚT</p> <p>Historická tradice</p> <p>Kultura a umění</p> <p>Kultura v našem životě</p> <p>Kulturní bohatství</p>	<p>MV/Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší náboženství monoteistická a polyteistická - objasní pojem náboženská tolerance - seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly - charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus - popíše současné závažné globální problémy, vysvětlí jejich příčiny, projevy a důsledky - pokusí se navrhnout možnosti řešení těchto problémů na lokální i globální úrovni - snaží se pochopit podíl každého člověka na odpovědnosti za stav ekologie 	<p>ČLOVĚK A NÁBOŽENSTVÍ Druhy světových náboženství a jejich hlavní myšlenky</p> <p>PROBLÉMY „MODRÉ PLANETY“</p>	<p>MKV/Multikulturalita</p> <p>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>
--	--	---

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vlastními slovy vysvětlí pojem osobnost, rozpozná svůj typ temperamentu, posoudí pozitivní a negativní stránky jednotlivých typů temperamentu - objasní pojmy schopnost, vůle, vysvětlí význam vůle pro dosahování zvolených cílů - vysvětlí význam potřeb, zájmů a hodnot pro motivaci jedince, posoudí význam hodnot pro svůj život, dokáže objasnit pojem stres - na základě realistického poznání své osobnosti může dokázat zhodnotit a korigovat své jednání a 	<p>ČLOVĚK JAKO OSOBNOST Já jsem já</p>	<p>OSV/Sebezpoznání a sebezpojetí,</p> <p>OSV/Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV/Psychohygienu</p> <p>OSV/Komunikace, kooperace a</p>

<p>chování ve vztahu k sobě samému a druhým lidem</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si důležitost citů ve svém životě, dokáže je vhodným způsobem charakterizovat a demonstrovat - vyjmenuje vybrané osobnosti hudby, literatury, vědy, sportu a objasní jejich význam 	<p>Já, moje pocity a emoce</p> <p>Osobnosti naší země</p>	<p>kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam tolerance pro lidské soužití, vlastními slovy charakterizuje pojem stereotyp, vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti, dokáže je rozpoznat - vysvětlí a uvede příklady formální a neformální autority - objasní pojmy autorita, altruismus a egoismus - dokáže charakterizovat pojem konflikt, uvést a demonstrovat možnosti řešení konfliktních situací 	<p>ČLOVĚK MEZI LIDMI Lidská setkání</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <p>Chování v konfliktních situacích</p>	<p>MKV/Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše typy a formy států a uvede jejich příklady; charakterizuje základní funkce státu - dokáže charakterizovat základní typy států podle formy vlády, způsobu vlády a správního uspořádání - vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě, vysvětlí smysl voleb do zastupitelských orgánů - objasní práva a povinnosti občana ČR, popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství - uvede nejdůležitější druhy povinného pojištění v ČR, vysvětlí smysl státní sociální podpory 	<p>ČLOVĚK VE STÁTĚ Stát, jeho funkce a typy</p> <p>O demokracii</p> <p>Já – občan</p> <p>Ústava ČR</p>	<p>VDO/Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO/Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže objasnit základní funkce ústavy, vyjmenuje části Ústavy ČR a popíše jejich obsah - popíše význam právního řádu pro život společnosti, charakterizuje jednotlivá právní odvětví, vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami - vyjmenuje orgány právní ochrany občanů a popíše soustavu soudů v ČR - dokáže rozpoznat základní rozdíl mezi přestupkem a trestným činem - objasní pravidla nutná pro dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - dokáže popsat problematiku dětské kriminality a kriminalitu mladistvých a uvede jejich příklady 	<p>Právní řád ČR</p>	
---	----------------------	--

FYZIKA

Vzdělávací oblast – člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět s následujícími tematickými okruhy:

- Látky a tělesa
- Pohyb těles a síly
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Předmět je úzce spjat s přírodopisem, informačními a komunikačními technologiemi, matematikou, chemií a výchovou ke zdraví. Předmětem se prolínají průřezová témata: EVVO.

Předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. třídě po 2 vyučovacích hodinách týdně.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva
- pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu

- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- učíme žáky třídít odpady

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách Fyziky, využívat je při učení,
- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin Fyziky zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa*
- *uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí*
- *předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty*
- *využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů*
- *sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje pojem látka a těleso, uvádí konkrétní příklady – rozeznává prakticky vlastnosti látek a těles – popíše rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynnou látkou – rozpozná, zda na dané těleso působí síla, změní sílu siloměrem – má představu o tom, z čeho se skládá atom – uvede příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (např. difúze) 	<p style="text-align: center;">Stavba látek</p> <p>Tělesa a látky Vlastnosti pevných, plynných a kapalných látek Vzájemné působení těles, síla Gravitační síla, gravitační pole Měření síly Částicové složení látek, pohyb částic Vzájemné silové působení částic, přitažlivé síly Částicová stavba látek pevných, kapalných a plynných. Atomy a molekuly, prvky</p>	<p>Ch/Prvky návaznost v 8.ročníku- atomy, ionty, prvky, chem. Vazba. Ze/Sluneční soustava (uplatnění gravitace, slapové jevy...)</p>
<ul style="list-style-type: none"> – popíše elektrování těles – popíše a vymodeluje model atomu – vysvětlí pojem elektrická síla, pole, vzájemné působení nabitých těles 	<p style="text-align: center;">Elektrické vlastnosti látek.</p> <p>Elektrování při vzájemném dotyku Elektrické pole Model atomu Elektrování těles</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – zjistí, zda na těleso působí magnetická síla – u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry – ověří existenci magnetického pole – dokáže popsat využití magnetické síly v praxi 	<p style="text-align: center;">Magnetické vlastnosti látek</p> <p>Magnety přírodní a umělé Magnetická síla, vlastnosti magnetu Magnetické pole Magnetování látek, výroba magnetu Indukční čáry magnetického pole Magnetické pole Země, kompas</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – používá značky základních fyzikálních veličin a jejich jednotek – změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny – s porozuměním využívá vztah pro výpočet hustoty, pracuje s tabulkami – předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty, uvede příklady z praxe 	<p style="text-align: center;">Měření fyzikálních veličin.</p> <p>Porovnávání a měření Měření délky Měření objemu Měření hmotnosti Hustota Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti pomocí hustoty Měření času Teplotní roztažnost látek Měření teploty tělesa, teploměry</p>	<p>Ma/Jednotky délky, obsahu plochy, objemu, hmotnosti; desetinná čísla; jednoduché výpočty</p>
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví správně podle schématu el. obvod – pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud – rozliší vodič a izolant – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s el. zařízeními 	<p style="text-align: center;">Elektrický proud.</p> <p>Sestavení jednoduchého elektrického obvodu Elektrický proud a napětí Vodiče a izolanty Zahřívání vodičů Tepelné elektrické spotřebiče Pojistky. Zásady správného užívání el. spotřebičů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, kdy vzniká v okolí cívky magnetické pole – rozpozná ve svém okolí využití elektromagnetu 	<p style="text-align: center;">Magnetické pole el. proudu.</p> <p>Magnetické pole cívky s proudem Měření proudu Elektromagnet a jeho užití, zvonek</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – změní el. proud – odliší jednoduchý a rozvětvený el. obvod – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s el. zařízeními 	<p style="text-align: center;">Rozvětvený elektrický obvod.</p> <p>Rozvětvený el. obvod Bezpečné zacházení s el. zařízeními První pomoc při úrazu el. proudem</p>	<p>EVVO/Vztah člověka k prostředí (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p>
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle návodu – zpracuje jednoduchý protokol – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při fyzikálních dějích 	<p style="text-align: center;">Laboratorní úlohy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Měření objemu pevného tělesa metodou odměrného válce – Určení hmotnosti tělesa na laboratorních vahách – Určení hustoty pevné látky 	

Ročník: 7.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák**

- *rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu*
- *využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles*
- *určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici*
- *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*
- *využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh*
- *rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu – rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, přímočarý a křivočarý – používá s porozuměním vztah pro rychlost rovnoměrného pohybu při řešení úloh – změří dráhu uraženou tělesem za odpovídající čas, sestrojí graf dráhy – určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas 	<p style="text-align: center;">Pohyb tělesa</p> Klid a pohyb tělesa Trajektorie, dráha, druhy pohybů Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost a doba rovnoměrného pohybu Dráha rovnoměrného pohybu, grafy Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	Ma/Jednoduché výpočty
<ul style="list-style-type: none"> – s porozuměním užívá vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa – určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil – určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese 	<p style="text-align: center;">Síla a její měření</p> Znázornění síly Gravitační síla, hmotnost tělesa Skládání sil, výslednice sil Rovnováha sil Těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa	Ma/Grafické operace s úsečkami

<ul style="list-style-type: none"> – určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<p style="text-align: center;">Posuvné, pohybové a otáčivé účinky</p> <p>Urychlující a brzdící účinky síly na těleso Zákon setrvačnosti Zákon vzájemného působení dvou těles Otáčivý účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – určí v jednoduchých případech velikost a směr působící tlakové síly – užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí 	<p style="text-align: center;">Deformační účinky síly</p> <p>Tlaková síla, tlak Tlak v praxi</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – změří třecí sílu – určí, na čem závisí třecí síla – navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly 	<p style="text-align: center;">Tření</p> <p>Třecí síla Měření třecí síly Třecí síly v praxi</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – správně používá pojem zdroj světla a optické prostředí – využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu a zatmění – vysvětlí rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích – využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle – pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi – rozhodne, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, rozliší pokusně spojku a rozptylku – objasní pokusně rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy 	<p style="text-align: center;">Světelné jevy</p> <p>Světelné zdroje a optická prostředí, přímočaré šíření světla Měsíční fáze Stín, zatmění Měsíce a Slunce Rychlost světla Odraz světla, zákon odrazu světla Zobrazení rovinným zrcadlem Zrcadla v praxi Lom světla Čočky Zobrazení předmětu čočkami Optické vlastnosti oka Čočky v praxi Rozklad slunečního světla optickým hranolem</p>	<p>Př/Lidské tělo (Oko) EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Využití zrcadel jako alternativních zdrojů energie ze slunce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle návodu – zpracuje jednoduchý protokol – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při fyzikálních dějích 	<p style="text-align: center;">Laboratorní práce.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu tělesa – Určení velikosti třecí síly – Určení objemu pevného tělesa užitím Archiméd. zákona 	

Ročník: 8.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák**

- *využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů*
- *využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem*
- *zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí*
- *rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů – vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním využívá vztah pro tento tlak k řešení problémů a úloh – objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci – dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, bude se vznášet nebo bude plovat 	<p style="text-align: center;">Mechanické vlastnosti kapalin</p> <p>Účinky vnější síly na volnou hladinu, Pascalův zákon Pascalův zákon v praxi, hydraulická zařízení Účinky gravitační síly na kapalinu, hydrostatický tlak Spojené nádoby Vztlaková síla, Archimédův zákon Potápění, plování a vznášení se těles v kapalině, Plování nestejnorodých těles, hustoměry</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vznik atmosférického tlaku – dokáže změřit atmosférický tlak a určí tlak plynu v uzavřené nádobě – objasní vznik vztlakové síly ve vzduchu a na příkladech ukáže její využití 	<p style="text-align: center;">Mechanické vlastnosti plynů</p> <p>Atmosféra Země, atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku, barometry Změny atmosférického tlaku Aerostatická vztlaková síla ve vzduchu, balóny Tlak plynu v uzavřené nádobě, přetlak, podtlak, manometr</p>	Ze/Počasí
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem práce v souvislosti se silovým působením – uvede hlavní jednotku práce a energie, a některé díly a násobky této jednotky – uvede souvislost mezi konáním práce a změnou polohové či kinetické energie 	<p style="text-align: center;">Práce, výkon, energie</p> <p>Práce při přemístění tělesa, jednotka práce Práce vykonaná při zvedání tělesa na kladkách Výkon, jednotka výkonu Výpočet práce z výkonu a času. Účinnost Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Vzájemná přeměna energií</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje s porozuměním vztah mezi výkonem, prací a časem – dokáže určit velikost energie na základě hmotnosti a rychlosti tělesa 		
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje vnitřní energii tělesa jako polohovou a pohybovou energii částic – vysvětlí souvislost mezi teplotou tělesa a jeho vnitřní energií – charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně – rozpozná formy tepelné výměny v přírodě a v praktickém životě – osvojí si vzorec pro výpočet množství tepla – vysvětlí pojem měrná tepelná kapacita jako materiálovou konstantu v souvislosti s množstvím odevzdaného či přijatého tepla <p style="text-align: right;">orientuje se v MFCHT</p>	<p style="text-align: center;">Vnitřní energie, teplo</p> <p>Vnitřní energie tělesa, teplota Změna vnitřní energie konáním práce Změna vnitřní energie tepelnou výměnou Teplo, jednotka tepla Měrná tepelná kapacita, kalorimetr Výpočet množství tepla, kalorimetrická rovnice Zvětšení vnitřní energie při absorpci tepelného záření Využití energie slunečního záření</p>	<p>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Sluneční záření jako čistá forma energie a možnosti jejího využití)</p>
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje a rozpozná základní skupenské přeměny – využívá poznatků při objasňování dějů v přírodě a praktickém životě (meteorologické děje, anomálie vody, pasterizace, sterilizace) – orientuje se v MFCHT při hledání tepelných konstant 	<p style="text-align: center;">Změny skupenství látek</p> <p>Skupenství látek, změny skupenství Tání a tuhnutí, skupenské teplo, anomálie vody Vypařování a var, teplota varu a jeho závislost na tlaku, Kondenzace látek</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – podle modelu popíše základní prvky motoru – objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem – vyhodnotí vliv na životní prostředí 	<p style="text-align: center;">Tepelné motory</p> <p>Pístové spalovací motory, využití</p>	<p>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Vliv spalovacích motorů na životní prostředí, možnosti řešení, alternativní pohony)</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná, co je zdrojem zvuku a chápe, že prostředí je podmínkou pro šíření zvuku – využívá s porozuměním poznatek vlivu prostředí, kterým se zvuk šíří, na rychlost zvuku 	<p style="text-align: center;">Zvukové jevy</p> <p>Vznik a vlastnosti zvuku Šíření a rychlost zvuku, šíření prostředím Výška tónu, barva zvuku Ucho jako přijímač zvuku</p>	<p>Př/Lidské tělo (Sluch) EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Hluk, akustický smog, infrazvuky-větrné elektrárny)</p>

<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky, umí vysvětlit ozvěnu a dozvuk – charakterizuje výšku tónu – vymezí hranice slyšitelnosti, rozlišuje mezi ultrazvukem a infrazvukem – objasní pojem hlasitost, má představu o hlasitosti různých zdrojů zvuku ze svého okolí – charakterizuje nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku, hluku na životní prostředí 	<p>Odraz zvuku na překážce, ozvěna a dozvuk, pohlcování zvuku</p> <p>Hlasitost, hluk, ochrana před hlukem, infrazvuk, ultrazvuk</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle návodu – zpracuje jednoduchý protokol – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při fyzikálních dějích 	<p style="text-align: center;">Laboratorní úlohy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení tepla přijatého a odevzdaného vodami o nestejně teplotě po jejich smíchání – Určení tepla přijatého vodou a odevzdaného ocelovým válečkem o vyšší teplotě ponořeným do vody. – Určení měrného skupenského tepla tání ledu 	

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí*
- *rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*
- *využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní*
- *využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh*
- *rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami*
- *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – rozeznává a spojuje pojmy elektrický náboj, částice s nábojem ve stavbě atomu, částice s nábojem ve stavbě látek, elementární náboj 	<p>Elektrický náboj, elektrické pole</p> <p>Elektrický náboj, jednotka, Elektrické pole, elektrická síla, siločáry elektrického pole Vodič a izolant v elektrickém, elektrostatická indukce</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – popíše chování vodiče a nevodiče v elektrickém poli, rozliší pokusně vodič od izolantu 		
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší elektrický proud jako jev a jako veličinu – dokáže popsat elektrické zdroje stejnosměrného napětí – sestaví elektrický obvod podle schématu a pomocí měřících přístrojů – dovede změřit napětí i proud – vysloví Ohmův zákon – vysvětlí závislost odporu vodiče na jeho délce, průřezu a na materiálu, ze kterého je vyroben – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem 	<p style="text-align: center;">Vedení elektrického proudu v kovech</p> <p>Co víme o elektrickém proudu Podmínky vzniku elektrického proudu Elektrické napětí, jednotka, měření elektrického napětí Elektrický proud, jednotka, měření elektrického napětí Fyzikální podstata vedení proudu, směr proudu, stejnosměrný proud Zdroje elektrického napětí Ohmův zákon Elektrický odpor, závislost na vlastnostech a teplotě vodiče Rezistor Tepelné účinky elektrického proudu, tepelné elektrické spotřebiče, pojistka</p>	<p>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí. (Vliv nadměrné spotřeby elektrické energie na životní prostředí – používání úsporných spotřebičů)</p>
<ul style="list-style-type: none"> – využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem – popíše elektromagnet, relé, jistič, zvonek – dokáže popsat souvislost mezi změnou magnetického pole v okolí cívky a vznikem indukovaného proudu a napětí – objasní vznik střídavého proudu a chápe jeho vlastnosti – popíše funkci transformátoru a elektromotoru – popíše rozvodnou síť – popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí – popíše postup první pomoci při úrazu elektrickým proudem 	<p style="text-align: center;">Elektromagnetické jevy</p> <p>Co víme o magnetickém poli Magnetické pole cívky, elektromagnet Působení magnetického pole na cívku s proudem Stejnoseměrný elektromotor Elektromagnetická indukce Transformátor Elektrárna, rozvodná síť, dopad na životní prostředí Elektrina v domě a v ovzduší, zásady bezpečnosti při práci s elektrickými zařízeními</p>	<p>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí. (Výroba elektrické energie v různých zdrojích a jejich vlivy na životní prostředí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže podat přehled o všech tělesech ve Sluneční soustavě 	<p style="text-align: center;">Vesmír</p> <p>Slunce, sluneční soustava Země jako planeta, pohyby Země Pohyb Měsíce a jeho důsledky</p>	<p>Ze/Země jako součást planetárního systému.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – objasní střídání dne a noci, ročních období, měsíční fáze – rozlišuje mezi planetou a hvězdou – vysvětlí pojem Galaxie – orientuje se v základních souhvězdích na obloze 	<p>Planety Hvězdy, orientace na obloze, galaxie, vznik vesmíru</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle návodu – zpracuje jednoduchý protokol – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při fyzikálních dějích 	<p style="text-align: center;">Laboratorní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení elektrického proudu a elektrického napětí v obvodu – Určení elektrického odporu rezistoru. 	

CHEMIE

Vzdělávací oblast – člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (8. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, tj. se zeměpisem, s fyzikou a s přírodopisem, dále se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví (vzdělávací obor Výchova ke zdraví) a z části s matematikou. Předmětem prolínají průřezová témata: EVVO.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 8. a 9. ročníku – 2. týdně. V rámci předmětu probíhají tzv. laboratorní práce v počtu tří v každém ročníku.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami, vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky správně používat chemické symboly, značky a termíny
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení

- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek a jejich přeměn
- postupně žáky vedeme k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace, které souvisí s učivem chemie a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k správnému užívání chemických symbolů a značek

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel a názorů druhých
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých a dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky respektovat řád učebny chemie a pravidla pro práci s chemickými látkami
- předkládáme žákům situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti
- vedeme žáka k zodpovědnému chování v krizových situacích, přivolat pomoc a poskytnout první pomoc

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít svých poznatků z praxe

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*
- *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí*
- *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*
- *rozlišuje směsi a chemické látky*
- *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*
- *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*
- *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití*
- *uvede příklady znečišťování vody a vzduchu*
- *používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech*
- *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*
- *rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání*
- *aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu*
- *porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí*
- *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*
- *orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi*

Ročník: 8. – Učivo

<ul style="list-style-type: none"> - popíše stručný historický vývoj chemie od pravěku až po vznik moderní chemie - definuje chemii a zařadí ji do systému přírodních věd - objasní význam chemie pro každodenní život, rozvoj lidské společnosti, ochranu životního prostředí	ÚVOD DO CHEMIE 1. JAK VZNIKLA CHEMIE CO JE CHEMIE Význam chemie	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede způsoby možného zneužití chemie a zaujme k nim svůj postoj - vyjmenuje příklady chemických výrobků - rozpozná látkové složení těles, které nás obklopují - rozdělí látky podle původu a skupenství - vysvětlí ekologickou a ekonomickou prospěšnost recyklace odpadu - vyjmenuje postupy ke zjištění vlastností látek - vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit pozorováním - provede určení společných a rozdílných vlastností vybraných dostupných látek a hodnotí jejich rizikovost - rozpozná nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - definuje kvalitativní vlastnosti látek - vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit měřením - provede měření teploty tání, teploty varu a hustoty vybraných dostupných látek - definuje kvantitativní vlastnosti látek - vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit pokusem - definuje chemický pokus - zná a dodržuje zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami - provede jednoduché chemické pokusy s vybranými dostupnými látkami - definuje chemické a fyzikální děje - - rozlišuje chemické látky a směsi, vyjmenuje složky 	<p>LÁTKY A TĚLESA</p> <p>Rozdělení látek</p> <p>ZJIŠŤOVÁNÍ VLASTNOSTÍ LÁTEK</p> <p>Pozorování vlastností látek</p> <p>Výstražné symboly pro nebezpečné látky</p> <p>Pokyny pro první pomoc</p> <p>MĚŘENÍ VLASTNOSTÍ LÁTEK</p> <p>Teplota tání, teplota varu</p> <p>Hustota</p> <p>CHEMICKÝ POKUS – EXPERIMENT</p> <p>Bezpečnost práce při chemickém pokusu</p> <p>Chemické a fyzikální děje</p> <p>2. CHEMICKÉ LÁTKY A SMĚSI</p>	<p><i>EVVO – 5/3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><i>5/4 – Vztah člověka k prostředí</i></p>
--	---	---

<p>běžných směsí</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje chemickou látku a směs - třídí směsi na stejnorodé a různorodé - definuje stejnorodou a různorodou směs - třídí různorodé směsi, vyjmenuje příklady jednotlivých typů různorodých směsí - definuje složení roztoku - uvede běžné druhy rozpouštědel - vyjádří složení roztoku hmotnostním procentem a hmotnostním zlomkem, obě veličiny mezi sebou převádí - rozliší koncentrované a zředěné roztoky - vypočítá složení roztoku - definuje rozpustnost, nasycený a nenasycený roztok - připraví roztok daného složení - vyjmenuje jednotlivé metody oddělování složek ze směsí a uvede rozdílnou vlastnost složek směsi, kterou využíváme při jejich oddělování konkrétní metodou - navrhne postupy a provede oddělování složek směsí o známém složení - vyjmenuje pomůcky a popíše aparatury pro provádění jednotlivých metod oddělování složek ze směsí ve školních podmínkách - uvede příklady oddělování složek v praxi - charakterizuje vzduch a jeho složení a vlastnosti - provede zjištění složek vzduchu a porovná vlastnosti teplého a studeného vzduchu 	<p style="text-align: center;">A) SLOŽENÍ A TRÍDĚNÍ SMĚSÍ</p> <p>Rozlišování chemických látek a směsí TRÍDĚNÍ SMĚSÍ Třídění stejnorodých směsí Třídění různorodých směsí</p> <p>ROZTOKY</p> <p>Hmotnostní zlomek Koncentrované a zředěné roztoky</p> <p>POČÍTÁME SLOŽENÍ ROZTOKŮ</p> <p>ROZPUSTNOST LÁTEK</p> <p>Příprava nasyceného roztoku</p> <p>ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ</p> <p>Přebírání (separování) Usazování (sedimentace) Destilace, filtrace Krystalizace, odpařování, vyluhování (extrakce) Sublimace, chromatografie</p> <p>VZDUCH Složení vzduchu Význam vzduchu</p>	<p style="text-align: center;">Laboratorní práce č. 1</p> <p>Oddělování složek směsí:</p> <p>Filtrace, krystalizace, usazování, chromatografie</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam vzduchu jako základní podmínky života i významné chemické suroviny - vysvětlí pojmy související s čistotou vzduchu - vyjmenuje užití složek vzduchu získaných destilací 	<p>Průmyslové využití kyslíku, dusíku a vzácných plynů</p>	<p><i>EVVO – 5/2 Základní podmínky života</i> Př, VZ, Ze</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a demonstuje koloběh vody v přírodě - rozliší druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - provede srovnání množství rozpuštěných látek ve vodě měkké a tvrdé - uvede příklady znečišťování vody ve svém nejbližším okolí 	<p>VODA Koloběh vody Vlastnosti vody Druhy vod</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje atom a jeho stavbu - porovná velikost atomového jádra a obalu, hmotnost elektronu a protonu - vysvětlí vzájemné působení částic v atomu - definuje protonové a nukleonové číslo, správně je zapíše ke značce prvku - znázorní a popíše stavbu atomu jednoduchým modelem 	<p>3. POZNÁVÁME SLOŽENÍ LÁTEK ČÁSTICE LÁTEK Atom Jádro atomu Obal atomu Model atomu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje chemický prvek - ovládá značky, české i mezinárodní názvy běžných chemických prvků - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - definuje periodický zákon 	<p>CHEMICKÉ PRVKY Značky prvků Názvy prvků PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje chemickou vazbu - popíše vznik chemické vazby sdílením elektronů 	<p>CHEMICKÁ VAZBA</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje chemickou sloučeninu - objasní dělení sloučenin podle původu a podle počtu sloučených prvků 	<p>CHEMICKÉ SLOUČENINY Chemický vzorec</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - definuje chemický vzorec, rozliší vzorec a značku - vysvětlí vznik iontů z atomů přesunem elektronů - definuje kationty a anionty - definuje chemickou reakci, reaktanty a produkty - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí v praxi - definuje zákon zachování hmotnosti - provede důkaz zákona zachování hmotnosti - definuje chemickou rovnici - přečte jednoduchou chemickou rovnici - upraví zápisy vybraných chemických reakcí na chemické rovnice - charakterizuje látkové množství - definuje molární hmotnost - vypočítá molární hmotnost prvku i sloučeniny - třídí chemické prvky podle skupenství, výskytu a podle vlastností - vyhledá v periodické soustavě prvků všechny plynné a kapalné prvky - rozliší v periodické soustavě prvků hranici mezi kovy a nekovy - vyjmenuje základní vlastnosti kovů, nekovů a polokovů - provede srovnání vlastností kovů a nekovů - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití vodíku - popíše způsob laboratorní přípravy a důkazu 	<p>IONTY Kation, anion</p> <p>4. CHEMICKÉ REAKCE Výchozí látky a produkty</p> <p>ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI</p> <p>CHEMICKÉ ROVNICE Zápis chemické rovnice Úprava chemických rovnic</p> <p>LÁTKOVÉ MNOŽSTVÍ MOLÁRNÍ HMOTNOST</p> <p>5. CHEMICKÉ PRVKY ROZDĚLENÍ CHEMICKÝCH PRVKŮ</p> <p>Rozdělení podle skupenství Rozdělení podle výskytu Rozdělení podle vlastností – kovy, nekovy, polokovy</p> <p>VODÍK Vlastnosti, výroba, využití Významné sloučeniny vodíku</p>	
---	---	--

<p>vodíku</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje význačné sloučeniny vodíku - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití dusíku - opíše oběh dusíku v přírodě - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití halogenů - vyjmenuje význačné sloučeniny halogenů - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití uhlíku a síry - provede zjištění vlastností aktivního uhlí - vyjmenuje význačné sloučeniny uhlíku a síry - uvede výskyt, vlastnosti, využití fosforu - vysvětlí znečištění vod sloučeninami fosforu - rozliší vlastnosti nekovů a polokovů - uvede výskyt, vlastnosti a využití křemíku - vysvětlí význam solární energie - třídí kovy podle hustoty, stálosti na vzduchu a ve vlhku, dostupnosti a ceny - uvede základní slitiny a způsob jejich výroby - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití železa, hliníku, mědi, zlata, stříbra, olova a rtuti - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití alkalických kovů - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití kovů alkalických zemin - charakterizuje oxidační číslo a pravidlo o součtu 	<p>DUSÍK Výskyt, vlastnosti, využití dusíku</p> <p>HALOGENY Vlastnosti, výskyt, výroba, využití</p> <p>UHLÍK A SÍRA Výskyt, vlastnosti, využití</p> <p>FOSFOR Výskyt, vlastnosti, využití</p> <p>POLOKOVY Výskyt, vlastnosti, využití</p> <p>KOVY Rozdělení kovů Významné kovy</p> <p>ALKALICKÉ KOVY</p> <p>KOVY ALKALICKÝCH ZEMIN</p>	<p>Laboratorní práce č.2 Chemický prvek uhlík: Vlastnosti aktivního uhlí</p>
---	--	---

<p>oxidačních čísel ve vzorci</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede postup zápisu značek ve vzorci v obráceném pořadí - ovládá zakončení přídavného jména názvu sloučeniny odpovídající kladným oxidačním číslům - definuje halogenidy - ovládá postup tvorby vzorce z názvu halogenidu a postup tvorby názvu halogenidu ze vzorce - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití chloridu sodného - definuje oxidy a sulfidy - ovládá postup tvorby vzorce z názvu oxidu (sulfidu) a postup tvorby názvu oxidu (sulfidu) ze vzorce - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití oxidu uhličitého, oxidu uhelnatého, oxidu siřičitého, oxidu dusnatého a oxidu dusičitého, oxidu vápenatého, oxidu křemičitého a oxidu hlinitého - uvede výskyt a využití sulfidu olovnatého a sulfidu zinečnatého - definuje hydroxidy - dodržuje pravidla bezpečné práce s hydroxidy - ovládá postup tvorby vzorce z názvu hydroxidu a postup tvorby názvu hydroxidu ze vzorce - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití hydroxidu sodného, hydroxidu draselného, hydroxidu vápenatého a hydroxidu amonného - definuje kyseliny a jejich rozdělení - dodržuje pravidla bezpečné práce s kyselinami 	<p>6. ANORGANICKÉ SLOUČENINY ÚVOD DO NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÝCH SLOUČENIN Dvouprvkové sloučeniny Oxidační číslo HALOGENIDY Názvosloví halogenidů Chlorid sodný OXIDY A SULFIDY Názvosloví oxidů Vlastnosti a význam vybraných oxidů Názvosloví sulfidů Vlastnosti a význam některých sulfidů HYDROXIDY Názvosloví hydroxidů Vlastnosti a význam vybraných hydroxidů KYSELINY Názvosloví kyselin</p>	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá postup tvorby vzorce z názvu kyseliny a postup tvorby názvu kyseliny ze vzorce - uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití kyseliny chlorovodíkové, kyseliny sírové, kyseliny dusičné, kyseliny uhličitě a kyseliny trihydrogenfosforečné - charakterizuje stupnici pH - rozliší roztoky látka na kyselé, zásadité a neutrální - definuje indikátory a vyjmenuje příklady běžně používaných indikátorů - provede zjištění kyselosti a zásaditosti látek - uvede praktické využití měření pH 	<p>Rozdělení kyselin – bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny Vlastnosti a význam některých kyselin</p> <p>KYSELOST A ZÁSADITOST LÁTEK Kyselost a zásaditost vodných roztoků Indikátory Měření pH</p>	<p>Laboratorní práce č. 3 Kyselost a zásaditost látek: Zjišťování kyselosti a zásaditosti určitých látek.</p>
--	--	--

Ročník: 9.

- *porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí*
- *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*
- *orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi*
- *rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
- *zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy*
- *rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
- *uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů*
- *zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*
- *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*
- *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - definuje neutralizaci - uvede užití neutralizace v denním životě - uvede příklad vzniku solí - vytvoří vzorec soli z názvu a název soli ze vzorce 	<p>NEUTRALIZACE Využití neutralizace v každodenním životě</p> <p>SOLI Vznik solí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - uvede vlastnosti a význam dusičnanů sodného a draselného, uhličitanu vápenatého, hydrogenuhličitanu vápenatého, fosforečnanů a křemičitanů, pentahydrátu síranu měďnatého a dihydrátu síranu vápenatého - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití - posoudí vliv těžby a spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - popíše složení uhlí, ropy a zemního plynu, objasní principy jejich průmyslového zpracování - uvede využití produktů zpracování uhlí, ropy a zemního plynu - objasní nevýhody a ekologické problémy spojené s těžbou, dopravou a zpracováním uhlí, ropy a zemního plynu - vysvětlí principy tepelné a jaderné elektrárny - charakterizuje obnovitelné zdroje – slunce, vítr, vodu, biomasu a horké prameny - objasní výhody a nevýhody využití jednotlivých obnovitelných zdrojů energie - definuje organickou látku - zkoumá a popíše složení organické látky - rozlišuje podle vzorců látky anorganické a organické 	<p>Rozdělení solí, názvosloví solí</p> <p>Využití solí</p> <p>1. ZDROJE ENERGIE ZDROJE ENERGIE</p> <p>Rozdělení zdrojů energie Rozlišení zdrojů energie na neobnovitelné a obnovitelné</p> <p>NEOBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE</p> <p>Uhlí Ropa Zemní plyn</p> <p>Elektrárny v České republice</p> <p>OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE Sluneční energie Energie větru a vody Biomasa, geotermální energie</p> <p>2. ORGANICKÁ CHEMIE ORGANICKÉ LÁTKY A JEJICH SLOŽENÍ</p> <p>Rozlišení organických látek od látek anorganických</p>	<p><i>EVVO – 5/3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i> <i>5/4 – Vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>EVVO – 5/2 - Základní podmínky života</i></p> <p>Fy, Př, VZ, Ze</p> <p>Laboratorní práce č.1</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - provede srovnání vlastností organické a anorganické látky - popíše charakteristické vlastnosti organických látek - určí nebezpečnost organické látky podle označení výstražnými symboly - zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce při manipulaci s organickými látkami - objasní vaznost atomu uhlíku a některých dalších prvků, které se mohou na atomy uhlíku vázat - vysvětlí existenci obrovského počtu organických sloučenin - rozpozná a popíše tvary uhlíkatých řetězců - objasní vznik jednoduché, dvojně a trojně vazby mezi atomy uhlíku - sestaví modely znázorňující vazbu jednoduchou, dvojnou a trojnou - znázorní vazby mezi atomy uhlíku a dalšími prvky - rozlišuje tři základní typy vzorců organických sloučenin - ze strukturního vzorce odvodí vzorec racionální a vypočítá vzorec sumární (molekulový) - třídí organické sloučeniny na uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - rozlišuje ze vzorce uhlovodík a derivát uhlovodíku - definuje uhlovodíky - třídí uhlovodíky podle tvaru řetězce a typů vazeb - definuje alkany a cykloalkany - vytvoří vzorec základních nasycených uhlovodíků, odvodí ze vzorců jejich název - uvede charakteristické vlastnosti a využití základních nasycených uhlovodíků 	<p>VLASTNOSTI ORGANICKÝCH SLOUČENIN</p> <p>Zásady bezpečné práce s organickými sloučeninami</p> <p>Základní vlastnosti organických sloučenin</p> <p>VAZBY V ORGANICKÝCH SLOUČENINÁCH</p> <p>Stavba molekul organických sloučenin</p> <p>Typy řetězců v organické chemii</p> <p>Vaznost uhlíku</p> <p>Modely organických sloučenin</p> <p>TYPY VZORCŮ V ORGANICKÉ CHEMII</p> <p>Strukturní vzorce, racionální vzorce, sumární vzorce</p> <p>RODĚLENÍ ORGANICKÝCH SLOUČENIN</p> <p>Rozlišení uhlovodíků a derivátů uhlovodíků</p> <p>3. UHLOVODÍKY</p> <p>UHLOVODÍKY</p> <p>UHLOVODÍKY NASYCENÉ</p> <p>Alkany</p> <p>Vzorce a názvy základních alkanů</p>	<p>Vlastnosti organických látek:</p> <p>Srovnání vlastností organické a anorganické látky</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - objasní složení paliv do motorových vozidel - definuje alkeny a alkyny - vytvoří vzorce základních nenasyčených uhlovodíků, odvodí ze vzorců jejich název - uvede charakteristické vlastnosti a využití základních nenasyčených uhlovodíků - definuje areny, používá vzorce a názvy základních arenů - určí nebezpečnost arenů podle výstražných symbolů - uvede charakteristické vlastnosti a využití základních arenů - definuje pojmy derivát, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina - odvodí názvy uhlovodíkových zbytků základních uhlovodíků - třídí deriváty podle charakteristické skupiny na halogenderiváty, dusíkaté a kyslíkaté deriváty - definuje halogenderiváty - určí nebezpečnost halogenderivátů podle výstražných symbolů - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných halogenderivátů - definuje dusíkaté deriváty uhlovodíků - určí nebezpečnost dusíkatých derivátů podle výstražných symbolů - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných dusíkatých derivátů - definuje kyslíkaté deriváty uhlovodíků - třídí kyslíkaté deriváty uhlovodíků podle 	<p>Fyzikální a chemické vlastnosti alkanů Významní zástupci alkanů UHLOVODÍKY NENASYCENÉ Vzorce a názvy základních alkenů a alkynů Fyzikální a chemické vlastnosti alkenů a alkynů Významní zástupci alkenů a alkynů</p> <p>AROMATICKE UHLOVODÍKY – ARENY</p> <p>Názvosloví arenů Fyzikální a chemické vlastnosti arenů Významní zástupci arenů</p> <p style="text-align: center;">4. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ CO JSOU DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ</p> <p>Stavba molekul derivátů uhlovodíků Názvosloví uhlovodíkových zbytků Rozdělení derivátů uhlovodíků</p> <p>HALOGENERIVÁTY Vlastnosti a využití halogenderivátů</p> <p>Zástupci halogenderivátů</p> <p>DUSÍKATÉ DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ Zástupci dusíkatých derivátů</p> <p>KYSLÍKATÉ DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ Rozdělení kyslíkatých derivátů uhlovodíků</p>	
---	--	--

<p>charakteristické skupiny na hydroxyderiváty, karbonylové sloučeniny a karboxylové kyseliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje hydroxyderiváty - třídí hydroxyderiváty podle charakteristické skupiny na alkoholy a fenoly - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných hydroxyderivátů - určí nebezpečnost hydroxyderivátů podle výstražných symbolů, upozorní na nebezpečí záměny metanolu s etanolem <ul style="list-style-type: none"> - definuje karbonylové sloučeniny - třídí karbonylové sloučeniny podle charakteristické skupiny na aldehydy a ketony - určí nebezpečnost karbonylových sloučenin podle výstražných symbolů - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných karbonylových sloučenin <ul style="list-style-type: none"> - definuje karboxylové kyseliny - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných karboxylových kyselin <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady využití solí karboxylových kyselin <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik esteru reakcí karboxylové kyseliny s alkoholem - uvede příklady využití esterů <ul style="list-style-type: none"> - definuje sacharidy, disacharidy a polysacharidy - uvede výskyt a význam základních sacharidů, jejich vlastností a použití - definuje tuky - třídí tuky podle skupenství a původu 	<p>HYDROXYDERIVÁTY</p> <p>Rozdělení hydroxyderivátů – alkoholy a fenoly Zástupci alkoholů</p> <p>Výskyt a vlastnosti fenolů Využití fenolů</p> <p>KARBONYLOVÉ SLOUČENINY</p> <p>Rozdělení karbonylových sloučenin – aldehydy a ketony Zástupci aldehydů Zástupci ketonů</p> <p>KARBOXYLOVÉ KYSELINY</p> <p>Zástupci karboxylových kyselin Využití karboxylových kyselin</p> <p>SOLI KARBOXYLOVÝCH KYSELIN</p> <p>Glutaman sodný – využití</p> <p>ESTERY</p> <p>Využití esterů karboxylových kyselin</p> <p>5. PŘÍRODNÍ LÁTKY</p> <p>CUKRY (SACHARIDY)</p> <p>Monosacharidy a disacharidy Polysacharidy</p> <p>TUKY (LIPIDY)</p>	<p>Př, VZ</p>
---	---	---------------

<ul style="list-style-type: none"> - uvede výskyt a význam tuků, jejich vlastnosti a použití - definuje bílkoviny - uvede výskyt a význam bílkovin, jejich vlastnosti, vysvětlí denaturaci bílkovin - definuje strukturní proteiny a uvede jejich příklady - definuje regulační proteiny – enzymy, - uvede příklady enzymů, popíše jejich účinek - definuje nukleové kyseliny - rozliší DNA a RNA - uvede význam nukleových kyselin - vysvětlí pojmy léčiva - vyjmenuje příklady léčiv - uvede rizika nevhodného užití léčiv - bezpečně zachází s léčivem, - definuj plasty a syntetická vlákna - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných plastů a syntetických vláken - rozpozná názvy plastů, přírodních a syntetických vláken a uvede výhody i nevýhody jejich používání - posoudí vliv používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí - vysvětlí pojmy hnojiva a pesticidy - rozdělí hnojiv podle původu a složení - popíše rizika nadměrného užívání hnojiv a pesticidů - vysvětlí alternativní metody v zemědělství - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečištění životního prostředí a jak tomu předcházet - vysvětlí rizika některých chemických látek a chemických postupů pro životní prostředí, navrhuje možná východiska 	<p>Rozdělení a vlastnosti tuků</p> <p>BÍLKOVINY (PROTEINY) Rozdělení bílkovin</p> <p>Funkce bílkovin Enzymy</p> <p>NUKLEOVÉ KYSELINY DNA RNA</p> <p style="text-align: center;">6. CHEMIE KOLEM NÁS CHEMIE A ZDRAVÍ Léčiva</p> <p>PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA Polymerace Plasty Syntetická vlákna, kaučuky</p> <p>CHEMIE A ZEMĚDĚLSTVÍ Hnojiva Pesticidy, insekticidy</p> <p>CHEMIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Znečištění ovzduší, vody, půdy Negativní účinky chemických látek</p>	<p>Laboratorní práce č. 2</p> <p>Bílkoviny: Denaturace bílkovin</p> <p>Př, VZ</p> <p>PČ</p> <p>PČ</p> <p><i>EVVO – 5/3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i> Př., Ze, VZ</p>
---	--	--

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast – člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, tj. se zeměpisem, s fyzikou a s chemií, dále se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví (vzdělávací obor Výchova ke zdraví) a se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce (učivo pěstitelských prací a chovatelství).

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EVVO.

Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. třídě po dvou vyučovacích hodinách týdně.

V rámci předmětu probíhají tzv. laboratorní práce v počtu tří v 6., 7., a 8. třídě a v počtu dvě v 9. třídě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami a klíči, vyhledávání informací z různých zdrojů
- oceňujeme samostatné získávání informací a zařazujeme aktuální informace
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- využíváme znalosti žáků z přímého pozorování přírody
- zaměřujeme se na získání dovedností při používání lupy a mikroskopu
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- postupně rozvíjíme obsah základních pojmů, zdůrazňujeme souvislosti mezi různými skupinami organismů

- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na olympiádách
- rozvíjíme zájem o ochranu přírody

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- předkládáme žákům otázky, podněcujeme je k hledání odpovědi, využíváme zkušenosti, probíráme důsledky vlivů člověka na přírodu
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a využívat
- vedeme žáka k vyhledávání a shromažďování informací na základě vlastního pozorování
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- vedeme žáky k využívání informací z televize a odborných časopisů
- organizujeme diskuse, učíme žáky respektovat obhajování vyjádřených názorů
- žáci jsou vedeni ke zpracovávání individuálních nebo skupinových referátů
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů používáme třídy a prostory školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- učíme žáky zpracovávat referáty týkající se přírody, zdraví a vztahů člověka a životního prostředí
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém
- navozujeme situace, které vedou k posílení sebedůvěry žáka a k pocitům zodpovědnosti
- pozitivně hodnotíme zájem, snahu, individuální znalosti, spolupráci při zkoumání přírody a odpovědné, citlivé postoje k přírodě

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování
- učíme žáky třídit odpady
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí

- žáky vedeme k pochopení rovnosti lidí, potřeby jejich vzájemné spolupráce, ohleduplnosti ke všem potřebným
- motivujeme žáky k vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách, dopravních nehodách a úrazech
- během výuky klademe důraz na význam ochrany biodiverzity v naší republice a na celé Zemi, propojujeme hlediska lokální a globální

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- žáky učíme dodržovat bezpečnost práce při pobytu v přírodě
- vedeme je k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při laboratorních pracích a při práci s přírodninami

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodin Př a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin Př zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin Př žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Předmět: Přírodopis**Ročník: 6. ročník****Očekávané výstupy RVP ZV: žák**

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
- aplikuje praktické metody poznávání přírody

Ročník: 6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- objasní vznik a stavbu planety Země, s porozuměním užívá pojmy: vesmír, galaxie, sluneční soustava, Slunce - objasní pojem atmosféra, její složení v minulosti a dnes, definuje ozonoféru jako vrstvu chránící Zemi před UV-zářením - vysvětlí význam atmosféry pro život na Zemi - objasní pojem hydrosféra, vysvětlí význam hydrosféry pro život na Zemi, objasní pojmy litosféra,	ZEMĚ A ŽIVOT NA NÍ Vesmír, galaxie, sluneční soustava, vznik Země, stavba Země Atmosféra Význam atmosféry Hydrosféra Význam hydrosféry	<i>EVVO/PRO – Den Země 5/3, 5/4</i>

<p>pedosféra, biosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělí přírodu na neživou a živou, objasní rozdíl mezi organickými a anorganickými látkami a z jakých látek se skládá Živá a neživá příroda - definuje fotosyntézu jako základní podmínku života i jako proces přeměny anorganických látek v látky organické a kyslík - vlastními slovy popíše teorii vzniku života na Zemi do primitivních organismů v oceánech až po přechod organismů na souš - objasní vznik rozmanitosti života na Zemi jmenuje člověka jako živočicha, který nejvíce ovlivňuje život na Zemi - vyjmenuje základní projevy všech živých organismů: dráždivost, příjem potravy a výdej odpadních látek, dýchání, pohyb, růst a vývoj, rozmnožování (pohlavní a nepohlavní) a dědičnost - objasní závislost života na Zemi na schopnosti organismů využít sluneční energii, popíše potravní závislost mezi organizmy - s porozuměním užívá pojem ekosystém, uvede příklady - s porozuměním užívá pojmy: producent, konzument (býložravec, všežravec, masožravec), rozkladač, uvede příklady - objasní rozdíl mezi potravním řetězcem a potravní pyramidou - definuje pojem cizopasník – parazit, uvede příklady, objasní pojem symbióza, uvede příklady - využívá dalekohled, lupu a mikroskop při pozorování přírody, samostatně zhotoví jednoduchý mikroskopický preparát - samostatně pracuje s mikroskopem, dodržuje 	<p>Litosféra, biosféra, pedosféra Neživá příroda – anorganické látky</p> <p>Živá příroda – organické látky</p> <p>Fotosyntéza Vznik a vývoj života na Zemi</p> <p>Vývoj života</p> <p>Rozmanitost života na Zemi</p> <p>PROJEVY A POTRAVNÍ VZTAHY ORGANISMŮ</p> <p>Základní projevy všech živých organismů</p> <p>Potravní vztahy organismů Ekosystém Potravní řetězec Potravní pyramida</p> <p>Producent, konzument, rozkladač</p> <p>Parazitismus Symbióza BUŇKA JAKO ZÁKLADNÍ STAVEBNÍ KÁMEN ŽIVOTA Pozorování přírody Dalekohled, lupa, mikroskop</p>	<p><i>EVVO/Ekosystémy 5/1</i></p> <p>Laboratorní cvičení č. 1 Praktická příprava mikroskopických preparátů</p>
---	---	---

<p>postup práce při práci s mikroskopem, určuje zvětšení</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje buňku jako základní stavební a funkční jednotku živých organizmů - vyjmenuje hlavní znaky virů - vysvětlí, proč nemůžeme na virová onemocnění používat antibiotika a jak se lidské tělo proti nim brání (protilátky, imunita) - vyjmenuje některá virová onemocnění a určí způsob, jak se proti nim může bránit, vysvětlí pojmy: mikrobiologie, očkování - vyjmenuje základní znaky bakterií, určí rozdíl mezi viry a bakteriemi, popíše stavbu buňky bakterií a její rozmnožování - dělí bakterie na původce chorob způsobující bakteriální onemocněním uvede příklady - vlastními slovy vysvětlí důležitost Flemingova objevu antibiotik pro potlačení některých chorob na Zemi - formuluje přínos bakterií pro člověka – soužití s ostatními organizmy a využití v potravinářském průmyslu - objasní význam bakterií v přírodě, jejich nezastupitelnou funkci rozkladačů a jejich význam v čistírnách odpadních vod - vyjmenuje základní znaky sinic, popíše, jak se liší od buňky bakterií, řadí sinice mezi producenty - objasní proč, vzniká vodní květ, jak k jeho tvorbě přispívá lidská činnost a proč bychom se ve vodě, kde se objevuje, neměli koupat 	<p>Mikroskopický preparát</p> <p>Vlastnosti buňky</p> <p>VIRY</p> <p>Viry – nebuněčné organizmy</p> <p>Obrana lidského těla proti virům</p> <p>Vir HIV, onemocnění AIDS</p> <p>Výzkum virů</p> <p>Očkování</p> <p>BAKTERIE</p> <p>Bakterie – jednobuněčné organizmy</p> <p>Stavba buňky</p> <p>Rozmnožování</p> <p>Choroboplodné bakterie</p> <p>Symbióza bakterií s jinými organizmy</p> <p>Bakterie v koloběhu látek v přírodě - rozkladači</p> <p>Využití bakterií člověkem</p> <p>Využití v potravinářském průmyslu</p> <p>Využití v čistírnách odpadních vod</p> <p>SINICE</p> <p>Výskyt</p> <p>Vodní květ</p> <p>JEDNOBUNĚČNÉ ROSTLINY – ŘASY</p>	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní znaky jednobuněčných rostlin – řas a řadí je mezi významné producenty - vyjmenuje vybrané zástupce jednobuněčných rostlin – řas, s porozuměním užívá pojem plankton - definuje houby jako organizmy, které nemají schopnost fotosyntézy, formuluje různé možnosti výživy hub - rozdělí říši houby na kvasinky, plísně, houby s plodnicí a lišejníky - popíše stavbu těla kvasinek, jejich rozmnožování, vysvětlí, jak dochází ke kvašení a jak ho člověk využívá - popíše stavbu těla plísní, jejich rozmnožování a vyjmenuje hlavní zástupce - popíše stavbu těla a rozmnožování hub s plodnicemi, objasní pojem mykorhiza - vyjmenuje zástupce jedlých, nejedlých a jedovatých hub, vybrané zástupce poznává podle obrázků - vlastními slovy vysvětlí pravidla sběru hub a první pomoc při otravě houbami - formuluje lišejník jako složený organizmus, vyjmenuje některé zástupce - objasní význam lišejníků, s porozuměním užívá pojem bioindikátor - vyjmenuje základní znaky prvoků, popíše jejich buňku, určí místa jejich výskytu a způsob jejich rozmnožování - dělí prvoky podle způsobu jejich pohybu, ke každé skupině uvede příklady - objasní pojem bezobratlí živočichové, 	<p>Stavba buňky Výskyt</p> <p>Hlavní zástupci</p> <p>HOUBY A LIŠEJNÍKY Hlavní znaky hub</p> <p>Rozdělení říše houby – kvasinky, plísně, houby s plodnicí, lišejníky Kvasinky Hlavní znaky Výskyt, využití Plísně Stavba těla, výskyt, využití Houby s plodnicí Stavba těla a rozmnožování Mykorhiza Dělení hub podle požitelnosti pro člověka Jedlé houby, nejedlé houby, jedovaté houby Pravidla pro sběr hub První pomoc při otravě houbami Lišejníky Zástupci Výskyt Význam lišejníků v přírodě</p> <p>PRVOCI Stavba buňky Výskyt, rozdělení prvoků Nálevníci Bičíkovci Kořenonožci</p>	<p><i>EVVO/Ekosystémy 5/1</i></p>
---	---	-----------------------------------

<p>vymezí rozdíl mezi bezobratlými živ. a obratlovci, vyjmenuje základní znaky a projevy živ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky žahavců - popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky ploštěnců - popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky hlístů - dělí měkkýše na plže, mlže a hlavonožce, vymezí jejich společné a rozdílné znaky, popíše jejich životní prostředí - popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky kroužkovců - dělí členovce na trilobity, klepítkatce, korýše, stonožkovce a šestinohé, vymezí jejich společné znaky - definuje trilobity jako vymřelou skupinu živočichů - dělí klepítkatce na štíry, pavouky, sekáče a roztoče, popíše jejich životní prostředí a hlavní vnější znaky - popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky korýšů - popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky stonožek a mnohonožek - popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky a rozmnožování hmyzu - rozdělí hmyz podle proměny na hmyz s proměnou nedokonalou a dokonalou, uvede příklady řádů a jejich hlavní znaky - dělí ostnokožce na hvězdice, ježovky a sumýše, popíše jejich životní prostředí a hlavní vnější znaky 	<p>➤ SYSTÉM BEZOBRATLÝCH ŽIVOČICHŮ</p> <p>TŘÍDĚNÍ BEZOBRATLÝCH ŽIVOČICHŮ</p> <p>Žahavci</p> <p>Ploštěnci</p> <p>Hlísti</p> <p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p> <p>Členovci</p> <p>Trilobiti</p> <p>Klepítkatci</p> <p>Korýši</p> <p>Stonožky a mnohonožky</p> <p>Hmyz</p> <p>Dělení hmyzu podle proměny</p> <p>Ostnokožci</p>	<p>Laboratorní práce č. 2 - Pozorování prvoků – senný nálev</p> <p>Laboratorní práce č. 3 Pozorování kroužkovců – vnější stavba žížaly obecné.</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vymezí základní znaky ekosystému les - rozdělí bezobratlé živ. v lesích podle místa, kde žijí a způsobu jejich výživy na býložravce, masožravce, živočichy živící se mrtvými těly a výkaly, parazity a parazitoidy, uvede příklady, s porozuměním užívá pojmy parazit a parazitoid - objasní rozdíl mezi vnitřním a vnějším parazitem - vyjmenuje vnitřní parazity, vysvětlí, jakým způsobem se proti nim můžeme bránit, jak se nakazíme a jak zjistíme, že jsme nakaženi - objasní rozdíl mezi suchozemskými a vodními stanovišti - vymezí základní znaky ekosystémů rybník a jezero, s porozuměním užívá pojem plankton - rozdělí bezobratlé živ. v rybnících a jezerech podle místa, kde žijí a způsobu jejich výživy na býložravce, masožravce, živočichy živící se jemnými částmi bahna, plankton, uvede příklady - vymezí základní znaky ekosystémů potok a řeka, s porozuměním užívá pojem bentos - rozdělí bezobratlé živočichy v řekách a potocích podle místa, kde žijí, uvede příklady - vymezí základní znaky ekosystému moře a oceán, vysvětlí vznik korálového útesu - popíše moře a oceán jako ekosystém 	<p>1. SUCHOZEMSKÉ EKOSYSTÉMY V ČR</p> <p>LES</p> <p>Popis ekosystému les</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezobratlí živočichové žijící v kmenech stromů 1. Žijící v korunách stromů 2. Žijící na zemi 3. Žijící v trávě <ul style="list-style-type: none"> ➤ PARAZITÉ <p>VNITŘNÍ PARAZITÉ</p> <p>Rozdělení parazitů</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Ploštěnci – tasemnice, motolice 1. Hlísti – škrkavky, roupi, svalovci <ul style="list-style-type: none"> ➤ VODNÍ EKOSYSTÉMY V ČR <p>RYBNÍK A JEZERO</p> <p>Popis ekosystému</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezobratlí živočichové žijící na dně a na vodních rostlinách 1. Žijící ve volné vodě 2. Žijící na tělech jiných živočichů 3. Žijící těsně pod vodní hladinou a na hladině <p>POTOK ŘEKA</p> <p>Popis ekosystému</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezobratlí živočichové žijící na kamenech a pod kameny 1. Žijící v písčitém nebo bahnitěm dně 2. Žijících při březích a na dně <ul style="list-style-type: none"> ➤ CIZOKRAJNÉ EKOSYSTÉMY <p>MOŘE A OCEÁN</p> <p>Popis ekosystému</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Žahavci 	<p><i>EVVO/ Ekosystémy 5/1</i></p> <p><i>EVVO/ Ekosystémy Základní podmínky života 5/1, 5/2</i></p>
---	--	--

s velkou druhovou pestrostí, vyjmenuje základní skupiny bezobratlých živočichů, kteří se zde vyskytují, uvede příklady	1. Měkkýši 2. Koryši 3. Ostnokožci	
--	--	--

Předmět: Přírodopis

Ročník: 7. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- *porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- *rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin*
- *odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*
- *zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*
- **BIOLOGIE ROSTLIN**
- *odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům*
- *vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin*
- *rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů*
- **ZÁKLADY EKOLOGIE**
- *uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- *uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí*
- **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**
- *aplikuje praktické metody poznávání přírody*

Ročník: 7.ročník

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- objasní pojem strunatci a vyjmenuje jejich základní znaky - vymezí rozdíl mezi bezobratlými živočichy a strunatci	SYSTÉM ŽIVOČICHŮ	EVVO/PRO – Den Země 5/3, 5/4

<ul style="list-style-type: none"> - popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky a vyjmenuje zástupce pláštěnců - popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky a vyjmenuje zástupce bezlebečných - popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky obratlovců - dělí obratlovce na mihule, paryby, paprskoploutvé ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce - popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky a vyjmenuje zástupce mihulí - dělí paryby na žraloky a rejnoky, popíše jejich životní prostředí, hlavní vnější znaky a vyjmenuje jejich zástupce - popíše životní prostředí, hlavní vnější znaky a vyjmenuje zástupce paprskoploutvých ryb - dělí obojživelníky na ocasaté a bezocasé, popíše jejich životní prostředí, hlavní znaky a vyjmenuje jejich zástupce - dělí plazy na šupinaté, želvy a krokodýly, popíše jejich životní prostředí, hlavní vnější znaky a vyjmenuje jejich zástupce - dělí ptáky na běžce a letce, popíše jejich životní prostředí, hlavní vnější znaky a způsob rozmnožování, vyjmenuje jednotlivé řady ptáků a jejich zástupce - dělí savce na vejcorodé a živorodé, popíše jejich životní prostředí a hlavní vnější znaky, vyjmenuje jednotlivé řady savců jejich zástupce - vymezi základní znaky ekosystému les - určí, jak je les ovlivněn činností člověka - rozdělí strunatce v lesích podle místa jejich výskytu, kde žijí, a způsobu jejich výživy na býložravce, všežravce a masožravce a uvede jejich 	<p>TŘÍDĚNÍ STRUNATCŮ Podkmen pláštěnci</p> <p>Podkmen obratlovcí</p> <p>Třída mihule</p> <p>Třída paryby</p> <p>Třída ryby paprskoploutvé</p> <p>Třída obojživelníci (ocasatí a bezocasí)</p> <p>Třída plazi (želvy, šupinatí, krokodýli)</p> <p>Třída ptáci (běžci a letci)</p> <p>Třída savci (vejcorodí a živorodí – zástupci) (vždy životní prostředí, hlavní znaky, zástupci)</p> <p>SUCHOZEMSKÉ EKOSYSTÉMY V ČR Les Funkce lesního ekosystému Organismy žijící na zemi a pod zemí Organismy žijící na stromech a na zemi</p>	<p><i>EVVO/Ekosystémy 5/1</i></p> <p><i>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5/3</i></p>
---	---	--

<p>příklady</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jak se chovat po zmijím uštknutí - vymezí základní znaky ekosystému řeka, dělí řeku na horní a dolní tok a objasní rozdíl mezi nimi - rozdělí bezobratlé živočichy v řekách a potocích podle místa, kde žijí, uvede příklady - srovná, jak se liší druhové složení organismů v horním a dolním toku řek - vymezí základní znaky ekosystémů, objasní rozdíl mezi jezerem a rybníkem - s porozuměním používá pojem plankton - rozdělí strunatce v rybnících a jezerech podle místa, kde žijí, a způsobu jejich výživy na býložravce, všežravce a masožravce, uvede jejich příklady - vymezí hlavní znaky ekosystému moře a oceán, vyjmenuje zástupce ekosystému moře a oceán - vysvětlí postavení rostlin v systému organismů a v potravních vztazích - objasní pojem pletivo a vysvětlí funkci různých pletiv - chápe dvouslovné pojmenování rostlin - charakterizuje hlavní znaky zelených řas, popíše jejich životní prostředí a jmenuje typické zástupce - popíše mechovou rostlinku, životní prostředí mechů, rozmnožování, význam a vyjmenuje zástupce mechů - charakterizuje hlavní znaky plavuní, přesliček a kapradin, popíše jejich životní prostředí, rozmnožování, význam a vyjmenuje typické 	<p>Organismy žijící na stromech a schopné aktivního letu</p> <p>VODNÍ EKOSYSTÉMY V ČR Potok a řeka Organismy žijící na horním toku řeky Organismy žijící na dolním toku řeky</p> <p>Rybník a jezero Organismy žijící ve volné vodě Organismy žijící v době rozmnožování ve volné vodě a na březích Organismy žijící na březích vod</p> <p>MOŘE A OCEÁN (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci)</p> <p>ŘÍŠE ROSTLIN Úvod</p> <p>Základní pletiva Pojmenování rostlin</p> <p>SYSTÉM ROSTLIN Oddělení zelené řasy</p> <p>Podříše výtrusné rostliny (oddělení mechy, plavuně, přesličky, kapradiny)</p>	<p><i>EVVO/Základní podmínky života 5/2</i></p>
---	---	---

<p>zástupce</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní znaky nahosemenných a krytosemenných rostlin, popíše jejich životní prostředí, rozmnožování, význam, vyjmenuje typické zástupce nahosemenných a krytosemenných rostlin - objasní význam a funkce kořene pro rostlinu - popíše vnitřní a vnější stavbu kořene - vysvětlí pojem vegetativní rozmnožování - objasní význam a funkce stonku, popíše vnitřní stavbu stonku bylin a dřevin - rozdělí rostliny podle typu stonku, rozliší typy bylinného stonku - uvede příklady přeměn stonků - vysvětlí význam a funkce listu, popíše vnitřní a vnější stavbu listu, vysvětlí funkce průduchu - objasní pojmy fotosyntéza a dýchání rostlin - rozliší různé tvary a okraje listů a postavení listů na stonku - vysvětlí význam a funkce květu, popíše stavbu jednopohlavného a oboupohlavného květu - rozpozná jednodomou a dvoudomou rostlinu - uvede příklady květenství - vysvětlí, jak probíhá opylení a oplození - objasní, co je plod a semeno, jaké jsou jejich funkce, popíše stavbu plodu a semene - uvede příklady suchých a dužnatých plodů a různých způsobů rozšiřování semen a plodů - dokáže popsat hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin - na základě pozorování, pomocí klíčů a atlasů zařadí některé druhy krytosemenných rostlin do vybraných čeledí 	<p>Podříše semenné rostliny (oddělení nahosemenné a krytosemenné rostliny)</p> <p>STAVBA TĚLA KRYTOSEMENNÝCH ROSTLIN</p> <p>Kořen</p> <p>Stonek</p> <p>List</p> <p>Květ</p> <p>Plod a semeno</p> <p>System jednoděložných a dvouděložných rostlin Vybrané čeledi jednoděložných rostlin Vybrané čeledi dvouděložných rostlin</p> <p>SUCHOZEMSKÉ EKOSYSTÉMY V ČR</p>	<p><i>EVVO/Základní podmínky života 5/2</i></p> <p>Pč</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší lesní patra, na základě pozorování, pomocí klíčů a atlasů určuje některé druhy rostlin rostoucí v jednotlivých patrech a zařazuje je do systému rostlin - vysvětlí význam lesů v krajině, charakterizuje typy lesů v ČR, vysvětlí pojmy monokulturní a přirozený les - uvede příklady organismů v potravních řetězcích, vysvětlí pojmy producent, konzument, predátor a rozkladač - rozliší přirozené a umělé vodní ekosystémy v ČR, jmenuje příklady rybníků a jezer a vysvětlí jejich význam - uvede příklady rostlin tvořících břehovou zeleň, rostoucích ve vodě i u vody a zařazuje je do systému - vysvětlí, co je mokřad a rašeliniště, uvede příklady mokřadních rostlin a význam takových ekosystémů - charakterizuje uvedené ekosystémy a vyjmenuje příklady rostlin rostoucích ve vodě i v okolí potoků a řek - uvede příklady potravních vztahů v těchto ekosystémech - charakterizuje moře a oceány, objasní význam řas v mořích a oceánech - uvede příklady potravních řetězců v mořích a oceánech - dodržuje zásady bezpečnosti při práci v terénu a během laboratorních prací - osvojí si práci s lupou a mikroskopem, dokáže si připravit mikroskopický preparát - dokáže připravit herbářovou položku 	<p>LES Lesní patra</p> <p>Lesy v ČR Typy původních lesů</p> <p>VODNÍ EKOSYSTÉMY V ČR Rybník a jezero</p> <p>Mokřad a rašeliniště</p> <p>Potok a řeka</p> <p>MOŘE A OCEÁNY Řasy</p> <p>LABORATORNÍ PRÁCE</p>	
---	---	--

Předmět: PŘÍRODOPIS

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka*
- *určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy*
- *rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*

Ročník: 8.ročník

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - objasní biologickou a společenskou podstatu člověka - zařazuje člověka do systému živočichů, posoudí jeho příbuznost s ostatními živočichy, zvláště primáty - uvádí podstatné znaky v tělesném a duševním vývoji člověka, rozlišuje úroveň vyspělosti jednotlivých předchůdců člověka a člověka dnešního typu - charakterizuje vznik odlišných lidských skupin jako výsledek působení prostředí - charakterizuje rasismus jako nevědeckou teorii - charakterizuje živočišnou buňku - charakterizuje lidské tkáně jako soubor buněk se stejným tvarem a funkcí - rozlišuje jednotlivé typy tkání podle tvaru a funkce buněk a podle přítomnosti a funkce mezibuněčné hmoty - uvádí konkrétní příklady lidských tkání a jejich rozmístění v lidském těle - vyjádří, že hlavní funkční jednotkou lidského těla	<p>VÝVOJ ČLOVĚKA (FYLOGENEZE ČLOVĚKA)</p> <p>Australopiték Homo habilis Homo erectus Homo sapiens</p> <p>VARIABILITA ČLOVĚKA</p> <p>ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>Buňka Velikost a tvar buněk v lidském těle Tkáň: Výstelková, Pojivová, Svalová, Nervová, Tělní tekutiny Orgán, orgánová soustava</p>	<p><i>OSV/Poznávání lidí 1/6</i></p> <p>Dě</p> <p>Ze</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje krevní skupiny a objasní princip transfuze krve - pomocí vyobrazení popíše stavbu a funkci srdce - rozlišuje cévy na tepny, žíly a vlásečnice - pomocí vyobrazení popíše malý plicní a velký tělní oběh - uvede příklady vlivu nesprávného životního stylu na výskyt chorob srdce a cév 	<p>Krevní skupiny</p> <p>Srdce a jeho činnost</p> <p>Oběhový systém</p> <p>Nemoci srdce a cév (krve)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci mízní soustavy 	<p>MÍZNÍ SOUSTAVA</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci dýchací soustavy, zhodnotí její význam pro lidské tělo - pomocí vyobrazení popíše horní a dolní dýchací cesty, stavbu plic 	<p>DÝCHACÍ SOUSTAVA</p> <p>Funkce dýchací soustavy</p> <p>Stavba a činnost dýchací soustavy – dýchání</p>	<p>VZ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam červených krvinek pro přenos kyslíku - uvádí na příkladech nemoci a vady dýchací soustavy a možnosti jejich prevence 	<p>Nemoci dýchací soustavy</p>	<p>VZ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci trávicí soustavy, zhodnotí její význam pro lidské tělo - podle vyobrazení popíše jednotlivé části trávicí soustavy, objasní princip trávení jednotlivých složek potravy - zhodnotí význam chrupu a ústní dutiny pro správnou funkci trávicí soustavy, správně pečuje o chrup - uvede příklady onemocnění a vad trávicí soustavy a možnosti jejich prevence 	<p>TRÁVICÍ SOUSTAVA</p> <p>Funkce trávicí soustavy</p> <p>Stavba a činnost trávicí soustavy</p> <p>Onemocnění trávicí soustavy</p>	<p>VZ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy, zhodnotí její význam pro lidské tělo - pomocí vyobrazení pojmenuje jednotlivé části vylučovací soustavy 	<p>VYLUČOVACÍ SOUSTAVY</p> <p>Stavba a funkce vylučovací soustavy</p> <p>Ledviny, močové cesty</p> <p>Onemocnění vylučovací soustavy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci ledvin - charakterizuje onemocnění a vady vylučovací soustavy a způsoby jejich prevence - objasní stavbu a funkci kožní soustavy, zhodnotí její význam pro lidské tělo - popíše pomocí vyobrazení jednotlivé složky lidské kůže a jejich funkce - uvede konkrétní příklady poranění a onemocnění kůže, umí poskytnout účinnou pomoc při poranění kůže - objasní stavbu a funkci nervové soustavy, zhodnotí její význam pro lidské tělo - popíše stavbu a funkci neuronu - objasní základní princip synapse - popíše stavbu nervové soustavy, pomocí vyobrazení popíše jednotlivé části mozku a míchy - charakterizuje činnost obvodové nervové soustavy - chápe reflex jako základní funkční jednotku nervové soustavy, rozlišuje podmíněný a nepodmíněný reflex - vysvětlí rozdíl mezi 1. a 2. signální soustavou - charakterizuje paměť a zapomínání, vysvětlí princip učení - vysvětlí význam paměti pro život člověka - vysvětlí nebezpečí úrazů mozku a míchy - uvede příklady poruch nervové soustavy a příklady jejich léčby - pojmenuje lidské smysly a zhodnotí jejich význam pro plnohodnotný lidský život - popíše za pomoci vyobrazení jednotlivá smyslová ústrojí a objasní jejich funkci - uvádí příklady poruch jednotlivých smyslových 	<p>KOŽNÍ SOUSTAVA Stavba a funkce kůže Onemocnění a poranění kůže Péče o kůži</p> <p>NERVOVÁ SOUSTAVA</p> <p>Stavba a funkce nervové soustavy</p> <p>Centrální nervová soustava</p> <p>Obvodová nervová soustava</p> <p>Nervová činnost</p> <p>Poruchy a onemocnění nervové soustavy</p> <p>SMYSLOVÁ SOUSTAVA Funkce smyslové soustavy</p> <p>Zrak, sluch a rovnováha, chuť, čich, hmat</p>	
--	---	--

<p>orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí možnosti ochrany smyslových orgánů před poškozením - objasní funkci hormonů a jejich význam pro lidské tělo - porovná působení nervového a hormonálního řízení organismu - vyjmenuje příklady žláz s vnitřním vyměšováním, pomocí vyobrazení ukáže jejich umístění a pojmenuje hormony, které tyto žlázy vylučují - popíše účinky vybraných hormonů (růstového hormonu, tyroxinu, inzulínu, adrenalinu a pohlavních hormonů) - uvede příklady poruch v tvorbě a činnosti hormonů 	<p>Poruchy a onemocnění smyslových orgánů</p> <p>HORMONÁLNÍ SOUSTAVA</p> <p>Funkce hormonální soustavy</p> <p>Žlázy s vnitřním vyměšováním</p> <p>Poruchy hormonální soustavy</p>	
--	---	--

Předmět: PŘÍRODOPIS

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek*
- *rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody*
- *uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi*
- *uvede příklady výskytu organizmů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- *na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
- *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- *uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí*
- *aplikuje praktické metody poznávání přírody*
- *dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pojmenovat jednotlivé geologické vědy a chápe, čím se zabývají a jak mohou být užitečné - uvede příklady využití geologie v praxi - chápe význam geologického výzkumu a geologického mapování - vyzná se v názorech na vznik, složení a vývoj vesmíru, naší galaxie a postavení Země ve sluneční soustavě - rozumí vzájemným vztahům mezi geosférami – litosférou, atmosférou, hydrosférou a biosférou - má představu o podmínkách vzniku, rozšíření a evoluce života na zemi - chápe závislost živé přírody na neživé jak v současné době, tak v celé historii Země - dovede pospat hlubinnou stavbu Země - rozliší základní fyzikální a chemické vlastnosti minerálů a význam těchto vlastností pro určování minerálů, dovede laboratorně stanovit základní fyzikální a chemické vlastnosti minerálů - dovede charakterizovat minerály, ovládá jejich třídění - uvede příklady minerálů, rozumí jejich výskytu, významu v přírodě a pro život člověka - pozná základní a hospodářsky nejdůležitější minerály - ví, jak se základní minerály určují podle jednotlivých zevních znaků 	<p>ÚVOD DO STUDIA GEOLOGIE</p> <p>Geologické vědy</p> <p>Jak se geologie uplatňuje v praxi Práce geologa</p> <p>Země jako součást vesmíru Vznik Země</p> <p>Geosféry Země</p> <p>Vznik života</p> <p>Stavba zemského tělesa</p> <p>MINERÁLY</p> <p>Co jsou minerály Vznik minerálů Fyzikální vlastnosti minerálů Chemické vlastnosti minerálů</p> <p>Rozdělení minerálů do 8-mi mineralogických tříd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prvky 1. Sulfidy 2. Halogenidy 3. Oxidy 4. Uhličitany 5. Sířany 	<p><i>EVVO/PRO – Den Země</i></p> <p>Fy, Che</p> <p>Ze</p> <p>Laboratorní cvičení č. 1 Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů</p> <p>Che</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a uvede příklady činností vnitřních a vnějších geologických sil a procesů - systematicky odliší jednotlivé skupiny hornin – vyvřelé, usazené a přeměněné - na příkladech konkrétních přírodnin rozliší vyvřelé horniny hlubinného, žilného a výlevného původu - na příkladech konkrétních přírodnin rozliší usazené horniny úlomkovité, organogenní a chemického původu - objasní a na příkladech objasní vznik krasových jevů a území a uvede jejich výskyt - na příkladech konkrétních přírodnin rozliší přeměněné horniny podle původu, minerální složení a hloubky jejich vzniku - uvede příklady hornin, rozumí jejich výskytu, významu v přírodě pro život člověka - vysvětlí podstatu horninového cyklu v litosféře a jeho ovlivnění dalšími geosférami - pozná základní a hospodářsky nejdůležitější horniny - ví, jak se základní horniny určují podle jednoduchých zevních znaků - charakterizuje nejdůležitější nerostné suroviny v dějinách lidstva, zejména v současné době - vysvětlí názory na vznik různých druhů uhlí, ropy, a zemního plynu, rozumí jejich místu v přírodě jako neobnovitelnému surovinovému zdroji - zná příklady kovových a nekovových nerostných surovin a jejich význam pro člověka - dovede charakterizovat drahé kovy, rudy železné a barevných kovů stavební suroviny aj. 	<p>6. Fosforečnany 7. Křemičitany</p> <p>HORNINY Co jsou horniny Rozdělení hornin podle způsobu vzniku</p> <p>a) Vnitřní geologické děje Litosférické desky Zemětřesení Sopečná činnost Tektonické poruchy Vyvřelé horniny</p> <p style="padding-left: 20px;">a) Hlubinné vyvřelé horniny Žula, gabro</p> <p>1. Výlevné vyvřelé horniny Čedič, ryolit, znělec</p> <p>b) Vnější geologické děje Zvětvávání Působení zemské gravitace Činnost vody Činnost větru Činnost organismů a člověka Usazené horniny</p> <p style="padding-left: 20px;">Úlomkovité usazené horniny Jíly, jílovec, písek, pískovec, šterk, slepenec</p> <p>1. Organické usazené horniny Vápenec, ropa, uhlí, zemní plyn, rašelina</p> <p>2. Chemické usazené horniny Bauxit, travertin</p> <p>Přeměněné horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fylit, svor, rula, mramor <p>Horninový cyklus</p>	<p style="text-align: center;">Ze</p> <p>Laboratorní práce č. 2 Praktické určování minerálů a hornin ze školní sbírky</p>
---	--	--

ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast – člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět. Realizuje se v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty – fyzikou, chemií, přírodopisem, dějepisem, občanskou výchovou a výtvarnou výchovou. Integruje tato průřezová témata: VMEGS, EVVO.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem, průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- zadáváním domácích úkolů vedeme žáky k samostatné a soustavné domácí přípravě
- zadáváme žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají a třídí informace z internetu, rozhlasu, televize atd.
- získané poznatky propojují se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak utvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a člověkem
- pokládáme žákům otázky vztahující se ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení otázek

- umožňujeme žákům manipulovat s orientačními topografickými a meteorologickými pomůckami (kompas, buzola, srážkoměr, teploměr apod.), s glóbusem, plány, mapami, jízdními řády, grafy atd.
- výsledky pozorování, měření, zkoumání žáci samostatně vyhodnocují a porovnávají se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulují patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné tvůrčí řešení problémů
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů využíváme třídy i prostory školy
- žáci se snaží pojmenovat podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, diskutují o nich a usilují o nalezení vhodného způsobu řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- ke komunikaci využíváme i školní časopis
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a vedeme žáky ke spolupráci
- učíme žáky výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílejí na týmové práci
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i v celé třídě
- usilujeme o to, aby žáci byli schopni vyhodnotit výsledky činnosti skupin i jednotlivců a pochopili potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- podporujeme u žáků zájem o prostředí, ve kterém žijí, aby dokázali ocenit krásy přírody, historických a kulturních objektů a pociťovali občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace
- učíme žáky praktické bezpečné orientaci a pobytu v přírodním terénu

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně a ohleduplně zacházet s pracovními pomůckami
- diskutujeme se žáky o existenci a šíření moderních, komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení a aplikace při hodinách zeměpisu, využívat je při učení,

- žáci mohou samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí,
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin zeměpisu zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Ročník: 6

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- *organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů*
- *používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- *prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů*
- *rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu*
- *porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost*

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- *posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace*
- *posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel*

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- *porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny*
- *uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)*
- *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- *aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení*
- *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - určí a popíše tvar Země pomocí globusu - předvede otáčení Země kolem své osy pomocí globusu - vysvětlí příčiny střídání dne a noci - určí délku jednoho otočení Země kolem osy a Země kolem Slunce - posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech - Země na přírodu a společnost - posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem - popíše povrch a pohyby Měsíce - pojmenuje fáze Měsíce - popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce - objasní příčiny mořského dmutí - vyhledá na mapě světa a na globusu oceány a světadíly - objasní smysl časových pásem na Zemi a úlohu nultého a 180 poledníku - orientuje se s pomocí mapy při určování časových pásem a přechodech časové meze - určuje světové strany na mapě a v terénu - orientuje se v terénu mapy - čte s porozuměním pochodové a turistické značky a vysvětlivky v mapě - pracuje aktivně s turistickými mapami, provádí měření vzdáleností na mapách, vyhledává základní údaje z map (dovede „číst“ mapu) 	<p>ZEMĚ jako vesmírné těleso Tvar a velikost Země Pohyby Země Rotace Země kolem své osy Oběh Země kolem Slunce Střídání dne a noci</p> <p>Roční období</p> <p>Měsíc – přirozená družice země</p> <p>Oceány, světadíly a kontinenty</p> <p>Časová pásma na Zemi Světový čas Časová pásma Pásmový čas Datová hranice Smluvený čas</p> <p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA Praktická topografie při pohybu v terénu</p> <p>Orientace v krajině</p>	<p>EVVO/Základní podmínky života 5/2</p> <p>VMEGS / Evropa a svět nás zajímá 3/1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje při cvičení v terénu a při zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu - objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa, mechanismus pohybu litosférických desek, vznik a zánik zemské kůry - objasní příčiny zemětřesení a sopečné činnosti - vyhledá na mapě světa oblasti s častým zemětřesením - zhodnotí na příkladech důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními přírodními silami - popíše proces zvětrávání - objasní protikladné působení vnitřních a vnějších činitelů na zemský povrch - pojmenuje složky ovzduší - zhodnotí význam kyslíku pro život - objasní pojem podnebí - pojmenuje činitele ovlivňující podnebí - pomocí mezních rovnoběžek vymezi podnebné pásy - vysvětlí rozdíl mezi kontinentálním a oceánským podnebím - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - vyjmenuje činitele utvářející počasí - objasní změnu teploty a množství srážek se stoupající nadmořskou výškou - popíše aktuální stav počasí v místní krajině - popíše planetární cirkulaci vzduchu - popíše vznik, charakter a působení hlavních pravidelných větrů na Zemi pojmenuje je a vyhledá - v mapách oblasti s jejich výskytem - popíše rozložení vody na Zemi - popíše mechanismus oběhu vody v přírodě - vyhledá na mapách hlavní útvary mořského dna - vysvětlí rozdíl mezi průplavem a průlivem 	<p>Bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>PŘÍRODNÍ KRAJINNÁ SFÉRA Přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry, společenská a hospodářská sféra Stavba zemského tělesa</p> <p>Vnitřní přírodní síly Zemětřesení a sopečná činnost Jak se mění povrch Země</p> <p>ATMOSFÉRA</p> <p>Počasí a podnebí</p> <p>Mechanismus větrů v atmosféře</p> <p>HYDROSFÉRA Oběh vody na Zemi Oceány a moře</p>	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje pohyby mořské vody - rozliší druhy moří a vyhledá na globusu a v mapách jejich příklady - vyhledá v mapách s pomocí rejstříku školního atlasu světa vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy - posoudí význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí oceánů - vyhledá na globusu a mapách oceány a určí jejich geografickou polohu, porovná je podle hloubky a rozlohy - posoudí jejich hospodářský význam - znázorní vodní tok od pramene k ústí - vyhledá v mapách příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi - objasní, co jsou bezodtokové oblasti, a vyhledá v mapách jejich příklady - popíše vznik pevninského a horského ledovce nad sněžnou čarou - vyhledá v mapách současné největší horské a pevninské ledovce - popíše vznik a složení půd - posoudí význam humusu v půdě - zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof způsobených atmosférickými poruchami, povodněmi sesuvy půd a ledovců, na přírodu a život lidí - vyhledá v mapách biosféry jednotlivá šířková pásma původních přírodních krajín - vyhledá v mapách rozmístění tropických lesů na Zemi - popíše podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity - posoudí význam deštných lesů pro životní prostředí - vyhledá v mapách rozmístění savan na Zemi 	<p>Vodstvo na pevnině</p> <p>Ledovce</p> <p>PEDOSFÉRA</p> <p>BIOSFÉRA</p> <p>Tropické deštné lesy</p>	<p>EVVO / Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5/3</p> <p>EVVO/ Ekosystémy 5/1</p> <p>EVVO / Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5/3</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - popíše podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - vyhledá v mapách příklady NP v savanách Afriky - popíše život lidí v savanách, zemědělskou činnost a formy cestovního ruchu - vyhledá v mapách rozmístění pouští a polopouští na Zemi - uvede typ podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - objasní život lidí v pouštích a hospodářskou činnost v oázách - vyhledá v mapách rozmístění subtropických krajín - popíše podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - popíše život lidí, zhodnotí přírodní zdroje a hospodářskou činnost - vyhledá v mapách významné oblasti cestovního ruchu a zhodnotí atraktivitu pro turisty - vyhledá v mapách rozmístění lesů a lesostepí na Zemi - popíše podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, život lidí, přírodní zdroje a hospodářskou činnost - vyhledá v mapách rozmístění listnatých lesů - popíše podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, život lidí a hospodářskou činnost - vyhledá v mapách rozmístění jehličnatých lesů - popíše podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - popíše život lidí, zemědělské, lesnické a průmyslové využití - vyhledá v mapách rozmístění tunder a polárních krajín - popíše podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - objasní život lidí a hospodářskou činnost - znázorní uspořádání rostlinstva v závislosti na nadmořské výšce - vyhledá v mapách vysoká pohoří - porovná věkovou pyramidu vyspělých a rozvojových zemí - rozliší obyvatelstvo podle ras - popíše rozdíl mezi životem na vesnici a ve městě 	<p>Savana</p> <p>Pouště a polopouště</p> <p>Subtropické krajiny</p> <p>Stepi a lesostepi</p> <p>Listnaté lesy mírného pásu</p> <p>Jehličnaté lesy mírného pásu</p> <p>Tundra a polární krajiny</p> <p>Vysoká pohoří a výškové stupně</p> <p>SOCIOEKONOMICKÁ SFÉRA</p> <p>Obyvatelstvo světa</p> <p>Zemědělská výroba ve světě</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí úroveň zemědělství v závislosti na vyspělosti státu - vyhledá v mapách v atlasu, co se pěstuje a chová - v závislosti na podnebí, půdě... - rozliší jednotlivá odvětví, suroviny a výrobky - v mapách vyhledá námořní a letecké linky, největší letiště a přístavy - rozliší služby podle každodenní potřeby - posoudí problémy lidí v rozvojových zemích - posoudí celosvětový význam vyspělých zemí - zhodnotí význam světových organizací pro lidstvo 	<p>Průmysl světa Doprava</p> <p>Služby</p>	
--	--	--

Ročník: 7.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

AFRIKA, AMERIKA, ASIE

- *lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*
- *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*
- *zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu Afriky - vyhledá v mapách průběh rovníku, obratníků a hlavního poledníku - porovná rozlohu Afriky s ostatními světadíly - vyhledá a pojmenuje významné části pobřeží - vyhledá v mapách a pojmenuje vybrané povrchové celky - určí podnebné pásy - posoudí vliv pasátů a mořských proudů na podnebí - vyhledá v mapách úmoří afrického kontinentu, hlavní 	<p>AFRIKA</p> <p>Poloha, rozloha, členitost pobřeží Afriky</p> <p>Povrch Afriky</p> <p>Podnebí a vodstvo</p>	<p>VMEGS / Objevujeme Evropu a Svět 3/2</p>

<p>toky, bezodtoké oblasti, Viktoriiny vodopády a jezera</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá, pojmenuje a srovnává šířková pásma a výškové stupně - vyhledá v mapách příklady NP, zhodnotí jejich význam a využití - objasní výskyt a význam přírodních zdrojů pro hospodářství států - vyhledá v mapách nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti - posoudí příčiny nerovnoměrného osídlení - porovná oblasti Afriky podle zastoupení ras, kultury, způsobu života a náboženství - určí a vymezi na mapách oblasti Afriky - pojmenuje příklady plodin pěstovaných pro výživu obyvatelstva a pro vývoz a určí v mapách oblasti jejich pěstování - vyhledá v mapách oblasti těžby nerostných surovin a zhodnotí jejich význam pro hospodářství - vyhledá na politické mapě Afriky vybrané státy, hlavní a velká města <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na globu a na mapách Ameriku, určí její geografickou polohu, vyhledá průběh rovníku a obratníků - porovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky a porovná ji s ostatními světadíly - vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové útvary a určí nejvyšší výškové vrcholy - vymezi podnebné pásy a zamyslí se nad důsledky ničivých hurikánů a tornád - vyhledá toky vybraných řek, určí bezodtokové oblasti a úmoří amerického kontinentu - vyhledá v mapách významné vodopády a největší jezera - pojmenuje a vyhledá v mapách šířková pásma a určí jejich typické rostlinné a živočišné zástupce - vyhledá v mapách některé NP 	<p>Rostlinstvo, živočišstvo a ochrana přírody</p> <p>Přírodní zdroje</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Oblasti a vybrané státy</p> <p>AMERIKA</p> <p>Poloha, rozloha a členitost pobřeží</p> <p>Povrch</p> <p>Podnebí</p> <p>Vodstvo, živočišstvo, šířková pásma</p>	<p>EVVO / Vztah člověka k prostředí 5/4</p> <p>EVVO / Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5/3</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - popíše postupné osidlování Ameriky - vyhledá v mapách hustě a řídky obydlené oblasti a pokusí se určit příčinu - lokalizuje v mapách rozmístění lidských ras - určí, která část Ameriky patří do Severní, Střední a do Jižní, vyhledá v mapách vybrané státy, popíše jejich hospodářskou situaci, pokusí se zjistit zajímavosti, určí hlavní a velká města - vyhledá na globusu a na mapách Asii, určí její geografickou polohu a popíše členitost pobřeží - vyhledá významné rovnoběžky - porovná rozlohu Asie s ostatními světadíly - pojmenuje a vyhledá v mapách významné povrchové celky - vyhledá v mapách oblasti s častým zemětřesením a sopečnou činností a pokusí se vysvětlit příčinu - vymezí podnebné pásy - určí v mapě monzunové oblasti a zhodnotí jejich význam pro osídlení a zemědělství - pojmenuje a vyhledá v mapách bezodtokové oblasti, největší asijské řeky a přiřadí je k úmoří - vyhledá v mapách největší a nejhlubší jezero světa a určí jeho vznik - pojmenuje a vyhledá šířková geografická pásma - vyhledá v mapách nejhustěji a řídky obydlené oblasti a zdůvodní příčiny nerovnoměrného osídlení - určí dva státy s nejvyšším počtem obyvatel - pojmenuje hlavní náboženství zastoupená v Asii, posoudí jejich vliv na způsob života obyvatel a vymezí oblasti s jejich rozšířením - vyhledá na politické mapě velké zeměpisné oblasti: jihozápadní, monzunovou, střední a severní Asii - vyhledá v mapách vybrané státy, zhodnotí jejich hospodářský a politický význam - vyhledá jejich hlavní a velká města 	<p>Obyvatelstvo a sídla</p> <p>Oblasti a vybrané státy</p> <p>ASIE Poloha, rozloha</p> <p>Povrch</p> <p>Podnebí</p> <p>Vodstvo</p> <p>Šířková pásma Obyvatelstvo a osídlení</p>	
--	---	--

Ročník: 8.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák****AUSTRÁLIE A OCEÁNIE, POLÁRNÍ OBLASTI, EVROPA**

- *lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*
- *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*
- *zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*

ČESKÁ REPUBLIKA

- *vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy*
- *hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům*
- *hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu*
- *uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

- *popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na globu a na mapách Austrálii a Oceánii a určí jejich geografickou polohu - vyhledá a pojmenuje regiony Oceánie - porovná rozlohu Austrálie a ostatních světadílů - vyhledá a pojmenuje v mapách významné části pobřeží - vyhledá v mapách nejvyšší pohoří a vrchol Austrálie - porovná podnebné pásy podle tepoty a srážek - určí na mapě úmoří a bezodtokové oblasti - vyhledá v mapách nejvýznamnější řeky - určí na mapě oblasti s artéskými vodami a zhodnotí jejich význam pro život obyvatel - pojmenuje zástupce australské a novozélandské přírody - zdůvodní výskyt endemitů - posoudí ovlivnění přírody přistěhovalci v době 	<p>AUSTRÁLIE A OCEÁNIE Poloha Austrálie a Oceánie</p> <p>Povrch</p> <p>Podnebí a vodstvo</p> <p>Příroda Austrálie a Oceánie</p>	<p>VMEGS / Objevujeme Evropu a svět 3/2</p>

<p>kolonizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady ochrany přírody - popíše původní obyvatelstvo - vysvětlí způsob osidlování - posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel, vyhledá v mapách hustě a řídké osídlené oblasti - popíše život původních obyvatel a jejich současné postavení v zemi - vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy a teritoria Australského svazu - vyhledá v mapách a pojmenuje hlavní a největší města - zhodnotí hospodářskou úroveň - lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin - popíše zaměření zemědělské produkce - popíše úroveň a zaměření australského průmyslu - vyhledá v mapách vybrané útvary a státy Oceánie - vyhledá v mapách hlavní město Nového Zélandu a Havajských ostrovů - vysvětlí vliv zeměpisné polohy na podnebí polárních oblastí - vyhledá na globu a na mapách Arktidu - zhodnotí podnebí, přírodní poměry a život v Arktidě - vyhledá na glóbu a na mapách Antarktidu - zhodnotí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy a pro životní prostředí na zemi - posoudí smysl a význam vědeckých aktivit v polárních oblastech - zhodnotí geografickou polohu - porovná rozlohu s rozlohou ostatních světadílů - určí a vyhledá v mapách obratník Raka, severní polární kruh a nultý poledník - pojmenuje a vyhledá v mapách významné části pobřeží - pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové útvary 	<p>Obyvatelstvo</p> <p>Australský svaz – hospodářství</p> <p>Oceánie</p> <p>POLÁRNÍ OBLASTI</p> <p>Arktida</p> <p>Antarktida</p> <p>Člověk v polárních oblastech, význam polárních oblastí</p> <p>EVROPA</p> <p>Rozloha, poloha, hranice a členitost</p> <p>Povrch</p>	<p>VMEGS / Evropa a svět nás zajímá 3/1</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - porovná podnebí v jednotlivých částech v závislosti na zeměpisné šířce - zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy na podnebí - rozliší v mapách úmoří evropského kontinentu - vyhledá v mapách toky vybraných evropských řek, vymezení bezodtokové oblasti - znázorní v mapách, přes které státy protékají největší řeky - vyhledá v mapách průplavy spojující splavné řeky - vyhledá v mapách největší jezera a jezerní plošiny - pojmenuje a určí v mapách šířková pásma - popíše konkrétní příklady zástupců rostlin a živočichů zastoupených v jednotlivých šířkových pásmech - vyhledá v mapách NP - určí a lokalizuje v mapách oblasti s nejhustším a řídkým osídlením a zdůvodní příčiny těchto rozdílů - rozdělí obyvatelstvo podle jazykových rodin a náboženství - seznámí se s rozdělením pravomocí v rámci EU - vyjmenuje symboly EU – vysvětlí význam EU - vyhledá na politické mapě velké evropské oblasti - určí a vyhledá v mapách státy EU a státy, které o vstup usilují - určí a vyhledá v mapách členské státy NATO - popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje jednotlivých oblastí - zhodnotí hospodářský a politický význam oblastí - lokalizuje na politické mapě jednotlivé státy, zhodnotí jejich hospodářskou vyspělost - určí v mapách oblasti těžby surovin, hlavní sídelní a hospodářská střediska, největší přístavy, letiště a oblasti cestovního ruchu - charakterizuje obyvatelstvo, jeho kulturní a náboženské tradice 	<p>Podnebí</p> <p>Vodstvo</p> <p>Šířková pásma</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Mezinárodní spolupráce Evropská unie, její instituce a symboly</p> <p>Oblasti a vybrané státy</p>	<p>VMEGS / Jsme Evropané 3/3</p>
---	---	----------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu ČR - orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledá v České vysočině a Karpatech hlavní pohoří - zařadí území ČR k úmořím - pojmenuje hlavní toky a vyhledá je v mapách - rozlišuje podpovrchové vodstvo, lokalizuje hlavní lázeňské prameny - rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, zdůvodní hospodářský význam rybníkářství - objasní příčiny povodňových situací na území ČR a pojmenuje činnosti, jak se chovat v průběhu povodní - rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území - zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatel s nadmořskou výškou, s přítomností nerostných zdrojů a s dalšími faktory - vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby paliv - zhodnotí strukturu surovinové základny - vysvětlí vztah mezi výskytem nerostných surovin a rozmístěním sídel a průmyslové výroby, uvede konkrétní příklady - objasní pojmy obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje - popíše výhody a nevýhody jednotlivých typů elektráren - zhodnotí charakter zemědělství v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd - objasní pojmy: příměstské zemědělství, ekologické zemědělství, uvádí příklady z místního regionu - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy - pozemní, vodní a letecké dopravy - posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí - pojmenuje podstatné podmínky a atraktivitu pro rozvoj cestovního ruchu 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <p>Poloha a rozloha Geomorfologické členění povrchu</p> <p>Vodstvo</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí Obyvatelstvo</p> <p>Hospodářství</p> <p>Přírodní zdroje, nerostné suroviny, paliva</p> <p>Těžební a energetický průmysl</p> <p>Zemědělství</p> <p>Doprava</p> <p>Cestovní ruch</p>	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu - vyhledá v mapách památky zapsané v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO - vysvětlí význam mezinárodní spolupráce - seznámí se s existencí a činností jednotlivých mezinárodních organizací i s jejich strukturou - ví, kterých mezinárodních organizací je Česká republika členem - seznámí se s rozdělením pravomocí v rámci EU - vyjmenuje symboly EU - vysvětlí význam EU - dokáže pojmenovat příčiny a důsledky globalizace 	<p>Členství ČR v mezinárodních organizacích</p>	<p>VMEGS / Jsme Evropané 3/3</p> <p>MKV / Princip sociálního smíru a solidarity 4/5</p>
--	---	---

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

ČESKÁ REPUBLIKA

- *lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit*
- *vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*
- *charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- *určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy*
- *rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost*
- *uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva*
- *vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- *zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje*
- *porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit*
- *porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků*
- *lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech*

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- *porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin*
- *uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)*

- *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

GLOBALNÍ SVĚT

- *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky*
- *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - jednotlivé regiony České republiky - komplexně poznává jednotlivé kraje podle přírodních podmínek, osídlení, hospodářské specializace, životní úrovně, kvality životního prostředí - porovná očekávanou délku života vyspělých a méně rozvinutých zemí a pokusí se objasnit příčiny - nastíní územní rozdíly v hustotě osídlení - pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa, jeho dopady na sociální a životní prostředí - objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatel - s pomocí map lokalizuje hlavní světové emigrační a imigrační oblasti, konkretizuje příčiny těchto pohybů - rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi v závislosti na přírodních podmínkách - rozlišuje pojmy národ a národnost - vyhledá v mapách oblasti světových náboženství - posoudí význam náboženství jako důvod nesváru mezi lidmi - vysvětlí podstatné rozdíly mezi tržním hospodářstvím vyspělých států a ekonomikou málo rozvinutých států - charakterizuje pojem národní hospodářství - pojmenuje a objasní principy ekonomických systémů - rozdělí národní hospodářství z různých hledisek - vyjmenuje ukazatele národního hospodářství, objasní 	<ul style="list-style-type: none"> Místní region Kraje Obyvatelstvo světa Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Náboženství ve světě Hospodářské prostředí Národní hospodářství 	<p>EVVO / Základní podmínky života 5/2, Ekosystémy 5/1</p>

<p>pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, obchodní bilance</p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, kdo provádí hospodářskou politiku státu - ví, kdo sestavuje státní rozpočet a čím je tvořen - vysvětlí pojem daň - uvádí kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti - země (např. ukazatel HDP, podíl služeb ve struktuře - zaměstnanosti, gramotnost obyvatelstva) - navrhuje úsporná opatření a nahrazování některých surovin jinými látkami v souvislosti s očekávaným vyčerpáním nerostných surovin - klade otázky a hledá odpovědi na ekologické problémy spjaté s těžebním a energetickým průmyslem - objasní pojmy: doprání uzel, komunikace, síť - hodnotí způsob a úroveň dopravy v různých oblastech v závislosti na vyspělosti hospodářství - objasní výhody a nevýhody pozemní dopravy - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní dopravní tahy - zhodnotí význam, výhody a nevýhody lodní dopravy - vyhledá v mapách využívané splavné toky a jejich průplavy - vyhledá v mapách nejfrekventovanější námořní linky - pojmenuje aktuální letecké trendy současné dopravy - lokalizuje nejvýznamnější letiště ve světě a ČR <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady služeb zajišťující stát a soukromý sektor - hodnotí zaměstnanost obyvatel ve službách jako jeden z ukazatelů stupně vyspělosti - hodnotí význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí světa - vymezí v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu - připraví samostatně jednoduchý cestovní plán pro pobytový i poznávací zájezd 	<p>Světové hospodářství</p> <p>Světová průmyslová výroba</p> <p>Úloha dopravy v hospodářství</p> <p>Pozemní doprava</p> <p>Vodní a letecká doprava</p> <p>Služby obyvatelstvu</p> <p>Cestovní ruch</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - určí příčiny kolonizace cizích zemí, popíše problémy, které přinášela a jak ovlivnila život v koloniích - pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa – nejvyspělejší, středně rozvinuté a rozvojové - vyjádří svou představu o vysoké a nízké životní úrovni a vyspělosti státu - dokáže pojmenovat příčiny a důsledky globalizace - pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů - konkretizuje na příkladech příčiny ohnisek neklidu - vyjádří osobní postoj k ozbrojeným konfliktům jako jsou genocida a terorismus namířený proti civilnímu obyvatelstvu - objasní působení lidských vlivů na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí vliv kvality životního prostředí na zdraví člověka - posoudí příčiny a následky globálního poškozování životního prostředí - posoudí výchovné, hospodářské, právní a technologické prostředky – nástroje ochrany ŽP - vyjádří svými slovy, co může každý občan udělat pro zlepšení ŽP 	<p>Kolonizace</p> <p>Politická mapa současného světa Stupeň rozvoje států světa</p> <p>Pojem globalizace</p> <p>Ohniska neklidu v současném světě</p> <p>Vztah příroda a společnost – udržitelný život</p> <p>Ochrana životního prostředí – chráněná území, nástroje ochrany, instituce a organizace ochrany přírody</p>	<p>EVVO / Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5/3</p> <p>EVVOP / Vztah člověka k prostředí 5/4</p>
--	--	---

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast – umění a kultura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Je spjat s českým jazykem a literaturou, dějepisem, informačními a komunikačními technologiemi a výtvarnou výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, VMEGS, MKV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 6. - 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou zařazovány různé formy a metody práce:

- kolektivní práce
- samostatná práce
- skupinové vyučování

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení
- svých možností při profesní orientaci

Kompetence digitální

- žáci mají možnost používat digitální zařízení a aplikace při hodinách Hv
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat získané informace a digitální obsah a k tomu volit způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétnímu účelu
- do hodin Hv zařazujeme činnosti, při nichž žáci vytváří digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*
- *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlasu, popřípadě dvojhlasu - charakterizuje slovně rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - vyhledává určené takty a rytmy - zpívá podle svých dispozic naši státní hymnu - vyjadřuje pohybem pochodový, polkový, valčíkový rytmus - taktuje dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt - vyjadřuje pohybem obsah písně - doprovází rytmicky správně jednoduchou	<p>Vokální činnosti Intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur Zpěv lidových a umělých písní, práce s notovým zápisem Říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně Vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky</p> <p>Upevnění státní hymny</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pochod, polka, valčík, mazurka</p> <p>Hra na dirigenta a orchestr Vánoční koledy</p> <p>Instrumentální činnosti Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo</p>	<p>OSV/ Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MKV/ Lidské vztahy</p> <p>Dě, TV, VV, ČJL</p>

<p>píseň na Orffovy nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje rytmickou paměť - tvoří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry, dohry - seznamuje se s některými hudebními pojmy <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje sluchem zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenovává je - rozlišuje skladbu vokální a instrumentální - rozlišuje píseň lidovou a umělou, melodram, muzikál, operu a operetu <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s vybranými skladbami <ul style="list-style-type: none"> - dozvídá se o historii vzniku Národního divadla 	<p>Rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík</p> <p>Analytická práce s písní</p> <p>Tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje</p> <p>Hudební nauka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duo, tri, kvarteto - hudební výrazové prostředky - akord - křížek, bé, odražka - partitura <p>Poslechové činnosti</p> <p>Poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin</p> <p>Píseň lidová, umělá</p> <p>Vokální a instrumentální skladba</p> <p>Melodram</p> <p>Muzikál</p> <p>Opera, opereta</p> <p>Balet, výrazový tanec</p> <p>Variace</p> <p>Symfonie</p> <p>Koncert</p> <p>W.A.Mozart, L. van Beethoven, B.Smetana</p> <p>A.Dvořák, J.Mysliveček, F.Schubert, G.Verdi, J.Strauss,</p> <p>Z.Fibich, L.Janáček, B.Martinů</p> <p>Národní divadlo</p>	
---	---	--

Ročník: 7.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák**

- *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*
- *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - využívá při zpěvu správné pěvecké návyky - zpívá podle individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - upevňuje melodii české státní hymny - rozvíjí rytmické cítění - rozvíjí vlastní tvořivost - reaguje pohybem na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - využívá svých dovedností k vytvoření jednoduchého hudebně dramatického vystoupení - využívá při poslechu získané zkušenosti - rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové 	<p>Vokální činnosti Lidové a umělé písně - dynamika - melodie - rytmus</p> <p>Výběr písní různých období (hlavně národní obrození) Kde domov můj</p> <p>Instrumentální a hudebně pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku Taktování</p> <p>Taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie Polka, valčík mazurka Moderní tance</p> <p>Poslechové činnosti Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu</p>	<p>OSV/Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena VMEGS/ Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá MKV/ Lidské vztahy ČJL, TV, Dě, VV</p>

<p>možnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává rozdíly mezi komorní a symfonickou hudbou - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností 	<p>Výběr poslechoých skladeb různých období</p> <p>Baroko – Vivaldi</p> <p>Klasicismus – Mozart, Beethoven</p> <p>Český romantismus – Smetana, Dvořák</p> <p>20. století – Janáček, Martinů</p>	
--	---	--

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*
- *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - snaží se zpívat intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - používá k doprovodu jednoduché nástroje - definuje pojem akord - rozlišuje durovou a mollovou stupnici - zkouší si zazpívat lidový dvojhlas - seznamuje se s charakteristickými prvky džezové hudby - dodržuje rytmus vybraných písní 	<p>Vokální činnosti</p> <p>Hlasová a rytmická cvičení</p> <p>Intervaly</p> <p>Rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje</p> <p>Zpěv lidových i umělých písní</p> <p>Transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic)</p> <p>Akord</p> <p>Příklady v lidové tvorbě</p> <p>Osvobozené divadlo – J. Ježek</p> <p>Černošské spirituály, blues</p>	<p>OSV/ Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Kreativita</p> <p>Komunikace</p> <p>Psychohygienu</p> <p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>MKV/ Lidské vztahy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje pohybem různé taneční rytmy - vytleskává podle individuálních dispozic obtížnější rytmus - postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - rozlišuje základní vlastnosti tónu - rozpoznává melodii vzestupnou a sestupnou 	<p>Známa džezová píseň Rock, pop a folk Stará studentská píseň</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie Polka, valčík, mazurka, Džaiiv, cha-cha</p> <p>Instrumentální činnosti Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem Pochod pro bicí Píseň Život je jen náhoda Ragtime – synkopický rytmus Swing, boogie woogie, blues</p> <p>Poslechové činnosti Poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů G. Gershwin – Rapsodie v modrém J. Ježek – Bugatti step Baroko – Bach, Vivaldi, Händel Opera(Monteverdi),oratorium Fuga Klasicismus – znaky W. A. Mozart L. van Beethoven – sonátová forma Romantismus – Chopin, Čajkovskij, Schubert,Musorgskij Český romantismus – B. Smetana Dvořák – symfonická tvorba</p>	<p>ČJL, VV , Dě, TV</p>
--	---	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o moderních směrech v oblasti vážné hudby 	<p>Umění 20. století Impresionismus – C. Debussy I. Stravinskij, A. Webern, D. Šostakovič Česká hudba 20. století L. Janáček, B. Martinů Hudební divadlo a film (Osvobozené divadlo, Semafor)</p>	
---	--	--

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*
- *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- *orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*
- *zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*
- *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hudební památky a zařazuje je do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích 	<p>Vokální činnosti Opakování učiva z předchozích ročníků Opakování lidových a umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii,rytmus</p> <p>Výběr písní období: Středověk: Hospodine, pomiluj ny Ktož jsou boží bojovníci Gregoriánský chorál</p>	<p>OSV/ Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Psychohygienu</p> <p>VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vybavuje si charakteristické znaky a nalézá souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - zpívá podle svých individuálních dispozic kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů - formuluje vlastní názor na dílo - zapojuje se aktivně do hudebních činností - postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje při vhodných příležitostech poslech s instrumentální nebo pohybovou výchovou - využívá při poslechu získaných znalostí a zkušeností - postihuje hudební výrazové prostředky 	<p>Renesance: Viva la musica (tříhlasý kánon) Baroko: J. S. Bach – výběr Klasicismus: L. van Beethoven – Óda na radost (opakování) Romantismus: F. Schubert: Pstruh(opakování) G. Verdi: sbor Židů z opery Nabucco</p> <p>Hudební žánry 20. století: Vážná hudba: Martinů Janáček Jazz: Ježek – Klobouk ve křoví, Ezop Gershwin – Summertime Divadla malých forem – Suchý-Šlitr – Pramínek vlasů, Krajina posedlá tmou</p> <p>Country: Montgomery Bluegrass: Panenka (Křesťan) Česká trempská píseň Folk Pop a rock</p> <p>Instrumentální a hudebně pohybové činnosti Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého roku</p> <p>Poslechové činnosti Středověk: Duchovní hudba, chorály, mše madrigaly Baroko: Hlavní znaky, formy, představitelé(opakování) Adventy – Vánoce, význam lidových tradic, J.J. Ryba - Česká mše vánoční</p>	<p>MKV/ Lidské vztahy</p> <p>ČJL, VV, Dě, TV, Inf</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - objasní úlohu hudby a umění ve společnosti - vnímá vztah hudby k ostatním uměním	<p>Klasicismus: Znaky, formy, představitelé (Haydn, Mozart, Beethoven) Český klasicismus: Mysliveček, Stamicové, Vaňhal, Benda, česká hudební emigrace Romantismus: Chopin, Schubert, Brahms, Čajkovskij Český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich Hudební směry 20. století: Scénická, počítačová hudba</p>	
--	---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast – umění a kultura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Je spjat s českým jazykem a literaturou, dějepisem, informačními a komunikačními technologiemi a hudební výchovou. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, MV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou zařazovány různé formy a metody práce:

- samostatná práce
- skupinové vyučování
- kolektivní práce

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat

- podněcujeme žáky k objevování různých variant řešení a hodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami
- vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů
- umožňujeme žákům pracovat s různými typy obrazových materiálů, přemýšlet o nich, reagovat na ně a využívat je ke svému rozvoji

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém
- podněcujeme žáky k utváření příjemné atmosféry při práci v týmu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vedeme žáky k efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, aby dokázali ocenit práci a zkušenosti druhých a respektovat různá hlediska

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních aktivit
- žáky vedeme k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žáky vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků
- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům své práce nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je tak při učení,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- do hodin zařazujeme činnosti, při kterých žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřují,

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník:6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*
- *zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie*
- *zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*
- *vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;*
- *rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku;*
- *interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*
- *ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - využívá výtvarné prostředky – linie, tvar, objem; dokáže je rozpoznat, kombinuje je - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zrakových, hmatových a sluchových vjemů - správně užívá techniku malby – míchání barev - využívá znalostí o teplých a studených barvách - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - vytváří společné kompozice v prostoru, své představy dokáže převést do objemových rozměrů - dokáže využít perspektivu ve svém vlastním	<p><u>Linie, tvary, objemy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uspořádání v ploše, objemu a prostoru (podobnost, kontrast, rytmus, struktura) <p><u>Pocitová malba, prostorové vytváření</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - malba, hmatník <p><u>Teorie barev</u></p> <p>Teplé a studené barvy, míchání barev</p> <p><u>Plošné kompozice z geometrických a přírodních tvarů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - řazení, prolínání, rytmus <p><u>Prostorové kompozice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - objekty z PET lahví (skupinová nebo kolektivní práce)	<p>OSV/ Kreativita</p> <p>OSV/Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Dě/Pravěké malby</p>

<p>výtvarném vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, vhodně rozvrhne motivy na ploše - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. - využívá dekorativních postupů, rozvíjí své estetické cítění - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - poznává kulturní památky a vizuálně obrazná vyjádření svého okolí 	<p><u>Postavy a jejich umístění v prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - překrývání, zachycení hloubky prostoru (hieratická, pásová perspektiva...) <p><u>Zátiší</u></p> <p><u>Subjektivní vyjádření fantastických představ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - využití různorodých materiálů a výtvarných postupů kombinované techniky (koláž, tisk z koláže, asambláž, rozfoukávaná tuš...) <p><u>Dekoratívni práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tvar, linie, kombinace barev, střídání symbolů práce s textilním materiálem <p><u>Tematické práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce, Velikonoce – výzdoba interiéru <p><u>Počítačová grafika, fotografie, video, animace</u></p> <p><u>Návštěva výstav KIC Kaplice</u></p>	<p>ČJL/Mýty, báje, pohádky, pověsti Dě/Egypt Dě/Řecko</p> <p>Inf</p>
---	---	--

Ročník: 7.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *vybírání, vytváření a pojmenování prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*
- *podněty z představ a fantazie*
- *zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*
- *vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;*
- *rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku;*
- *interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*
- *ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává linie, tvary, objemy k vyjádření zkušeností z vlastního vnímání, představ a poznatků - variuje různé vlastnosti prvků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy - využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, subjektivního účinku a symbolického obsahu - vytváří společné kompozice v prostoru - k tvorbě využívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika - využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, využívá znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných vizuálně 	<p><u>Kresebné etudy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvar, objem (světlo, stín – šrafování) - uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru - řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, - vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru <p><u>Zachycení přírodních dějů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kolorovaná kresba, malba (voda, oheň, země, vzduch, bouře, víry, vichřice...) <p><u>Zachycení krajiny v jejích proměnách</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - perspektiva, dominanta <p><u>Teorie barev</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sytost, harmonie, kontrast (užité umění, řešení interiéru...) <p><u>Dějiny umění</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - období románské a gotické (architektura, sochařství, malířství) - roseta (mandala) – využití přírodnin - vitráž <p><u>Písmo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - inspirace románskou a gotickou knižní malbou - styly a druhy, iniciála - variace na tvary písmen <p><u>Dějiny umění</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance (architektura, sochařství, malířství) - renesanční stavby v našem městě 	<p>OSV/Rozvoj schopností poznávání Kreativita</p> <p>Dě/Středověk</p> <p>Inf/Kreslení</p> <p>Inf/Styly písma</p>

<ul style="list-style-type: none"> - obrazných vyjádření - poznává kulturní památky a vizuálně obrazná vyjádření svého okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - oživé sochy (ideál krásy v proměnách doby) - experimenty s reprodukcemi umělec. děl (detail, dotváření, parafráze) - <u>Výstavy, památky JčK a blízkého okolí, významní umělci</u> 	
--	--	--

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*
- *podněty z představ a fantazie*
- *zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*
- *vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;*
- *rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku;*
- *interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*
- *ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření, - čerpá z vlastních zkušeností, vnímání, představ a poznatků, uplatňuje osobitý přístup - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání smyslových zkušeností a představ - orientuje se v grafických technikách - zvládá techniku kresby, zachycuje prostor 	<p><u>Linie, tvary, objemy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů (pozorovaných pod lupou nebo mikroskopem) - volný barevný přepis zajímavé přírodní skutečnosti (srst, kůže, mimikry) <p><u>Linoryt, suchá jehla, tisk z koláže</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nálepka, známka, značka, viněta <p><u>Způsoby stínování, lavírování</u></p>	<p>OSV/Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Př/Savci OSV/Kreativita</p> <p>OSV/Rozvoj schopností poznávání</p>

<p>historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a vztazích - k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - poznává kulturní památky a vizuálně obrazná vyjádření svého okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - práce v plenéru – krajinomalba (zachycení okamžiku) <p><u>Práce s uměleckým dílem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hledání výrazových prostředků, kompozičních přístupů, osobitých vyjádření (popisné, symbolické, - alegorické, abstraktní...) <p><u>Skupinová a kolektivní práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - „exkurze“ do minulosti, současnosti a budoucnosti - různé obory lidské činnosti - proměny světa (příroda, technika, lidé, kultura, móda...koláž, myšlenková mapa, plakát...) <p><u>Experimentální řešení architektonického prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dětská hřiště, prostranství - interiéry, instalace v prostorách školy <p><u>Výstavy, památky JčK a blízkého okolí, významní umělci</u></p>	<p>OSV/Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MV/Práce v realizačním týmu</p> <p>Inf</p>
---	--	--

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast – člověk a zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (8. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět.

Je úzce spjat s dalším vzdělávacím oborem vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, tj. s tělesnou výchovou. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají, a do života školy. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce. Dále úzce souvisí s předměty přírodopis a výchova k občanství.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovými tématy: OSV, EVVO a MV.

Předmět se realizuje v běžných vyučovacích hodinách v 8. a 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na práci s textem, aktivní práci s tabulkami a klíči, vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva pomocí pracovních listů
- učíme žáky operovat a obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- vedeme žáky k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, zadáváme vhodné problémové úlohy k samostatnému řešení
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- pomáháme žákům vytvářet si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

Kompetence k řešení problému

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy (mimořádné situace, krizové situace) a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- do výuky zařazujeme projekty
- k prezentaci projektů používáme třídy a prostory školy
- žáci mohou prezentovat své názory a nápady ve školním časopise
- podněcujeme žáky k argumentaci a k obhajování svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli, vyžadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vedeme žáky k uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- ke komunikaci využíváme i školní časopis

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých
- podněcujeme žáky k zapojení do kulturních a sportovních aktivit
- pomáháme žákům formovat jejich volní a charakterové rysy
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- pomáháme žákům rozhodovat se v zájmu ochrany a podpory zdraví
- usilujeme o to, aby žáci chápali základní ekologické souvislosti a respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí, zdůrazňujeme nezbytnost omezení negativních vlivů na životní prostředí
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- pomáháme žákům využívat teoretické znalosti v praxi
- usilujeme o to, aby žáci ovládali základní postupy první pomoci
- umožňujeme žákům při hodině pracovat s odbornou literaturou
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví
- učíme žáky dodržovat bezpečnostní pravidla pro práci s internetem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; aby je využívali při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- podněcujeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

- *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky (vrstevníky), přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*
- *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*
- *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví*
- *posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví*
- *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví*
- *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí*
- *dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*
- *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*
- *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*
- *samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím*
- *respektuje změny v období dospívání, optimálně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví*
- *respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování*
- *uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým*
- *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi*
- *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin a dalším situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc*
- *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (varování, evakuace, ukrytí, improvizovaná ochrana*

<ul style="list-style-type: none"> - uvede různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů životního prostředí na zdraví člověka - zhodnotí dopad kouření a znečištěného životního prostředí na funkci dýchací soustavy - chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí - objasní význam vody pro život člověka - zná zásady správné péče o kůži, ochrany kůže před poškozením - objasní rizika nadměrného slunění - vysvětlí pojmy potrava, živiny, potravinová pyramida a energetická rovnováha - vyjmenuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam pro zdraví - vysvětlí pojem výživová hodnota potravin - rozlišuje mezi potravinami zdravými a méně zdravými - vysvětlí zásady správné výživy a význam vyvážené stravy - objasní rizika obezity a podvýživy - sestaví jídelníček se správným zastoupením jednotlivých složek potravy - projevuje ochotu uplatňovat zásady zdravého 	<p>Poradíme si se stresem, vliv stresu na zdraví (techniky k překonávání únavy a stresových situací, posilování duševní odolnosti) Programy podpory zdraví</p> <p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A ZDRAVÍ ČLOVĚKA Vliv životních podmínek a zdravého způsobu života na zdraví Kvalita ovzduší Kvalita vody v přírodě Sluneční záření Hluk a naše zdraví</p> <p>TALÍŘ POD LUPOU Zásady zdravého stravování, pitný režim Vliv Výživová hodnota potravy Výživa a zdraví Cesta ke zdravé výživě Potravinový koš Pitný režim Poruchy příjmu potravy</p>	<p>Che, Př EVVO/Základní podmínky života Př, Che</p> <p>Př, Che</p>
--	---	--

<p>stravovacího</p> <ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - popíše způsoby konzervace potravin - vysvětlí význam správného pitného režimu pro správnou funkci vylučovací soustavy - rozlišuje užší a širší příbuzenské vztahy - popíše základní funkce rodiny - projevuje úctu k rodinným tradicím a zvyklostem - vysvětlí role členů rodiny - popíše nároky rodiny na zdravé bydlení z hlediska činností provozovaných v bytě - navrhne zásady bezpečného provozu v bytě - objasní hygienické požadavky na osvětlení a tepelnou pohodu v bytě - uvede způsoby likvidace odpadů z domácnosti 	<p>MŮJ DOMOV, MOJE RODINA Rodinné soužití Partnerské vztahy Manželství a rodičovství Náhradní rodinná péče Rodokmen naší rodiny Rodinné svátky a tradice Pravidla soužití v prostředí komunity (obec, město)</p> <p>ZDRAVÉ BYDLENÍ Nároky rodiny na bydlení Provoz v bytě Vliv obytného prostředí na zdraví Osvětlení a teplota Provoz domácnosti a životní prostředí</p>	<p>Ov MKV/Lidské vztahy</p> <p>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
---	---	---

Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvede, jak je třeba se zachovat v případě mimořádné události - vysvětlí postup při evakuaci 	<p>OHROŽENÍ V DŮSLEDKU MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ (varovné signály, evakuace, havárie s únikem radioaktivních látek, povodně, biologické a chemické</p>	<p>Ch</p>

<ul style="list-style-type: none"> - přivolá pomoc dospělých, policie v situacích ohrožení 	<p>zbraně, prostředky improvizované ochrany osob, teroristické akce, ukrytí osob) sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - odhadne typ svého temperamentu - rozpozná své emoce - seznámí se s procesem sebepoznávání a cestou, jak se naučit ovládat, vědět o sobě a mít rád sám sebe - navrhne způsoby, jak řešit konflikty - akceptuje pocity druhých - uvědomuje si vhodnost a nevhodnost své reakce - vysvětlí na příkladech, že i odmítání je způsob asertivní komunikace 	<p>JÁ A LIDÉ KOLEM MNE Temperament Rozumíme sami sobě Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Pohled do zrcadla, utváření vlastní identity Když si příliš nerozumíme, vztah k druhým lidem Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Asertivita Pomáhající a prosociální chování Těžké životní situace a jejich zvládnutí Jak zlepšit vztahy s rodiči</p>	<p>Ov, Pč OSV/ Sebepoznání a sebepojetí/ Seberegulace a sebeorganizace/ Komunikace MKV/Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - používá pro sdělování vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace - navrhuje způsoby, jak zlepšit komunikaci - dodržuje zásady společenského chování a kultury stolování - rozpozná pozitivní a negativní vlivy na kvalitu sociálního klimatu ve třídě 	<p>KOMUNIKACE A SPOLEČENSKÉ CHOVÁNÍ Poznáváme sebe i druhé, mezilidské vztahy Komunikace a kooperace Komunikace s neznámými lidmi Manipulativní reklama a informace, reklamní vlivy Působení sekt Naslouchání, dialog, asertivní komunikace, dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>Ov OSV/Psychohygiena /Seberegulace a sebeorganizace /Sebepoznání a sebepojetí /Mezilidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše změny probíhající v období dospívání (tělesné, citové, fyziologické) - popíše druhotné pohlavní znaky - objasní menstruační cyklus - orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání - objasní stavbu a funkci rozmnožovací soustavy 	<p>NA PRAHU DOSPĚLOSTI Dospívání začíná Funkce rozmnožovací soustavy Mužské pohlavní ústrojí Ženské pohlavní ústrojí Menstruační cyklus Puberta</p>	<p>Př, Ov OSV/sebepoznání a sebepojetí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - muže a ženy, zhodnotí její význam - pojmenuje a pomocí vyobrazení popíše mužské a ženské pohlavní orgány - rozezná prvotní a druhotné pohlavní znaky muže a ženy, charakterizuje období puberty - charakterizuje průběh menstruačního cyklu - charakterizuje příznaky těhotenství, jeho vliv na život ženy, správnou životosprávu v těhotenství - objasní vznik zárodku a jeho vývoj, charakterizuje vývoj plodu, zhodnotí význam placenty, popíše mechanismus porodu - zhodnotí význam kojení a výživy kojící matky pro novorozence a kojence - uvede rizika nechtěného těhotenství, objasní problematiku umělého přerušení těhotenství - rozlišuje dostupné metody antikoncepce a orientuje se v jejich vhodnosti a spolehlivosti - pojmenuje a charakterizuje jednotlivé etapy lidského života - pojmenuje a charakterizuje jednotlivé etapy vývoje dítěte - zná a uplatňuje zásady společenského chování vůči těhotným ženám a matkám s dětmi - zná a uplatňuje zásady společenského chování ke starším lidem - uvede argumenty pro odložení sexuálního života do doby plné zralosti - uvede zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a způsoby, jak se před nimi chránit - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců - dokáže vysvětlit pojem plánované rodičovství a antikoncepce - definuje drogy, návykové a psychotropní látky 	<p>Těhotenství Porod a tvorba mateřského mléka Období lidského života Potrat Antikoncepce – plánované rodičovství Změny v dospívání Sexualita jako součást formování osobnosti Zdravá integrace sexuality Zdraví reprodukční soustavy Nemoci přenosné pohlavním stykem Podoby lásky, měnící se city Zdrženlivost Promiskuita Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Sexuální deviace</p>	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument - utváří si pevný negativní postoj ke zneužívání chemických látek pro drogovou závislost - popíše rizika poškození zdraví v důsledku zneužívání návykových látek (cigarety, alkohol, drogy) - uvede důvody, proč je dobré nekouřit a nepít alkohol - vysvětlí negativní vliv pasivního kouření - zhodnotí dopad kouření na funkci dýchací soustavy - uvádí příklady chorob z kouření - uplatňuje argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek - kriticky přistupuje k mediálním informacím a vlivu reklam na veřejné mínění - seznámí se s legislativou, která se týká omamných a psychotropních látek - rozpoznává příznaky zneužívání drog u vrstevníků, snaží se účelně pomoci - uvede na konkrétních příkladech lživost reklamních triků souvisejících s propagací cigaret a alkoholu - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích - zná nebezpečí užívání návykových látek a jejich vliv na nervovou soustavu - uvede pravidla bezpečného chování - vhodně reaguje na situaci úrazu, v případě potřeby přivolá záchranou službu - projevuje bezpečné způsoby chování v sociálním kontaktu s vrstevníky - projevuje účelné způsoby chování v simulovaných 	<p>ŽIVOT BEZ ZÁVISLOSTÍ Pozor na drogy Tabák – Kouřit nebo nekouřit Aktivní a pasivní kouření Alkohol a další drogy Drogy problém nevyřeší Zvědavost se nevyplácí V zajetí nástrah a reklamních triků O drogách a jejich účincích Drogy a zákon Způsoby odmítání návykových látek Lepší možnosti: život bez drog a zdravý životní styl Co dělat, když kamarád bere drogy Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému Buďte sami sebou, neztraťte svobodu</p> <p>NENECHAT SI UBLÍŽIT Dáváte přednost zdraví a životu? Co dělat v případě úrazu Máme právo na bezpečí Bezpečné chování a komunikace</p>	
---	--	--

<p>situacích osobního a cizího ohrožení</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v komunikaci se službami poskytujícími anonymní poradenskou pomoc	<p>Nebezpečný internet – nebezpečí komunikace na elektronických médiích Šikana, násilné chování Kriminalita mládeže Zbraně, nebezpečné látky a předměty Neubližujeme si navzájem</p>	
--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast – člověk a zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu – 3. období (6. – 9. ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, realizuje se v běžných vyučovacích hodinách, v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně (pravidelně jsou zařazovány prvky zdravotní tělesné výchovy). Výuka probíhá podle charakteru učební činnosti v tělocvičně, na atletickém stadionu, na hřišti, ve volné přírodě, na horách (LVZ). Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Vyučovací předmět je spjat s hudební výchovou, přírodopisem, matematikou a fyzikou.

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV.

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny, motivujeme je k práci
- rozvíjíme základní pohybové dovednosti žáka, kultivujeme jeho pohybové činnosti, držení těla
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch, vnímat radostné prožitky z pohybu
- vedeme žáky k hodnocení své činnosti a výsledků, k jejich porovnávání
- podněcujeme žáky k účasti na různých soutěžích a olympiádách
- seznamujeme žáky se základním tělocvičným názvoslovím
- vedeme je k získávání základních informací o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování při pohybových činnostech, jednání v duchu fair play (dodržování pravidel her, soutěží, individuálních zvláštností)
- při vhodných příležitostech učíme žáky řešit problémové situace (nesportovní chování, zranění spolužáka, nevhodné sportovní prostředí, oblečení, náčiní)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s učiteli a spolužáky
- učíme je spolupracovat při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- vedeme je ke vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel, k jednání v duchu fair play (dodržování pravidel, označování přestupků, respektování individuálních zvláštností, opačného pohlaví)
- učíme je zvládat pohybové činnosti ve skupině, v týmu, umožňujeme jim střídat role ve skupině
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- žáky vedeme k respektování druhých, k ohleduplnosti
- podněcujeme žáky k zapojování pohybových činností do každodenního života (spojování pohybu se zdravím), k vytváření pravidelného pohybového režimu
- podporujeme vůli žáka zlepšovat svou fyzickou zdatnost
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve škole i v běžném životě
- učíme žáky bezpečně zacházet s tělovýchovným náradím, náčiním, vybavením sportovišť

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při tělesné výchově

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

Činnosti ovlivňující zdraví:

- *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*
- *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- *zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

Činnosti podporující pohybové učení:

- *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- *zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- posoudí význam pohybové činnosti pro rozvoj zdraví a tělesné zdatnosti. - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport	OSV/Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a

<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednotlivé povely - používá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký, základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti - rozvrhne si síly při vytrvalostním běhu rozměří si rozběh pro skok vysoký - naplňuje základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.); - aplikuje přihrávku placírkou a nártem, tlumení míče, vedení míče, odebírání míče soupeři - užívá útočnou kombinaci přihráj – běž, užívá obrannou kombinaci – přikrytí míče - předvede zpracování, přihrávku, vedení a střelbu - používá přihrávku jednoruč, obouruč, dvojtakt, driblink pravou – levou, střelbu - aplikuje techniku cvičení a koordinaci pohybu, záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích. - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvahu. - správně manipuluje s náradím při jeho přípravě 	<p><u>Lehká atletika</u> LA abeceda; nácvik krátkodobé vytrvalosti (400, 500); prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký; nácvik hodů; Nácvik štafetových běhů, vytrvalost; hod – měření; vytrvalost 600 m,1000 m – měření; nácvik skoku vysokého Nácvik skoku vysokého, skok vysoký Pohár rozhlasu Účast na atletických soutěžích</p> <p><u>Sportovní hry</u> Fotbal – jednoduché činnosti jednotlivce obrné a útočné kombinace hra s jednoduššími pravidly</p> <p>Doplňkový sport: softbal</p> <p>Florbal – jednoduché činnosti jednotlivce</p> <p>Basketbal – herní činnosti jednotlivce osobní obranný systém</p> <p><u>Gymnastika</u> Akrobacie – kotoul vpřed, vzad stoj na lopatkách, na rukou s dopomocí, u opory Přeskoky – nácvik odrazu s použitím trampolíny Skok – skrčka, roznožka přes kozu našíř</p> <p>Osvojování manipulace s náradím při jejich přípravě</p> <p>Hrazda dosažná – náskok do vzporu, zákmihem seskok ze vzporu sešin vpřed</p>	<p>rozhodovací dovednosti</p>
---	---	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - procvičuje správné držení těla - rozvíjí techniku cvičení a koordinaci pohybu - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvahu - snáší opakovanou zátěž a překonává únavu - odpovídá za vlastní bezpečnost a zdraví - rozvíjí sílu a obratnost - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p style="text-align: center;">odrazem jednoož nebo obouož výmyk</p> <p>Kladina – chůze</p> <p><u>Kondiční, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení</u></p> <p>Cvičení pro správné držení těla Cvičení kompenzační, vyrovnávací a dechová Protahovací cvičení(strečink) Cvičení s plným míčem, se švihadlem, švédskou lavičkou, na žebřinách. Šplh na tyči a na laně Vytrvalostní běh na 12 minut Překážková dráha</p> <p><u>Úpoly</u> Přetahy, přetlaky, pády a kotouly.</p> <p><u>Turistika a pobyt v přírodě</u> V rámci školních výletů a celoškolních akcí – turistický kurz (přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla)</p>	<p style="text-align: center;">Turistický kurz – dvoudenní pro zájemce</p>
--	---	--

Ročník: 7.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

Činnosti ovlivňující zdraví:

- *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*
- *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- *zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové učení:

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu
- přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam pohybové činnosti pro rozvoj zdraví a tělesné zdatnosti. - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - reaguje na jednotlivé povely; - používá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký, základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti - rozvrhne si síly při vytrvalostním běhu - rozměří si rozběh pro skok vysoký - naplňuje základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	<p>Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport</p> <p><u>Lehká atletika</u> LA abeceda; nácvik krátkodobé vytrvalosti (400, 500); prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký; nácvik hodů;</p> <p>Nácvik štafetových běhů, vytrvalost; hod – měření; vytrvalost 600 m, 1000 m – měření; nácvik skoku vysokého</p> <p>Nácvik skoku vysokého, skok vysoký</p> <p>Pohár rozhlasu</p> <p>Účast na atletických soutěžích</p> <p><u>Sportovní hry</u> Fotbal – jednoduché činnosti jednotlivce</p>	<p>OSV/Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu aj.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje přihrávku placírkou a nártem, tlumení míče, vedení míče, odebírání míče soupeři - užívá útočnou kombinaci přihráj - běž, - užívá obrannou kombinaci - překrytí míče <p>- předvede zpracování, přihrávku, vedení a střelbu</p> <p>- používá přihrávku jednoruč, obouruč, dvojtakt, driblink pravou – levou, střelbu</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje techniku cvičení a koordinaci pohybu, záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvahu <p>- správně manipuluje s náradím při jeho přípravě</p>	<p>obránné a útočné kombinace hra s jednoduššími pravidly</p> <p>Doplňkový sport: softbal</p> <p>Florbal – jednoduché činnosti jednotlivce</p> <p>Basketbal – herní činnosti jednotlivce osobní obranný systém</p> <p><u>Gymnastika</u></p> <p>Akrobacie – kotoul vpřed, vzad s obměnami a ve Vazbách stoj na lopatkách, na rukou se záchranou s krátkou výdrží(3sec.) stoj na lopatkách, na rukou se záchranou s krátkou výdrží(3sec.)</p> <p>Přeskoky – skrčka, roznožka přes kozu našir, nadál</p> <p>Osvojování manipulace s náradím při jejich přípravě</p> <p>Hrazda dosažná – náskok do vzporu, zákmihem seskok ze vzporu sešin vpřed odrazem jednonož nebo obounož výmyk ze svisu stojmo nadhmatem přešvih skrčmo do svisu vnesmo vzadu - svis stojmo vzadu a zpět do svisu stojmo nadhmatem</p> <p>Kladina – chůze a její obměny, chůze s obraty Seskok přímý</p>	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí techniku cvičení a koordinaci pohybu - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvahu - snáší opakovanou zátěž a překonává únavu - odpovídá za vlastní bezpečnost a zdraví - rozvíjí sílu a obratnost. - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - posoudí význam lyžování pro rozvoj tělesné zdatnosti, pohybové rekreace a zdraví - vytváří si vztah k pobytu na horách a aktivní ochraně životního prostředí. - aplikuje základy techniky pohybů a taktiky lyžařských závodů. 	<p><u>Kondiční, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení</u> Cvičení pro správné držení těla Cvičení kompenzační, vyrovnávací a dechová Protahovací cvičení(strečink)</p> <p>Cvičení s plným míčem, se švihadlem, švédskou lavičkou, na žebřinách. Šplh na tyči a na laně Vytrvalostní běh na 12 minut Překážková dráha</p> <p><u>Lyžování</u> Základy sjezdového lyžování</p> <p><u>Turistika a pobyt v přírodě</u> V rámci školních výletů a celoškolních akcí</p>	<p>Lyžařský výcvikový kurz – vícedenní pro zájemce</p>
--	--	--

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

Činnosti ovlivňující zdraví:

- *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*
- *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- *zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*

- *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

Činnosti podporující pohybové učení:

- *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví,*
- *ochranu přírody při sportu*
- *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- *zpracovuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam pohybové činnosti pro rozvoj zdraví a tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - reaguje na jednotlivé povely; - používá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký, základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti - rozvrhne si síly při vytrvalostním běhu 	<p>Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport</p> <p><u>Lehká atletika</u> LA abeceda; nácvik krátkodobé vytrvalosti (400, 500); prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; skok daleký, 60 m měření, k vrhu koulí</p> <p>Nácvik štafetových běhů, vytrvalost 800 m, 1500 m – měření; Skok vysoký Pohár rozhlasu</p>	<p>OSV/Rozvoj schopnosti poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozměří si rozběh pro skok vysoký - naplňuje základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.); - aplikuje přihrávku placírkou a nártem, tlumení míče, vedení míče, odebírání míče soupeři - užívá útočnou kombinaci přihráj – běž - užívá obrannou kombinaci – přikrytí míče - předvede zpracování, přihrávku, vedení a střelbu - používá přihrávku jednoruč, obouruč, dvojtakt, driblink pravou – levou, střelbu - aplikuje techniku odbíjení a podání - hra na hřišti s menšími rozměry 2:2, 3:3 - aplikuje techniku cvičení a koordinaci pohybu, záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvahu - správně manipuluje s náradím při jejich přípravě 	<p>Účast na atletických soutěžích</p> <p><u>Sportovní hry</u> Fotbal – herní činnosti jednotlivce obránné a útočné kombinace hra podle pravidel</p> <p>Doplňkový sport: softbal</p> <p>Florbal – herní činnosti jednotlivce hra podle pravidel</p> <p>Basketbal – herní činnosti jednotlivce osobní obranný systém</p> <p>Odbíjená – herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Gymnastika</u> Akrobacie – kotoul vpřed, vzad s obměnami a ve vazbách stoj na lopatkách stoj na rukou se záchranou s krátkou výdrží(3sec.), kotoul vpřed stoj na rukou, i ve vazbách s osvojenými cviky</p> <p>Přeskoky – skrčka, roznožka přes kozu našir, nadál přes kozu našir s oddáleným můstkem</p> <p>Hrazda dosažná – náskok do vzporu, zákmihem seskok ze vzporu sešin vpřed odrazem jednoož nebo obounož výmyk</p>	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí techniku cvičení a koordinaci pohybu - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvalu - snáší opakovanou zátěž a překonává únavu - odpovídá za vlastní bezpečnost a zdraví - rozvíjí sílu a obratnost - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>ze svisu stojmo nadhmatem přešvih skrčmo do svisu vnesmo vzadu- svis střemhlav přešvih únožmo ve vzporu levou(pravou) vpřed a vzad</p> <p>Kladina – chůze a její obměny, chůze s obraty seskok přímý rovnovážné polohy</p> <p>Kruhy (po čelo, dosažné, doskočné) - kroužení ve svisu ležmo Svis – shyb stojmo, svis vnesmo houpání – při záhupu seskok</p> <p><u>Kondiční, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení</u> Protahovací cvičení(strečink) Cvičení s plným míčem, se švihadlem, švédskou lavičkou, na žebřinách. Šplh na tyči a na laně Vytrvalostní běh na 12 minut Překážková dráha</p> <p><u>Turistika a pobyt v přírodě</u> V rámci školních výletů a celoškolních akcí Mladý vodní záchranář</p>	<p>Kurz 1. pomoci a bezpečnosti pohybu u vody – 2denní) pro zájemce)</p>
--	--	--

Ročník: 9.**Očekávané výstupy RVP ZV: žák****Činnosti ovlivňující zdraví:**

- *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*
- *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- *zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

Činnosti podporující pohybové učení:

- *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- *zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- posoudí význam pohybové činnosti pro rozvoj zdraví a tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - reaguje na jednotlivé povely - používá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký, základní přípravu organismu před	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport . <u>Lehká atletika</u> LA abeceda; nácvik krátkodobé vytrvalosti (400, 500); prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; skok daleký, 60 m měření, vrh koulí Nácvik štafetových běhů, vytrvalost; hod – měření;	OSV/Rozvoj schopnosti poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<p>pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvrhne si síly při vytrvalostním běhu - rozměří si rozběh pro skok vysoký - naplňuje základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.); - aplikuje přihrávku placírkou a nártem, tlumení míče, vedení míče, odebrání míče soupeři - užívá útočnou kombinaci přihráj – běž, - užívá obrannou kombinaci – přikrytí míče - předvede zpracování, přihrávku, vedení a střelbu - používá přihrávku jednoruč, obouruč, dvojtakt, driblink pravou – levou, střelbu - aplikuje techniku odbíjení a podání - hraje na hřišti se správnými rozměry - aplikuje techniku cvičení a koordinaci pohybu, záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvahu - správně manipuluje s náradím při jeho přípravě 	<p>vytrvalost 800 m,1500 m – měření; nácvik skoku vysokého Skok vysoký Pohár rozhlasu Účast na atletických soutěžích</p> <p><u>Sportovní hry</u> Fotbal – herní činnosti jednotlivce obránné a útočné kombinace hra podle pravidel</p> <p>Doplňkový sport: softbal</p> <p>Florbal – herní činnosti jednotlivce, hra podle pravidel</p> <p>Basketbal – herní činnosti jednotlivce osobní obranný systém</p> <p>Odbíjená – herní činnosti jednotlivce</p> <p><u>Gymnastika</u> Akrobacie – kotoul vpřed, vzad s obměnami a ve vazbách stoj na lopatkách stoj na rukou se záchranou s krátkou výdrží (3sec.), kotoul vpřed přemet stranou, stoj na rukou, ve vazbách s osvojenými cviky</p> <p>Přeskoky – skrčka, roznožka přes kozu našír, nadál přes kozu našír s oddáleným můstkem</p> <p>Hrazda dosažná – odrazem jednonož nebo obounož výmyk přeshvih úožmo ze vzporu</p>	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí techniku cvičení a koordinaci pohybu - rozvíjí volní vlastnosti: cílevědomost, houževnatost, odvahu - snáší opakovanou zátěž a překonává únavu - odpovídá za vlastní bezpečnost a zdraví - rozvíjí sílu a obratnost. - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. 	<p style="text-align: center;">levou(pravou) vpřed, přešvihem druhé přeskok</p> <p>Kladina – chůze, poskoky s doprovodnými pohyby rukou seskoky – přímý, prohnutě, přímý se skrčením přednožmo</p> <p>Kruhy dosažné – houpání s obraty, při záhupu seskok doskočné – výdrž ve svisu, shyby</p> <p><u>Kondiční, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení</u> Protahovací cvičení(strečink) Cvičení s plným míčem, se švihadlem, švédskou lavičkou, na žebřinách. Šplh na tyči a na laně Vytrvalostní běh na 12 minut Překážková dráha</p> <p><u>Úpoly</u> Přetahy, přetlaky, pády a kotouly</p> <p><u>Turistika a pobyt v přírodě</u> V rámci školních výletů a celoškolních akcí</p>	<p style="text-align: center;">Vodácký kurz sjíždění Vltavy – 2denní (pro zájemce)</p>
--	---	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI

VZDĚLÁVACÍ OBLAST–ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu–3.období (6. – 9.ročník)

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět. Vzhledem k podmínkám a pedagogickým záměrům na naší škole jsme vybrali tematické okruhy:

- Práce s technickými materiály
- Pěstitelské práce, chovatelství
- Příprava pokrmů
- Svět práce

Předmět je úzce spjat s přírodopisem, výchovou ke zdraví, fyzikou, informačními a komunikačními technologiemi, matematikou, chemií. Předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, VDO a EVVO.

Některé školní výstupy a učivo jsou realizovány v rámci mezipředmětových vztahů s předmětem Občanská výchova.

Předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně, v 7., 8. a 9. ročníku po 1 hodině týdně. Žáci jsou v rámci tohoto předmětu v 6., 7. a 8. ročníku rozděleni do dvou skupin tak, aby v obou skupinách byl přibližně stejný počet chlapců a děvčat. Skupiny jsou pracovně označeny jako **První skupina** a **Druhá skupina**.

První skupina pracuje podle tohoto schématu:

6.třída.

Jarní a podzimní období – praktické pěstitelské práce na školním pozemku

Zimní období-teorie pěstitelských prací a chovatelství

7.třída.

Jarní a podzimní období – praktické pěstitelské práce na školním pozemku

Zimní období-teorie pěstitelských prací a chovatelství

8.třída.

Jarní a podzimní období – praktické pěstitelské práce na školním pozemku

Zimní období-svět práce

Druhá skupina pracuje podle tohoto schématu:

6.třída.

Práce s technickými materiály

7.třída.

Práce s technickými materiály

8.třída.

Práce s technickými materiály

V devátém ročníku skupiny zanikají a třída pracuje jako celek.

9.třída.

Svět práce

Vzdělání v oblasti směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu celoživotního učení
- na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení
- na začátku hodiny seznámíme žáky s cílem nebo průběhem hodiny a motivujeme je k práci
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost
- pomáháme žákům sledovat strukturu a návaznost učiva
- pomocí osnov, grafických schémat, pracovních listů učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení
- při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- zadáváme úkoly, které umožní volbu různých pracovních postupů
- při vhodných příležitostech se snažíme vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problémů

- při vhodných příležitostech vytváříme problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit
- podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- umožňujeme žákům vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- žáky vedeme k aplikaci teoretických poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků, podněcujeme je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- postupně začleňujeme metody aktivního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

- vedeme žáky k používání správného technického názvosloví

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- žáci se společně s učiteli podílí na vytváření pravidel chování a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků a vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se vést žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě
- pomáháme žákům vytvářet si „zdravou“ představu o sobě samém

Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování
- žáky vedeme k respektování druhých
- při pobytu v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování
- učíme žáky třídit odpady
- vedeme žáky k praktickému uplatňování zásad první pomoci

Kompetence pracovní

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých možností při profesní orientaci
- seznamujeme je v rámci vhodných témat s různými profesemi
- učíme je v jednotlivých předmětech bezpečně zacházet s materiály, nástroji a vybavením
- žáky vedeme k hospodárnosti a ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- učíme žáky myslet na ochranu svého zdraví a zdraví druhých

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při PČ,
- žáky necháváme samostatně rozhodovat o užití technologií a jejich zapojení v činnostech a řešeních problémů,
- žáky vedeme k využívání digitálních technologií a tím k usnadnění práce, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění a zjednodušení jejich pracovních postupů a také ke zkvalitnění výsledků jejich práce,
- v rámci hodin PČ žákům pomáháme pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, u kterých žáci dokážou hodnotit jejich přínos a také rizika jejich používání
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat a také situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme je k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
  - *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
  - *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*
  - *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*
- **PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ**
- *volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*
  - *pěstuje a využívá květiny pro výzdobu*
  - *používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*
  - *prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty*
  - *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty*
  - *zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty*
  - *odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - objasní zásady poskytnutí první pomoci při úrazu - je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku - je schopen nakreslit a porozumět jednoduchému technickému výkresu - popíše les jako ekosystém s významem vysoko	<p>Organizace a bezpečnost práce ve školní dílně</p> <p>Technické zobrazování Technické náčrty a výkresy Základy technického zobrazování. Kreslení jednoduchého technického výkresu Zásady správného měření a orýsování výrobku</p>	<p>Ma/Rýsování OSV/Kreativita</p> <p>Př/Rostliny</p>

<p>překračujícím hospodářský zájem</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná nejběžnější druhy dřev a zná jejich mechanické vlastnosti i způsoby použití - pozná řezivo, zná základní pravidla pro uskladnění dřeva - ovládá základní pracovní operace se dřevem - zvládá základní postupy při opracování dřeva- měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, dlabání a lakování disperzními laky - dovede zvolit a použít vhodné pracovní nástroje a nářadí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na školním pozemku a v okolí školy - dodržuje technologickou kázeň - používá vhodné dostupné pracovní nářadí a nástroje, umí je správně používat a udržovat - poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek na svém pracovním místě - stanoví správný sled podzimních prací na zahradě a zdůvodní důležitost zpracování půdy - plánuje a organizuje částečně svou činnost - navrhne jednoduché pracovní postupy při pěstování rostlin obecně - popíše různé druhy půd - prakticky stanoví některé vlastnosti půdy - zdůvodní vhodnost nebo nevhodnost jednotlivých 	<p>Dřevo-vlastnosti materiálu, užití v praxi Význam lesa Druhy dřev, poznávání nejběžnějších druhů, vlastnosti a použití Zpracování dřeva-těžba, řezivo, sušení Základní pracovní operace se dřevem-řezání, pilování, broušení, vrtání, dlabání, povrchová úprava</p> <p>Práce na výrobcích Rozbor pracovního postupu Postupné zhotovení výrobků ze dřeva při využití postupně získávaných poznatků o technologických postupech, nářadí a dalších pomůckách pro ruční opracování dřeva</p> <p>Hygiena při práci na školním pozemku</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena při práci - seznámení se s pracovním řádem školního pozemku - bezpečnost při práci - vhodné oblečení a boty - alergie, úrazy - první pomoc při běžných úrazech na pozemku - vydávání a ukládání pracovního nářadí <p>Praktické práce na pozemku – podzim</p> <ul style="list-style-type: none"> - správná technika pletí, kypření, okopávání, zalévání - sklizeň podzimní zeleniny a výpěstků - ošetřování a sběr vybraných léčivých rostlin - hrabání listí - kompostování - podzimní zpracování půdy - úklid v okolí školy <p>Půda</p>	<p>OSV/ Kreativita EVVO/Ekosystémy (Les jako nenahraditelný ekosystém) Základní podmínky života (Lesy jako zelené plíce Země) EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Zásady správného hospodaření v lesích, negativní důsledky lidské činnosti v lesích- monokultury, zběsilá těžba, eroze, povodně, polomy...)</p> <p>OSV/Kreativita</p> <p>VZ, Př</p> <p>Př</p> <p>EVVO/ Ekosystémy Základní podmínky života</p> <p>Př</p> <p>Př</p>
---	---	---

<p>druhů půd pro pěstování</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní proces a význam mechanického, chemického a biologického zvětrávání hornin jako přírodní podmínky půdotvorného procesu - dovede charakterizovat půdy, jejich vznik, rozdělení, úrodnost, význam pro rostliny a živočichy včetně člověka - vysvětlí, co je půdní eroze a co ji způsobuje, urychluje a zabraňuje jí - objasní význam správného obhospodařování půdy a význam zeleně pro ochranu půdy před erozí <p>– charakterizuje pole a polní ekosystém</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě pozorování a pomocí klíčů a atlasů určuje vybrané zástupce rostlin a živočichů a zařazuje je do systému - objasní pojem plevel a škůdce, pozná některé zástupce plevelů a škůdců - objasní význam polí, uvede příklad potravního řetězce na poli - charakterizuje louku a pastvinu a vysvětlí jejich význam <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam zeleniny pro zdraví člověka - rozdělí zeleninu podle užitkové části rostliny - popíše základní péči o zeleninu během vegetace - vybaví si nejčastější škůdce a choroby naší běžně pěstované zeleniny <p>- používá jednoduché pracovní postupy při pěstování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - půda a její vlastnosti (fyzikální, chemické, biologické) - praktické stanovení půdního druhu, obsahu humusu v půdě, obsahu uhličitanu vápenatého, pH půdy - základní zpracování půdy - zpracování půdy před setím nebo sázením - výživa rostlin - vznik a složení půdy - Půdní typy – černozem, hnědozem, podzol - půdní druhy – jílovité půdy, hlinité půdy, písčité půdy <p>Rostliny a živočichové na loukách, polích a pastvinách</p> <ul style="list-style-type: none"> - polní plodiny – obilniny, okopaniny, olejnin - plevele, choroby a škůdci polních plodin - živočichové na polích – obratlovci, bezobratlí - živočichové žijících na loukách a pastvinách – bezobratlí i obratlovci <p>Zelenina</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pěstování zeleniny pro člověka - rozdělení zeleniny podle užitkové části - košťálová zelenina - kořenová zelenina - plodová zelenina - lusková zelenina - cibulová zelenina - listová zelenina <p>(vždy setí, předpěstování, péče během vegetace, choroby a škůdci, sklizeň, využití pro výživu člověka)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pařeniště, skleníky, fóliovníky 	<p>Př</p>
--	---	-----------

<p>zeleniny a okrasných rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - částečně navrhne organizaci své práce a práce skupiny - navrhne zpracování půdy před setím a sázením - zná základní zásady pro pěstování rostlin - postará se o rostliny během vegetace - vysvětlí sled jarních prací na školním pozemku v souladu s počasím a zákonitostmi přírody - předvede, jak využít vypěstované květiny pro výzdobu školy a domácnosti 	<p>Praktické práce na pozemku – jaro</p> <ul style="list-style-type: none"> - jarní péče o trávník - jarní úklid v okolí školy - péče o rostliny v okolí školy - příprava skleníku k předpěstování sazenic - předpěstování sazenic ve skleníku - základní zpracování půdy před setím a sázením - příprava záhonů před setím a sázením - setí zeleniny a okrasných rostlin na záhony - výsadba předpěstovaných sazenic na záhony - péče o trvalky, keře, stromy - péče o rostliny během vegetace (pletí, okopávání, zalévání) - ochrana rostlin proti chorobám a škůdcům - sklizeň rané zeleniny - sklizeň vybraných druhů léčivých rostlin 	
--	---	--

Ročník: 7.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
- *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí*
- *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*
- *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu*

- **PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ**
- *volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*
- *pěstuje a využívá květiny pro výzdobu*
- *používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*
- *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty*
- *zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty*
- *odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje zdroje a způsob výroby plastů i jeho rizika - popíše nejběžnější druhy plastů a zná jejich mechanické vlastnosti i způsoby použití - vysvětlí význam plastů jako náhrady za tradiční materiály - objasní základní pravidla pro správné hospodaření s plastovými odpady - ovládá základní pracovní operace s plasty - ovládá základní postupy při opracování plastů, dřeva i dalších materiálů-měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, leštění, stříhání a	<p>Plasty-vlastnosti materiálu, užití v praxi Historie výroby plastů, surovinové zdroje Nejrozšířenější plasty, jejich vlastnosti a použití v praxi Způsoby zpracování plastů, recyklace Základní pracovní operace s plasty-řezání, pilování, broušení, vrtání, tvarování za tepla</p> <p>Práce na výrobcích Rozbor pracovního postupu Postupné zhotovení výrobků z plastů, dřeva a dalších materiálů při využití postupně získávaných poznatků o</p>	<p>Che/Plasty EVVO/Základní podmínky života (Surovinové zdroje a jejich vyčerpatelnost, vlivy těžby na životní prostředí) EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Odpady, hospodaření s odpady, recyklace) EVVO/Vztah člověka k prostředí (Odpadové hospodářství v naší obci)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - tvarování plastů za tepla - zvolí a použije vhodné pracovní nástroje a nářadí pro používané materiály - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na školním pozemku a v okolí školy - dodržuje technologickou kázeň - používá vhodné dostupné pracovní nářadí a nástroje, umí je správně používat a udržovat - poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek na svém pracovním místě - spolupracuje a zhodnotí svůj přínos pro práci celé skupiny - stanoví správný sled podzimních prací na zahradě a zdůvodní důležitost zpracování půdy na podzim - částečně plánuje a organizuje svou činnost - navrhne jednoduché pracovní postupy při pěstování rostlin obecně - charakterizuje zahradu, sad a park - uvede příklady užitkových a okrasných rostlin pěstovaných člověkem - vysvětlí význam a zásady pěstování užitkových a okrasných rostlin - vyjmenuje a pozná typické zástupce léčivých rostlin a popíše jejich využití - vyjmenuje a pozná příklady jedovatých rostlin - uvede příklady chráněných rostlin v ČR - rozliší základní typy chráněných území v ČR, vyjmenuje národní parky a některé chráněné krajinné oblasti - vybaví si základní znalosti o chovu zvířat 	<p>technologických postupech, nářadí a dalších pomůckách pro ruční opracování používaných materiálů</p> <p>Hygiena při práci na školním pozemku</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena při práci - seznámení se s pracovním řádem školního pozemku - bezpečnost při práci - vhodné oblečení a boty - alergie, úrazy - vydávání a ukládání pracovního nářadí <p>Praktické práce na pozemku – podzim</p> <ul style="list-style-type: none"> - správná technika pletí, kypření, okopávání, zalévání - sklizeň podzimní zeleniny a výpěstků - ošetřování a sběr vybraných léčivých rostlin - hrabání listů - kompostování - podzimní zpracování půdy - úklid v okolí školy <p>Živočichové a rostliny zahrad, sadů, parků a lidských obydlí</p> <p>SADY, ZAHRADY, PARKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - užitkové rostliny - okrasné rostliny - léčivé a jedovaté rostliny - ochrana rostlin – zákonem chráněné druhy rostlin, zákonem chráněná území - zásady pěstování, škůdci a choroby - bezobratlí v sadech, zahradách a parcích - obratlovci v sadech, zahradách a parcích - živočichové žijící v blízkosti lidských obydlí - živočichové chovaní člověkem – domácí zvířata <p>podmínky pro chov, hygiena a bezpečnost chovu</p>	<p>OSV/Kreativita</p> <p>VZ, Př</p> <p>Př EVVO/Základní podmínky života</p> <p>Př EVVO – 5/1 – Ekosystémy - 5/3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
---	---	---

<p>v domácnosti (co chovat, péče)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zváží zavedení chovu zvířete v domácnosti - uvede příklady hmyzu žijícího v sadech, zahradách a parcích - uvede příklad obratlovců žijících v zahradách, sadech a parcích, a některé pozná - vymezi základní znaky lidských sídel - uvede živočichy žijící v blízkosti lidských obydlí a na příkladu popíše, jak zde využívají lepších podmínek <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje jednoduché pracovní postupy při pěstování zeleniny a okrasných rostlin - částečně navrhne organizaci své práce a práce skupiny - navrhne zpracování půdy před setím a sázením - stanoví zásady pěstování rostlin - vysvětlí sled jarních prací na školním pozemku v souladu s počasím a zákonitostmi přírody - předvede, jak využít vypěstované květiny pro výzdobu školy a domácnosti 	<p>Praktické práce na pozemku – jaro</p> <ul style="list-style-type: none"> - jarní péče o trávník - jarní úklid v okolí školy - péče o rostliny v okolí školy - příprava skleníku k předpěstování sazenic - předpěstování sazenic ve skleníku - základní zpracování půdy před setím a sázením - příprava záhonů před setím a sázením - setí zeleniny a okrasných rostlin na záhony - výsadba předpěstovaných sazenic na záhony - péče o trvalky, keře, stromy - péče o rostliny během vegetace (pletí, okopávání, zalévání) - ochrana rostlin proti chorobám a škůdcům - sklizeň rané zeleniny - sklizeň vybraných druhů léčivých rostlin 	
---	---	--

Ročník: 8.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
- *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
- *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*
- *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*

- ***PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ***

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty
- dvododí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zdroje a způsoby těžby a výroby kovů i jejich rizika - uvede a pozná nejběžnější druhy kovů, zná jejich mechanické vlastnosti i způsoby použití v technické praxi - uvede základní pravidla pro správné hospodaření s kovovými odpady - ovládá základní pracovní operace s kovy - zvládá základní postupy při opracování kovů, plastů, dřeva i dalších materiálů-měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, ohýbání a rovnání plechů a drátů, řezání závitů, leštění, stříhání, tvarování plastů za tepla, letování kovů, spojování šrouby nebo nýty, lepení. - dovede zvolit a použít vhodné pracovní nástroje a nářadí pro používané materiály - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na školním pozemku a v okolí školy - dodržuje technologickou kázeň 	<p>Kovy-vlastnosti materiálu, užití v praxi Historie těžby a zpracování kovů, surovinové zdroje Nejrozšířenější technické kovy, jejich vlastnosti a použití v praxi Poznávání nejběžnějších kovů Způsoby výroby a zpracování kovů, recyklace kovů Základní pracovní operace s kovy-ohýbání a rovnání plechů i drátů, řezání, pilování, broušení, leštění, vrtání, letování, spojování nýty a šrouby, řezání závitů a povrchová úprava</p> <p>Práce na výrobcích Rozbor pracovního postupu Postupné zhotovení výrobků z oceli, plastu, dřeva a dalších materiálů při využití postupně získávaných poznatků o technologických postupech, nářadí a dalších pomůckách pro ruční opracování používaných materiálů</p> <p>Hygiena při práci na školním pozemku</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena při práci - seznámení se s pracovním řádem školního 	<p>Che/Kovy OSV/Kreativita</p> <p>EVVO/Základní podmínky života (Surovinové zdroje a jejich vyčerpatelnost, vlivy těžby na životní prostředí)</p> <p>EVVO/Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Odpady, hospodaření s odpady, recyklace) Vztah člověka k prostředí (Odpadové hospodářství v naší obci)</p> <p>OSV/Kreativita</p> <p>Př, VZ</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše rizika nadměrného užití hnojiv a pesticidů - vysvětlí alternativní metody v zemědělství - aplikuje jednoduché pracovní postupy při pěstování zeleniny a okrasných rostlin - částečně organizuje svou práci a práci skupiny - zdůvodní zpracování půdy před setím a sázením - stanoví zásady pěstování rostlin - vysvětlí sled jarních prací na školním pozemku v souladu s počasím a zákonitostmi přírody - předvede, jak využít vypěstované květiny 	<p>Zemědělství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hnojiva – rozdělení hnojiv podle původu - - vliv používání hnojiv na životní prostředí - Alternativní metody zemědělství - Ekologické zemědělství <p>Praktické práce na pozemku – jaro</p> <ul style="list-style-type: none"> - jarní péče o trávník - jarní úklid v okolí školy - péče o rostliny v okolí školy - příprava skleníku k předpěstování sazenic - předpěstování sazenic ve skleníku - základní zpracování půdy před setím a sázením - příprava záhonů před setím a sázením - setí zeleniny a okrasných rostlin na záhony - výsadba předpěstovaných sazenic na záhony - péče o trvalky, keře, stromy - péče o rostliny během vegetace (pletí, okopávání, zalévání) - ochrana rostlin proti chorobám a škůdcům - sklizeň rané zeleniny - sklizeň vybraných druhů léčivých rostlin 	<p>EVVO – 5/3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5/4 – Vztah člověka k prostředí</p>
--	--	--

Ročník: 9.

Očekávané výstupy RVP ZV: žák

SVĚT PRÁCE

- *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*
- *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*
- *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*
- *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce*

Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší charakter a druhy pracovních činností - popíše některá pracovní prostředí a vliv pracovního prostředí na práci a kontakt s lidmi - rozlišuje formální a neformální kvalifikaci - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - stanovuje si realistické cíle a hledá strategie k jejich dosahování a odstraňování překážek - vyhledává, třídí a správně využívá informace k volbě povolání - orientuje se v nabídkách pro absolventa základní školy - má základní představu o náplni učebních a studijních oborů - seznámí se s informacemi o přijímacím řízení - zdůvodní potřebu celoživotního vzdělávání - dokáže se prezentovat při vstupu na trh práce - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů - dokáže posoudit výhody a nevýhody plynoucí z podnikání - zhodnotí podmínky a možnosti podnikání - vymezí nejčastější formy podnikání - orientuje se v základních pojmech podnikání (podnikatelský záměr, management, marketing, daně, pojištění, úvěr, daně...) - vysvětlí využití počítačů v řízení firmy 	<p>Trh práce charakter a druhy pracovních činností; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace životní cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, osobní zájmy a koníčky znaky povolání (pracovní prostředí, pracovní prostředky, objekty a produkty práce, pracovní činnosti) kvalifikační požadavky vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání náplň učebních a studijních oborů přijímací řízení informace a poradenské služby</p> <p>Zaměstnání pracovní příležitosti v obci (regionu) způsoby hledání zaměstnání psaní životopisu pohovor u zaměstnavatele problémy nezaměstnanosti úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>Podnikání druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>OSV/ Sebepoznání a sebepečení 1/2</p> <p>Inf</p>